

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

Uniwersytet Zielonogórski

**PROGRAM KSZTAŁCENIA
NA KIERUNKU SOCJOLOGIA
STUDIA I STOPNIA**

Zielona Góra, dnia 19.02.2013 r.

Spis treści

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW	4
1.1. WSKAZANIE ZWIĄZKU Z MISJĄ UCZELNI I JEJ STRATEGIĄ ROZWOJU	4
1.2. OGÓLNE CELE KSZTAŁCENIA ORAZ MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA (TYPOWE MIEJSCA PRACY) I KONTYNUACJI KSZTAŁCENIA PRZEZ ABSOLWENTÓW	5
1.3. ZASADY REKRUTACJI I WYMAGANIA WSTĘPNE	5
2. EFEKTY KSZTAŁCENIA.....	6
2.1. TABELA ODNIESIENIEŃ EFEKTÓW KIERUNKOWYCH DO EFEKTÓW OBSZAROWYCH	6
2.2. TABELA POKRYCIA OBSZAROWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PRZEZ KIERUNKOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA	9
3. PROGRAM STUDIÓW	11
3.1. LICZBA SEMESTRÓW I LICZBA PUNKTÓW ECTS KONIECZNA DO UZYSKANIA KWALIFIKACJI	11
3.2. OPIS MODUŁÓW KSZTAŁCENIA (W TYM INFORMACJE DOTYCZĄCE ILOŚCI PUNKTÓW ECTS GROMADZONYCH POPRZEZ REALIZACJĘ PRZEDMIOTÓW DO WYBORU)	11
3.3. WYMIAR I ZASADY ODBYWANIA PRAKTYK.....	13
3.4. MATRYCE EFEKTÓW KSZTAŁCENIA	15
3.5. OPIS SPOSOBÓW SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA (DLA PROGRAMU) Z ODNIESIENIEM DO KONKRETNÝCH MODUŁÓW KSZTAŁCENIA, FORM ZAJĘĆ I SPRAWDZIANÓW.....	20
3.6. PLAN STUDIÓW Z ZAZNACZENIEM MODUŁÓW PODLEGAJĄCYCH WYBOROWI PRZEZ STUDENTA	20
3.7. SUMARYCZNE WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE PROGRAM STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA	21
4. WARUNKI REALIZACJI PROGRAMÓW STUDIÓW.....	21
4.1. MINIMUM KADROWE	21
4.2. PROPORCJA LICZBY NAUCZYCIELI AKADEMICKICH STANOWIĄCYCH MINIMUM KADROWE DO LICZBY STUDIUJĄCYCH	23
4.3. OPIS DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ W ODPOWIEDNIM OBSZARZE WIEDZY.....	23
5. WYJAŚNIENIA I UZUPEŁNIENIA	25
5.1. SPOSÓB WYKORZYSTANIA WZORCÓW MIĘDZYNARODOWYCH	25
5.2. SPOSÓB UWZGLĘDNIANIA WYNIKÓW MONITOROWANIA KARIER ABSOLWENTÓW	25
5.3. UDOKUMENTOWANIA – DLA STUDIÓW STACJONARNÝCH – ŻE CO NAJMNIEJ POŁOWA PROGRAMU KSZTAŁCENIA JEST REALIZOWANA W POSTACI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH WYMAGAJĄCYCH BEZPOŚREDNIEGO UDZIAŁU NAUCZYCIELI AKADEMICKICH	26
5.4. SPOSÓB WSPÓŁDZIAŁANIA Z INTERESARIUSZAMI ZEWNĘTRZNYMI W PRACACH PROGRAMOWYCH	26
ZAŁĄCZNIK NR 1.....	28
MODUŁ A	29
GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z PRZYGOTOWANIEM PRACY DYPLOMOWEJ	29
SEMINARIUM LICENCJACKIE1,2,3.....	30
MODUŁ B	33
GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z PRAKTYKĄ ZAWODOWĄ.....	33
PRAKTYKA.....	34
MODUŁ C	36
GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH, OBOWIĄZKOWYCH	36
DEMOGRAFIA	37
WSTĘP DO SOCJOLOGII.....	41
PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA.....	45
EKONOMIA	49
MIKROSTRUKTURY SPOŁECZNE I STRUKTURY POŚREDNIE I.....	52
MIKROSTRUKTURY SPOŁECZNE I STRUKTURY POŚREDNIE II.....	56
HISTORIA MYŚLI SOCJOLOGICZNEJ I	61
HISTORIA MYŚLI SOCJOLOGICZNEJ II	65
METODY STATYSTYCZNE 1, 2	69

ELEMENTY METODOLOGII	72
PROCESY ZMIANY SPOŁECZNEJ	76
TECHNOLOGIE INFORMACYJNE	80
W-F LUB WSPÓŁCZESNE PROBLEMY EDUKACJI ZDROWOTNEJ	84
W-F WSZYSTKIE PUNKTY – UDZIAŁ BEZPOŚREDNI (2 PKT= 60 GODZ).....	84
WSPÓŁCZESNE PROBLEMY EDUKACJI ZDROWOTNEJ1,2	84
JĘZYK OBCY (J. ANGIELSKI) 1, 2, 3	86
JĘZYK OBCY (J. NIEMIECKI) 1, 2, 3	90
HISTORIA NAJNOWSZA	94
MAKROSTRUKTURY SPOŁECZNE	97
METODY BADAŃ ILOŚCIOWYCH	102
METODY BADAŃ JAKOŚCIOWYCH	107
ANTROPOLOGIA KULTUROWA	111
PROBLEMY MARGINALIZACJI SPOŁECZNEJ	117
WYKŁAD MONOGRAFICZNY1,2,3.....	121
SOCJOLOGIA MEDIÓW	123
ANALIZA DANYCH ZASTANYCH	127
WSPÓŁCZESNE SPOŁECZEŃSTWO POLSKIE.....	130
WSPÓŁCZESNE TEORIE SOCJOLOGICZNE	135
PRZYGOTOWANIE DO BADAŃ TERENOWYCH	140
BADANIA TERENOWE	143
ETYCZNE PROBLEMY ZAWODU SOCJOLOGA	146
METODY BADAŃ OPINII SPOŁECZNEJ	150
KOMPUTEROWE OPRACOWANIE DANYCH - SPSS	154
GRUPA D	157
GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH ZE ŚCIEŻKĄ TEMATYCZNĄ (SPECJALNOŚCI F1 I F2)	157
SOCJOLOGIA PRACY I ZAWODU	158
SOCJOLOGIA MAŁŻEŃSTWA I RODZINY	163
TECHNIKI KSZTAŁTOWANIA WIZERUNKU PR	168
SOCJOLOGIA DEWIACJI I PATOLOGII.....	171
ZACHOWANIA KONSUMENTA NA RYNKU.....	174
SPOŁECZNO-KULTUROWE ASPEKTY STAROŚCI	177
SOCJOLOGIA EKONOMICZNA	180
PSYCHOLOGIA WPŁYWU SPOŁECZNEGO	183
STRATEGIE PERSONALNE	186
POLITYKA SPOŁECZNA	190
SOCJOLOGIA INSTYTUCJI I ORGANIZACJI	194
SPOŁECZNE ASPEKTY ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH	198
SOCJOLOGIA ZDROWIA I CHOROBY	203
SOCJOLOGIA REKLAMY	206
METODY BADAŃ MARKETINGOWYCH	209
SOCJOLOGIA MŁODZIEŻY.....	213
GRUPA E.....	217
GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z OGRANICZONYM WYBOREM.....	217
PRZEDMIOT DO WYBORU: SPOŁECZNE ASPEKTY MUZYKI POPULARNEJ (OFERTA OGÓLNOUCZELNIANA)	218
PROSEMINARIUM SOCJOLOGICZNE1,2,3,4	221
SOCJOLOGIA SZCZEGÓŁOWA.....	224
WPROWADZENIE DO GENDER STUDIES	224
ZAŁĄCZNIK NR 2. PLAN STUDIÓW STACJONARNYCH	227
ZAŁĄCZNIK NR 3. PLAN STUDIÓW NIESTACJONARNYCH.....	230
ZAŁĄCZNIK NR 4	233

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW

Nazwa kierunku:	Socjologia
Poziom kształcenia:	studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne, studia niestacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	licencjat
Przyporządkowanie do obszaru kształcenia:	nauki społeczne
Wskazanie dziedzin (nauki lub sztuki) i dyscyplin (naukowych lub artystycznych), do których odnoszą się Efekty kształcenia :	dziedzina: nauki społeczne dyscyplina: socjologia

1.2. Wskazanie związku z misją uczelni i jej strategią rozwoju

Uniwersytet Zielonogórski został powołany w wyniku połączenia Politechniki Zielonogórskiej w Zielonej Górze oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze¹.

Zgodnie ze Statutem Uniwersytetu Zielonogórskiego podstawowymi kierunkami działalności uniwersytetu są: prowadzenie badań naukowych, kształcenie studentów i doktorantów oraz upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, techniki, sztuki i kultury.

Uniwersytet dochowuje wierności tradycji i zwyczajom akademickim, czerpie z nich w sytuacjach nieuregulowanych prawnie, a swoje cele i zadania wypełnia z poszanowaniem ludzkiej godności. Uniwersytet kieruje się w swojej działalności zasadami zgodnymi z Kartą Uniwersytetów Europejskich.

Uniwersytet wspiera indywidualizację kształcenia studentów. Proces edukacyjny w Uniwersytecie Zielonogórskim jest organizowany z poszanowaniem zasady spójności kształcenia i badań naukowych oraz prawa studiujących do swobodnego rozwijania ich zamiłowań i indywidualnych uzdolnień.

Uniwersytet Zielonogórski jest uczelnią otwartą zarówno na najnowsze osiągnięcia naukowe i techniczne, jak i na zapotrzebowanie społeczne dotyczące usług edukacyjnych realizowanych w duchu służby na rzecz dobra wspólnego z uwzględnieniem szczególnych potrzeb edukacyjnych młodzieży niepełnosprawnej.

Do zadań edukacyjnych Wydziału, obok kształcenia studentów, należy również kształcenie ustawiczne prowadzone zarówno w formie studiów podyplomowych jak i w formie cyklicznych wykładów i seminariów popularyzujących najnowsze osiągnięcia nauki i techniki. Kształcenie kadry naukowej Wydział prowadzi poprzez systemy seminariów naukowych.

¹ Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o utworzeniu Uniwersytetu Zielonogórskiego w Zielonej Górze (Dz. U. Nr 74, poz. 785).

Program kształcenia na kierunku socjologia realizuje misję kształcenia studentów w oparciu o wiedzę i najnowsze badania w obszarze nauk społecznych. Wpisuje się w strategię elastycznego studiowania, bowiem umożliwia studentowi wybór modułów, przedmiotów, form i treści kształcenia odpowiednio do jego zainteresowań i oczekiwań. Program jest opracowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z udziału Uczelni w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego.

2.2. Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) i kontynuacji kształcenia przez absolwentów

Instytut Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego prowadzi studia pierwszego stopnia z zakresu socjologii zarówno w trybie stacjonarnym jak i niestacjonarnym. Socjologia należy do nauk społecznych. Jest dyscypliną wewnętrznie zróżnicowaną. Studia na kierunku Socjologia dotyczą – najogólniej rzecz ujmując – struktur, wyobrażeń i działań społecznych. Ich najważniejszym celem jest rozwijanie wiedzy potrzebnej do lepszego rozumienia ludzkiego życia, interakcji i instytucji społecznych, a także kształtowanie kompetencji i postaw sprzyjających rozwiązywaniu globalnych i lokalnych problemów społecznych. Studia z zakresu socjologii są więc zgodne z misją uniwersytetu jako miejsca rozwoju intelektualnego i instytucji kształtującej postawę zaangażowania i odpowiedzialności społecznej i obywatelskiej.

Cele szczegółowe i planowane efekty kształcenia odnoszą się do trzech aspektów – wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Student uzyskuje wiedzę na temat teorii, tradycji badawczych i metodologii badań socjologicznych w zakresie socjologii ogólnej i wybranych subdyscyplin socjologicznych. Student opanowuje także umiejętności związane z prowadzeniem badań społecznych i pracą w jednostkach organizacyjnych sektora publicznego, w organizacjach obywatelskich i w sektorze prywatnym. Zdobywa również kompetencje społeczne ułatwiające samodzielne i odpowiedzialne działanie na rynku pracy, organizowanie pracy zespołowej i wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z zasadami etyki. Po zakończeniu edukacji studenci mogą podjąć zatrudnienie w instytucjach administracji państwowej różnych szczebli, w instytucjach zajmujących się doradztwem i consultingiem; w ośrodkach badania opinii społecznej; ośrodkach badań marketingowych, jak specjaliści w zakresie marketingu, social relation, profilaktyki i resocjalizacji i pracy z rodziną. Absolwenci mogą kontynuować edukację na innych kierunkach z dziedzin nauk humanistycznych i społecznych oraz, zgodnie z ideą procesu bolońskiego, w każdej innej dziedzinie, którą wybiorą jeśli tylko wymagania wstępne odnośnie nabytych efektów kształcenia zostaną spełnione.

1.3. Zasady rekrutacji i wymagania wstępne

Rekrutacja na studia pierwszego stopnia na kierunek socjologia prowadzona jest z wskazaniem specjalności. Warunkiem przyjęcia na studia jest posiadanie świadectwa dojrzałości. Rekrutację na Uniwersytecie Zielonogórskim prowadzi SEKCJA REKRUTACJI.

Na studia zostaną przyjęci w ramach limitu miejsc kandydaci, którzy spełnili wszystkie wymagania rekrutacyjne i uzyskali największą liczbę punktów.

Wspólna lista rankingowa utworzona będzie dla kandydatów z „nową” i „starą” maturą na podstawie wyników egzaminów z przedmiotów objętych zasadami rekrutacji.

Szczegółowe zasady rekrutacji przyjęte uchwałą Senatu UZ (Uchwała Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego nr 395 z dnia 30 maja 2012 roku w sprawie przyjęcia warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2013/2014) na określony rok akademicki są podawane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Uczelni w zakładce Rekrutacja.

2. EFEKTY KSZTAŁCENIA

Podstawę prawną dla opracowania efektów kształcenia dla kierunku socjologia, na studiach pierwszego stopnia stanowią:

Rozporządzenie MNiSW z 8 sierpnia 2011 roku w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych

Załączniki 1 i 2 do rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 roku, w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego

Załącznik 1 do Rozporządzenia MNiSW z dnia 4 listopada 2011 roku, w sprawie wzorcowych efektów kształcenia.

2.1. Tabela odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych

Poniższa tabela (nr 1) przedstawia zależność pomiędzy efektami przypisanymi do kierunku socjologia dla studiów pierwszego stopnia i efektami wyznaczonymi dla obszaru nauk społecznych. Wszystkie efekty przypisane do kierunku mają swoje odzwierciedlenie w efektach obszarowych skonstruowanych dla nauk społecznych.

Tab. 1. Tabela odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych dla studiów pierwszego stopnia na kierunku socjologia

Nazwa kierunku studiów: socjologia

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Symbol	Kierunkowe efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych
WIEDZA		
K_W01	zna i rozumie podstawowe pojęcia socjologiczne	S1A_W01; S1A_W02; S1A_W03;
K_W02	ma uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk społecznych	S1A_W02; S1A_W09;
K_W03	posiada elementarną wiedzę o miejscu socjologii w systemie nauk oraz o jej relacjach z innymi dyscyplinami	S1A_W01;
K_W04	posiada wiedzę w sferze sporów teoretycznych i metodologicznych prowadzonych we współczesnej socjologii	S1A_W08; S1A_W09;

Symbol	Kierunkowe efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru nauk
K_W05	posiada podstawową wiedzę o strukturach, wybranych instytucjach społecznych i ich wzajemnych relacjach	S1A_W02; S1A_W07; S1A_W08;
K_W06	posiada podstawową wiedzę na temat instytucji regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz zagadnień europejskiej integracji	S1A_W03;
K_W07	zna uwarunkowania i obszary zróżnicowania społecznego i nierówności społecznych, a także ich wpływ na życie jednostek i funkcjonowanie grup społecznych	S1A_W04; S1A_W05; S1A_W07;
K_W08	posiada podstawową wiedzę na temat narzędzi i celów polityki społecznej	S1A_W03;
K_W09	posiada podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach	S1A_W04;
K_W10	rozumie społeczną naturę relacji łączących jednostki, grupy i instytucje społeczne	S1A_W03; S1A_W05; S1A_W07; S1A_W10;
K_W11	posiada podstawową wiedzę na temat mechanizmów dynamiki grupy społecznej oraz obustronnych zależności między grupą a jednostką	S1A_W04; S1A_W05;
K_W12	zna i rozumie znaczenie grupy w budowaniu społecznej tożsamości człowieka	S1A_W04;
K_W13	posiada podstawową wiedzę o zróżnicowaniu kulturowym	S1A_W03; S1A_W05;
K_W14	posiada podstawową wiedzę o metodach badania zróżnicowania kulturowego	S1A_W06;
K_W15	zna podstawowe metody i techniki badań społecznych oraz wie jak je dobrać w celu rozwiązania prostych problemów badawczych	S1A_W06;
K_W16	rozumie na czym polega specyfika analizy socjologicznej	S1A_W06;
K_W17	wie jak zaplanować i zrealizować proste ilościowe i jakościowe badanie empiryczne	S1A_W06;
K_W18	posiada podstawową, stosowalną w praktyce wiedzę na temat opisu i wnioskowania statystycznego	S1A_W06;
K_W19	posiada podstawową wiedzę na temat najważniejszych międzynarodowych i krajowych socjologicznych programów badawczych	S1A_W02; S1A_W03; S1A_W06;
K_W20	posiada podstawową wiedzę o normach i regułach organizujących struktury i instytucje społeczne	S1A_W02; S1A_W07;
K_W21	posiada podstawową wiedzę o instytucjach i organizacjach odpowiedzialnych za transmisję norm i reguł w społeczeństwie, takich jak: systemy edukacyjne, prawo, moralność, religia, itp.	S1A_W03; S1A_W07; S1A_W09;
K_W22	posiada podstawową wiedzę na temat funkcjonowania gospodarki oraz jej relacji z innymi instytucjami społecznymi	S1A_W02; S1A_W11;
K_W23	posiada elementarną wiedzę na temat funkcjonowania różnego typu organizacji i zarządzania nimi	S1A_W11;
K_W24	posiada podstawową wiedzę na temat procesów leżących u podstaw stabilności a także zmiany społecznej	S1A_W08;
K_W25	ma wiedzę o procesach zachodzących w społeczeństwie polskim i globalnym oraz zna wpływ na postawy i instytucje społeczne	S1A_W08;
K_W26	posiada podstawową wiedzę na temat aktualnych potrzeb i problemów społeczeństwa polskiego oraz zmian w tym zakresie	S1A_W08;
K_W27	zna podstawowe założenia i twierdzenia głównych historycznych i współczesnych teorii socjologicznych	S1A_W01; S1A_W09;
K_W28	zna najważniejsze procesy i idee społeczne XX i XXI w., które ukształtowały oblicze współczesnego świata	S1A_W01; S1A_W09;
K_W29	zna różnorodne perspektywy teoretycznej i dostrzega konsekwencje ich wyboru	S1A_W07;
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	umie rejestrować i prowadzić obserwację zjawisk społecznych w sposób metodologicznie poprawny	S1A_U01; S1A_U02;
K_U02	potrafi zinterpretować przeszłe i bieżące wydarzenia społeczne (polityczne, kulturowe, gospodarcze) przy pomocy pojęć i teorii socjologicznych	S1A_U01; S1A_U02;

Symbol	Kierunkowe efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru nauk
K_U03	potrafi zastosować podstawowe terminy i kategorie socjologiczne do analizy społeczeństwa, zwłaszcza współczesnego społeczeństwa polskiego	S1A_U03; S1A_U08;
K_U04	potrafi samodzielnie znaleźć informacje i materiały niezbędne do przeprowadzenia prostych analiz socjologicznych, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) oraz posługując się nowoczesnymi technologiami	S1A_U03;
K_U05	potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim i w języku obcym na temat przyczyn wybranych procesów i zjawisk społecznych	S1A_U05; S1A_U06; S1A_U10;
K_U06	potrafi posługiwać się podstawowymi kategoriami teoretycznymi do opisu zmian społecznych we współczesnych społeczeństwach	S1A_U02;
K_U07	potrafi dokonać prostej analizy konsekwencji procesów zachodzących we współczesnych społeczeństwach	S1A_U02; S1A_U07;
K_U08	potrafi przygotować prosty, opisowy scenariusz przewidujący przebieg procesów i zjawisk społecznych	S1A_U04; S1A_U08;
K_U09	umie zastosować normy i zasady etyczne w praktyce badawczej	S1A_U05;
K_U10	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę akademicką w praktyce społecznej	S1A_U06; S1A_U07;
K_U11	potrafi dobrać odpowiednie metody i techniki badawcze w celu przeprowadzenia analizy konkretnego problemu społecznego	S1A_U03; S1A_U08; S1A_U10;
K_U12	potrafi zaplanować i zrealizować badanie społeczne przy użyciu podstawowych ilościowych i jakościowych metod i technik badań socjologicznych	S1A_U03; S1A_U09;
K_U13	potrafi zinterpretować proste zjawiska społeczne przy użyciu podstawowych metod statystycznych	S1A_U08; S1A_U10;
K_U14	potrafi posługiwać się programem komputerowym służącym do analizy danych, korzystając z jego podstawowych funkcji	S1A_U04;
K_U15	potrafi na podstawie posiadanej wiedzy zaproponować odpowiednie działania w celu rozwiązania konkretnych problemów społecznych (w skali mikro i makro)	S1A_U04; S1A_U07;
K_U16	potrafi formułować sądy w języku polskim i w języku obcym na temat motywów ludzkiego działania oraz przewidywać społeczne konsekwencje tego działania	S1A_U09; S1A_U11;
K_U17	umie opisać rolę kultury w funkcjonowaniu jednostki i społeczeństwa	S1A_U01; S1A_U02;
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	potrafi skutecznie współpracować z członkami zespołu zadaniowego	S1A_K02; S1A_K03;
K_K02	potrafi czynnie włączyć się do realizowanych projektów społecznych	S1A_K05; S1A_K07;
K_K03	potrafi gromadzić, wyszukiwać i syntetyzować informacje na temat zjawisk społecznych	S1A_K07;
K_K04	potrafi argumentować stawiane tezy	S1A_K05;
K_K05	umie dokonać krytycznej analizy źródeł	S1A_K02;
K_K06	potrafi pracować samodzielnie lub zespołowo w ramach organizacji prywatnych i publicznych	S1A_K03;
K_K07	posiada potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego	S1A_K01; S1A_K06;
K_K08	zna i przestrzega zasad etyki zawodowej, w tym zasad poszanowania własności intelektualnej	S1A_K04;
K_K09	szanuje godność osób uczestniczących w procesie badawczym (respondentów, informatorów, rozmówców i innych uczestników tego procesu)	S1A_K04;
K_K10	szanuje opinie innych osób (np. te wyrażane w trakcie dyskusji grupowej)	S1A_K02; S1A_K04; S1A_K05;
K_K11	umie dokonać analizy społecznych konsekwencji realizowanych przedsięwzięć	S1A_K04;

2.2. Tabela pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez kierunkowe efekty kształcenia

Poniższa tabela (nr 2) przedstawia zależność pomiędzy efektami przypisanymi do kierunku socjologia dla studiów pierwszego stopnia i efektami wyznaczonymi dla obszaru nauk społecznych. Wszystkie efekty obszarowe zostały opisane poprzez efekty przyporządkowane do kierunku.

Tab. 2. Tabela pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez kierunkowe efekty kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku socjologia

Nazwa kierunku studiów: socjologia

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Symbol	Efekty kształcenia dla obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku
WIEDZA		
S1A_W01	ma podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk	K_W01; K_W03; K_W27; K_W28;
S1A_W02	ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych), w szczególności ich istotnych elementach	K_W01; K_W02; K_W05; K_W19; K_W20; K_W22;
S1A_W03	ma podstawową wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi w skali krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej	K_W01; K_W06; K_W08; K_W10; K_W13; K_W19; K_W21;
S1A_W04	zna rodzaje więzi społecznych odpowiadające dziedzinom nauki i dyscyplinom naukowym właściwym dla studiowanego kierunku studiów oraz zna rządzące nimi prawidłowości	K_W07; K_W09; K_W11; K_W12;
S1A_W05	ma podstawową wiedzę o człowieku, w szczególności jako przedmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach	K_W07; K_W10; K_W11; K_W13;
S1A_W06	zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych, właściwe dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, pozwalające opisywać struktury i instytucje społeczne oraz procesy w nich i między nimi zachodzące	K_W14; K_W15; K_W16; K_W17; K_W18; K_W19;
S1A_W07	ma wiedzę o normach i regułach (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne i rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania	K_W05; K_W07; K_W10; K_W20; K_W21; K_W29;
S1A_W08	ma wiedzę o procesach zmian struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów o przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian	K_W04; K_W05; K_W24; K_W25; K_W26;
S1A_W09	ma wiedzę o poglądach na temat struktur i instytucji społecznych oraz rodzajów więzi społecznych i o ich historycznej ewolucji	K_W02; K_W04; K_W21; K_W27; K_W28;
S1A_W10	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	K_W10;
S1A_W11	zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku	K_W22; K_W23;
UMIĘTNOŚCI		
S1A_U01	potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne) w zakresie dziedzin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	K_U01; K_U02; K_U17;
S1A_U02	potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	K_U01; K_U02; K_U06; K_U07; K_U17;
S1A_U03	potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	K_U03; K_U04; K_U11; K_U12;

S1A_U04	potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne (kulturowe, prawne, polityczne, ekonomiczne) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	K_U08; K_U14; K_U15;
S1A_U05	prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku	K_U05; K_U09;
S1A_U06	wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej	K_U05; K_U10;
S1A_U07	analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia	K_U07; K_U10; K_U15;
S1A_U08	posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych	K_U03; K_U08; K_U11; K_U13;
S1A_U09	posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym, uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	K_U12; K_U16;
S1A_U10	posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i języku obcym, w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	K_U05; K_U11; K_U13;
S1A_U11	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego	K_U16;
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
S1A_K01	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	K_K07;
S1A_K02	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	K_K01; K_K10; K_K05;
S1A_K03	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	K_K01; K_K06;
S1A_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	K_K11; K_K10; K_K09; K_K08;
S1A_K05	umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych (politycznych, gospodarczych, obywatelskich), uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne, polityczne	K_K02; K_K04; K_K10; K_K04;
S1A_K06	potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności	K_K07;
S1A_K07	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K_K02; K_K03;

3. PROGRAM STUDIÓW

3.1. Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji

Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji: 180

Liczba semestrów: 6

Opis poszczególnych modułów kształcenia

W drugiej części projektu przedstawiono opis programu studiów zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 9 Uchwały Senatu UZ nr 455 z 30.11. 2011 r. Studia na kierunku socjologia w IS UZ są prowadzone na poziomie studiów pierwszego stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym.

Studia pierwszego stopnia trwają sześć semestrów (łącznie 2.205 godzin), w trakcie których studenci zobowiązani są do zdobycia 180 punktów ECTS, dających im kwalifikacje na poziomie licencjata w zakresie socjologii.

Niestacjonarne studia pierwszego stopnia trwają sześć semestrów (łącznie 1324 godzin), w trakcie których studenci zobowiązani są do zdobycia 180 punktów ECTS, dających im kwalifikacje na poziomie licencjata w zakresie socjologii.

3.2. Opis modułów kształcenia (w tym informacje dotyczące ilości punktów ECTS gromadzonych poprzez realizację przedmiotów do wyboru)

Proces kształcenia ujęty został w pięć następujących modułów:

Moduł A: treści związane z przygotowaniem pracy dyplomowej

W obszarze Modułu A znajduje się seminarium licencjackie – realizowane w grupach seminaryjnych (minimalnie 12 osób) od semestru IV do VI w łącznym wymiarze 90 godzin. Modułowi przypisano 10 p. ECTS. Seminarium licencjackie może być również prowadzone w języku obcym gdyż instytut realizuje zatwierdzony przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Radę Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu regulamin Zasady pisania prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego z obcojęzycznym promotorem. Dokument ten wskazuje precyzyjnie zasady udziału w tego typu zajęciach.

Moduł realizuje wskazane w tabeli nr 3 efekty kształcenia dla kierunku socjologia oraz w tabeli nr 4 efekty kształcenia dla obszaru nauk społecznych.

Załącznik 1 i 2 wskazuje na ulokowanie modułu w szczegółowym programie studiów (plany dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych).

Moduł B: treści związane z praktyką zawodową

W obszarze Modułu B znajduje się praktyka zawodowa.

Zakres działań w ramach praktyki powinien być zgodny z kierunkiem studiów i odpowiadać cechom nakreślonym w sylwetce absolwenta socjologii. Student jest zobligowany do samodzielnego znalezienia odpowiedniego miejsca odbycia praktyki i załatwienia niezbędnych formalności (skierowanie na praktykę, porozumienie). Miejsce praktyki wymaga akceptacji koordynatora praktyk w Instytucie Socjologii.

Szczegółowe zasady odbywania praktyki zawodowej zawiera Regulamin praktyk. Praktyka powinna być zrealizowana do końca V semestru. Student otrzymuje w semestrze VI 4 p. ECTS na mocy decyzji opiekuna praktyki. Liczba godzin odbywanej praktyki (120) nie jest ujęta w całkowitej liczbie godzin realizowanej podczas sześciu semestrów edukacji (2205 godzin).

Moduł realizuje wskazane w tabeli nr 3 efekty kształcenia dla kierunku socjologia oraz w tabeli nr 4 efekty kształcenia dla obszaru nauk społecznych.

Załącznik 1 i 2 wskazuje na ulokowanie modułu w szczegółowym programie studiów (plany dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych).

Moduł C: treści podstawowe, obowiązkowe dla kierunku socjologia

W obszarze Modułu C znajdują się przedmioty, które dostarczają niezbędnej teoretycznej, metodologicznej i empirycznej wiedzy do zdobycia kwalifikacji licencjata w zakresie socjologii (w poprzednio obowiązujących standardach kształcenia były to przedmioty podstawowe i kierunkowe). Należą do nich: demografia, wstęp do socjologii, psychologia społeczna, ekonomia, mikrostruktury społeczne i struktury pośrednie, historia myśli socjologicznej, metody statystyczne w socjologii, elementy metodologii, procesy zmiany społecznej, technologie informacyjne, wychowanie fizyczne, język obcy, historia najnowsza, makrostruktury społeczne, metody badań ilościowych, metody badań jakościowych, antropologia kulturowa, wykład monograficzny, socjologia mediów, analiza danych zastanych, współczesne społeczeństwo polskie, współczesne teorie socjologiczne, przygotowanie do badań terenowych, badania terenowe, etyczne problemy zawodu socjologa, metody badań opinii społecznej, komputerowe opracowanie danych – SPSS. Modułowi przypisano 122 p. ECTS.

Moduł realizuje wskazane w tabeli nr 3 efekty kształcenia dla kierunku socjologia oraz w tabeli nr 4 efekty kształcenia dla obszaru nauk społecznych.

Załącznik 1 i 2 wskazuje na ulokowanie modułu w szczegółowym programie studiów (plany dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych).

Moduł D: treści związane ze ścieżką tematyczną

W obszarze Modułu D studenci mają do wyboru dwie ścieżki fakultatywne:

F1 – socjologia rynku i pracy

F2 – socjologia problemów społecznych i rodziny

Przedmioty przypisane do F1 i F2 mają charakter przedmiotów wybieralnych. Po drugim semestrze studenci dokonują wyboru danej ścieżki fakultatywnej (przede wszystkim w oparciu o informacje uzyskane na spotkaniu z władzami instytutu oraz kierując się treściami zawartymi w katalogach ECTS, umieszczonymi na stronie wydziałowej). Przedmioty realizowane w ramach F1: zachowania konsumenta na rynku, socjologia pracy i zawodu, techniki kształtowania wizerunku PR, socjologia ekonomiczna, strategie personalne, socjologia

instytucji i organizacji, socjologia reklamy, metody badań marketingowych. Przedmioty realizowane w ramach F2: socjologia małżeństwa i rodziny, socjologia dewiacji i patologii społecznej, społeczno-kulturowe aspekty starości, psychologia wpływu społecznego, społeczne aspekty zachowań seksualnych, socjologia zdrowia i choroby. Modułowi przypisano 32 p. ECTS.

Moduł realizuje wskazane w tabeli nr 3 efekty kształcenia dla kierunku socjologia oraz w tabeli nr 4 efekty kształcenia dla obszaru nauk społecznych.

Załącznik 1 i 2 wskazuje na ulokowanie modułu w szczegółowym programie studiów (plany dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych).

Moduł E: treści związane z ograniczonym wyborem

W obszarze Modułu E studenci zobowiązani są do uczestnictwa w następujących przedmiotach:

Przedmiot do wyboru. Pod koniec pierwszego semestru studenci zapisują się na wybrany kurs, realizowany na Wydziale Pedagogiki Socjologii i Nauk o Zdrowiu lub wybrany z oferty ogólnouczelnianej.

Proseminarium socjologiczne. W semestrach III-VI studenci w grupach seminaryjnych (minimalnie 12 osób) uczestniczą w wybranych przez siebie zajęciach proseminaryjnych. Wybór dokonywany jest ze względu na zaproponowaną przez wykładowców problematykę. Zajęcia mogą odbywać się również w języku obcym (angielskim lub niemieckim).

socjologia szczegółowa. W semestrze V studenci dokonują wyboru pomiędzy propozycjami zajęć lokujących się w obrębie wąskich subdyscyplin.

Modułowi przypisano 12 p. ECTS. Moduł realizuje wskazane w tabeli nr 3 efekty kształcenia dla kierunku Socjologia oraz w tabeli nr 4 efekty kształcenia dla obszaru nauk społecznych.

Na studiach niestacjonarnych nie jest przewidziany do realizacji przedmiot: wychowanie fizyczne. Studenci w zamian otrzymują propozycje udziału w kursie: współczesne problemy edukacji zdrowotnej (zajęcia w formie wykładu, liczba p. ECTS 2).

Załącznik 1 i 2 wskazuje na ulokowanie modułu w szczegółowym programie studiów (plany dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych).

3.3. Wymiar i zasady odbywania praktyk

Praktyka zawodowa jest podstawą treści modułu B. Zasady realizacji praktyk zawodowych na kierunku socjologia

Miejsce praktyki

Praktyka odbywa się w odpowiedniej instytucji społecznej, gospodarczej, administracyjnej, kulturalnej, oświatowej.

Praktyka może mieć także charakter badawczy, student może uczestniczyć w realizacji projektów badawczych lub współpracować w innej formie z instytucjami badawczymi.

Dopuszcza się także formy mieszane zaliczenia praktyki.

Zakres działań w ramach praktyki powinien być zgodny z kierunkiem studiów i odpowiadać cechom nakreślonym w sylwetce absolwenta socjologii.

Student jest zobligowany do samodzielnego znalezienia odpowiedniego miejsca odbycia praktyki i załatwienia niezbędnych formalności (skierowanie na praktykę, porozumienie).

Niezbędne dokumenty dostępne są na stronie internetowej Instytutu Socjologii (www.is.uz.zgora.pl)

Miejsce praktyki wymaga akceptacji koordynatora praktyk w Instytucie Socjologii.

Cele praktyki

Celem praktyki zawodowej jest zdobycie elementarnych doświadczeń i konfrontacji wiedzy teoretycznej z konkretnymi sytuacjami społecznymi.

Praktyka służy nabywaniu umiejętności pracy w grupie w instytucjach i organizacjach życia społeczno - gospodarczego. Powinna przygotować do radzenia sobie w sytuacjach standardowych i nietypowych, w warunkach konfliktów i kooperacji.

Czas trwania praktyki

Studenci odbywają praktykę w wymiarze nie krótszym niż 3 tygodnie (120 godzin).

Praktykę na studiach I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) można realizować od 3 do 6 semestru studiów.

Zaliczenie praktyki na studiach I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) odbywa się w 6 semestrze.

Z odbycia praktyki przewidzianej programem studiów mogą być zwolnieni studenci, których obowiązki zawodowe (prowadzona działalność gospodarcza lub obowiązki pracownicze w ramach stosunku pracy) pokrywają się z programem praktyki, przy czym staż pracy powinien wynosić co najmniej 6 miesięcy.

Decyzje o zwolnieniu z obowiązku odbywania praktyki podejmuje koordynator praktyk w Instytucie Socjologii, po rozpatrzeniu pisemnej prośby studenta (zaświadczenie o zwolnieniu z praktyki jest dostępne na stronie www.is.uz.zgora.pl).

Zakres praktyki

Praktyka zawodowa jest realizowana w sposób zindywidualizowany a jej program powinien być dostosowany do specyfiki miejsca, w którym się odbywa.

Bez względu na to, gdzie realizowana jest praktyka zawodowa, student zobligowany jest do zapoznania się z:
organizacją pracy w wybranych instytucjach
charakterem pracy w wybranych instytucjach

Przygotowany przez studenta program praktyki, powinien zostać zatwierdzony przez koordynatora praktyk w Instytucie Socjologii.

Działania organizacyjne

Po znalezieniu miejsca praktyki student powinien uzyskać akceptację koordynatora praktyk w Instytucie Socjologii.

Po uzyskaniu akceptacji powinien przygotować niezbędne dokumenty:

Porozumienie o organizacji zawodowych praktyk studenckich odbywanych na podstawie skierowania uczelni (ze strony uczelni podpisuje Dziekan);

Skierowanie na praktykę zawodową (ze strony uczelni podpisuje koordynator praktyk w Instytucie Socjologii);

Program praktyki (ze strony uczelni akceptuje koordynator praktyk w Instytucie Socjologii);

Wszystkie dokumenty dostępne są na stronie internetowej www.is.uz.zgora.pl

Po załatwieniu wszelkich niezbędnych formalności student powinien poinformować koordynatora praktyk w Instytucie Socjologii o terminie odbywania praktyki.

Student zobligowany jest do dokumentowania w dzienniku praktyki wszystkich podejmowanych czynności. (dziennik praktyki dostępny jest na stronie internetowej www.is.uz.zgora.pl)

Po zakończeniu praktyki student musi uzyskać opinie opiekuna ze strony instytucji przyjmującej na praktykę.

Po zakończeniu praktyki wszystkie dokumenty powinny być dostarczone do koordynatora praktyk w Instytucie Socjologii.

Zaliczenie praktyki

Zaliczenie praktyki odbywa się w czasie sesji po 6 semestrze studiów.

Podstawą do wpisu w indeksie są następujące dokumenty:

Uzupełniony dziennik praktyki;

Opinia dotycząca realizacji praktyki wydana przez zarządzającego lub kierownika jednostki w której odbyła się praktyka;

Porozumienie o organizacji zawodowych praktyk studenckich.

Studenci, którzy zostali zwolnieni z obowiązku odbywania praktyki, uzyskają wpis na podstawie wcześniej złożonych dokumentów (zaświadczenie o pracy zawodowej i prośba o zwolnienie z praktyki).

3.4. Matryce efektów kształcenia

Poniżej zostały zamieszczone dwie matryce wskazujące na odzwierciedlenie efektów kształcenia przez moduły kształcenia: zorientowana obszarowo matryca efektów kształcenia dla kierunku socjologia pierwszego stopnia (tabela nr 3) oraz matryca efektów kształcenia dla programu kształcenia na kierunku socjologia pierwszego stopnia (tabela nr 4).

Tabela 3. Matryca efektów kształcenia przypisanych do kierunku socjologia pierwszego stopnia

Efekty kształcenia dla programu kształcenia na kierunku socjologia	Moduły kształcenia				
	Moduł A	Moduł B	Moduł C	Moduł D	Moduł E
	TREŚCI ZWIĄZANE Z PRZYGOTOWANIEM PRACY DYPLOMOWEJ	TREŚCI ZWIĄZANE Z PRAKTYKĄ ZAWODOWĄ	TREŚCI PODSTAWOWE, OBOWIĄZKOWE	TREŚCI ZWIĄZANE ZE ŚCIEŻKĄ TEMATYCZNĄ	TREŚCI ZWIĄZANE Z OGRANICZONYM WYBOREM
Wiedza:					
K_W01: zna i rozumie podstawowe pojęcia socjologiczne			++		+
K_W02: ma uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk społecznych			++		
K_W03: posiada elementarną wiedzę o miejscu socjologii w systemie nauk oraz o jej relacjach z innymi dyscyplinami			++		
K_W04: posiada wiedzę w sferze sporów teoretycznych i metodologicznych prowadzonych we współczesnej socjologii			+		+
K_W05: posiada podstawową wiedzę o strukturach, wybranych instytucjach społecznych i ich wzajemnych relacjach			++	+	+
K_W06: posiada podstawową wiedzę na temat instytucji regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz zagadnień europejskiej integracji			++		
K_W07: zna uwarunkowania i obszary zróżnicowania społecznego i nierówności społecznych, a także ich wpływ na życie jednostek i funkcjonowanie grup społecznych			++	+++	
K_W08: posiada podstawową wiedzę na temat narzędzi i celów polityki społecznej			+	+	
K_W09: posiada podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach			+	+	+
K_W10: rozumie społeczną naturę relacji łączących jednostki, grupy i instytucje społeczne		+	++	+	
K_W11: posiada podstawową wiedzę na temat mechanizmów dynamiki grupy społecznej oraz obustronnych zależności między grupą a jednostką			+	++	
K_W12: zna i rozumie znaczenie grupy w budowaniu społecznej tożsamości człowieka		+	+	+	
K_W13: posiada podstawową wiedzę o zróżnicowaniu kulturowym			+	+	+
K_W14: posiada podstawową wiedzę o metodach badania zróżnicowania kulturowego		+	++		
K_W15: zna podstawowe metody i techniki badań społecznych oraz wie jak je dobrać w celu rozwiązania prostych problemów badawczych	+	+	++	+	
K_W16: rozumie na czym polega specyfika analizy socjologicznej			+	+	
K_W17: wie jak zaplanować i zrealizować proste ilościowe i jakościowe badanie empiryczne	+		++	+	
K_W18: posiada podstawową, stosowalną w praktyce wiedzę na temat opisu i wnioskowania statystycznego oraz środowiska Office	+		++		
K_W19: posiada podstawową wiedzę na temat najważniejszych międzynarodowych i krajowych socjologicznych programów badawczych			++		
K_W20: posiada podstawową wiedzę o normach i regułach organizujących struktury i instytucje społeczne			+	++	
K_W21: posiada podstawową wiedzę o instytucjach i organizacjach odpowiedzialnych za transmisję norm i reguł w kulturze i społeczeństwie, takich jak: systemy edukacyjne, prawo, moralność, religia, itp.			+	++	
K_W22: posiada podstawową wiedzę na temat funkcjonowania gospodarki oraz jej relacji z innymi instytucjami społecznymi			++	+++	
K_W23: posiada elementarną wiedzę na temat funkcjonowania różnego typu organizacji i zarządzania			+	+	

nimi					
K_W24: posiada podstawową wiedzę na temat procesów leżących u podstaw stabilności a także zmiany społecznej			+		
K_W25: ma wiedzę o procesach zachodzących w społeczeństwie polskim i globalnym oraz zna wpływ na postawy i instytucje społeczne			++		
K_W26: posiada podstawową wiedzę na temat aktualnych potrzeb i problemów społeczeństwa polskiego oraz zmian w tym zakresie			+	+	
K_W27: zna podstawowe założenia i twierdzenia głównych historycznych i współczesnych teorii socjologicznych			+		
K_W28: zna najważniejsze procesy i idee społeczne XX i XXI w., które ukształtowały oblicze współczesnego świata			++	+	
K_W29: zna różnorodne perspektywy teoretycznej i dostrzega konsekwencje ich wyboru				+	
Umiejętności:					
K_U01: umie rejestrować i prowadzić obserwację zjawisk społecznych w sposób metodologicznie poprawny	+		+	++	
K_U02: potrafi zinterpretować przeszłe i bieżące wydarzenia społeczne (polityczne, kulturowe, gospodarcze) przy pomocy pojęć z zakresu socjologii i nauk pokrewnych			++	+	+
K_U03: potrafi zastosować podstawowe terminy i kategorie socjologiczne do analizy społeczeństwa			++	+	
K_U04: potrafi samodzielnie znaleźć informacje i materiały niezbędne do przeprowadzenia prostych analiz socjologicznych, korzystając z różnych źródeł (w języku polskim i/lub obcym) oraz posługując się nowoczesnymi technologiami	+		+++	+	+
K_U05: potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim i/lub w języku obcym (w postaci prac pisemnych i wystąpień ustnych)			+++	+++	+
K_U06: potrafi posługiwać się podstawowymi kategoriami teoretycznymi do opisu zmian społecznych			++		
K_U07: potrafi dokonać prostej analizy konsekwencji procesów zachodzących we współczesnych społeczeństwach			++		
K_U08: potrafi formułować proste przewidywania przebiegu procesów i zjawisk społecznych			++		
K_U09: umie zastosować normy i zasady etyczne w praktyce badawczej	+		++	+	
K_U10: potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę akademicką w praktyce społecznej			+	+	
K_U11: potrafi dobrać odpowiednie metody i techniki badawcze w celu przeprowadzenia analizy wybranego problemu społecznego			+	+	
K_U12: potrafi zaplanować i zrealizować badanie społeczne przy użyciu podstawowych ilościowych i jakościowych metod i technik badań socjologicznych			+		
K_U13: potrafi zinterpretować proste zjawiska społeczne przy użyciu podstawowych metod statystycznych			+	+	
K_U14: potrafi posługiwać się programem komputerowym służącym do analizy danych, korzystając z jego podstawowych funkcji			+		
K_U15: potrafi na podstawie posiadanej wiedzy zaproponować odpowiednie działania w celu rozwiązania konkretnych problemów społecznych (w skali mikro i makro)				+	
K_U16: potrafi formułować sądy w języku polskim i/lub w języku obcym na temat motywów ludzkiego działania			+	++	
K_U17: umie opisać rolę kultury w funkcjonowaniu jednostki i społeczeństwa			+	+	
Kompetencje społeczne:					
K_K01: potrafi skutecznie współpracować w grupie		+	+++	+++	
K_K02: potrafi czynnie włączyć się do realizowanych projektów		+	++	+	+

K_K03: potrafi gromadzić, wyszukiwać i syntetyzować informacje na temat zjawisk społecznych w ramach realizowania zadań grupowych		+	+++	+	
K_K04: potrafi argumentować stawiane tezy (w języku polskim i/lub języku obcym)				+	+
K_K05: umie dokonać krytycznej analizy źródeł w ramach pracy zespołowej			+	+	
K_K06: potrafi pracować samodzielnie lub zespołowo w ramach różnorodnych form działalności			+	++	
K_K07: posiada potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego			++	++	
K_K08: zna i przestrzega zasad etyki zawodowej, w tym zasad poszanowania własności intelektualnej	+	+	+	+	
K_K09: szanuje godność osób uczestniczących w procesie badawczym (respondentów, informatorów, rozmówców i innych uczestników tego procesu)	+		++		
K_K10: jest otwarty na różne poglądy i opinie			+	+	+
K_K11: umie dokonać analizy społecznych konsekwencji realizowanych przedsięwzięć			+	+	

W powyższej macierzy występują następujące natężenie efektów kierunkowych w modułach:

Dany efekt pojawia się w 1 do 2 przedmiotów należących do modułu - +

Dany efekt pojawia się w 3 do 5 przedmiotach należących do modułu - ++

Dany efekt pojawia się w więcej niż w 5 przedmiotach należących do modułu - +++

Tabela 4. Zorientowana obszarowo macierz efektów kształcenia dla kierunku socjologia pierwszego stopnia

Efekty kształcenia dla obszaru kształcenia	Moduły kształcenia				
	Moduł A	Moduł B	Moduł C	Moduł D	Moduł E
	TREŚCI ZWIĄZANE Z PRZYGOTOWANIEM PRACY DYPLOMOWEJ	TREŚCI ZWIĄZANE Z PRAKTYKĄ ZAWODOWĄ	TREŚCI PODSTAWOWE, OBOWIĄZKOWE	TREŚCI ZWIĄZANE ZE ŚCIEŻKĄ TEMATYCZNĄ	TREŚCI ZWIĄZANE Z OGRANICZONYM WYBOREM
WIEDZA					
S1A_W01: ma podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk			++	+	+
S1A_W02: ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych), w szczególności ich istotnych elementach			+++	+++	+
S1A_W03: ma podstawową wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi w skali krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej		+	+++	++	+
S1A_W04: zna rodzaje więzi społecznych odpowiadające dziedzinom nauki i dyscyplinom naukowym właściwym dla studiowanego kierunku studiów oraz zna rządzące nimi prawidłowości		+	++	++	+
S1A_W05: ma podstawową wiedzę o człowieku, w szczególności jako przedmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach		+	++	+++	+
S1A_W06: zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych, właściwe dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, pozwalające opisywać struktury i instytucje społeczne oraz procesy w nich i między nimi zachodzące	+	+	+++	+	
S1A_W07: ma wiedzę o normach i regulacjach (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne i rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania		+	+++	+++	+

S1A_W08: ma wiedzę o procesach zmian struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów o przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian			+++	+	+
S1A_W09: ma wiedzę o poglądach na temat struktur i instytucji społecznych oraz rodzajów więzi społecznych i o ich historycznej ewolucji			++	++	+
S1A_W10: zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego		+	++	+	
S1A_W11: zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku			++	+++	
UMIEJĘTNOŚCI					
S1A_U01: potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne) w zakresie dziedzin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	+		++	++	+
S1A_U02: potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	+		+++	++	+
S1A_U03: potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	+		+++	+	+
S1A_U04: potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne (kulturowe, prawne, polityczne, ekonomiczne) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów			++	+	
S1A_U05: prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku	+		+++	+++	+
S1A_U06: wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia dylematów pojawiających się w pracy zawodowej			+++	+++	+
S1A_U07: analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia			++	+	
S1A_U08: posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych			+++	+	
S1A_U09: posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym, uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł			++	+	
S1A_U10: posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i języku obcym, w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł			+++	+++	+

S1A_U11: ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego			+	+	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE					
S1A_K01: rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie			+	+	
S1A_K02: potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	+	+	+++	++	
S1A_K03: potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania			+	+	+
S1A_K04: prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	+	+	+++	++	
S1A_K05: umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych (politycznych, gospodarczych, obywatelskich), uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne, polityczne	+	+	+	+	+
S1A_K06: potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności			+	+	
S1A_K07: potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy		+	+++	+++	

W powyższej macy występują następujące natężenie efektów obszarowych w modułach:

Dany efekt pojawia się w 1 do 3 przedmiotów należących do modułu - +

Dany efekt pojawia się w 4 do 7 przedmiotach należących do modułu - ++

Dany efekt pojawia się w więcej niż w 7 przedmiotach należących do modułu - +++

3.5. Opis sposobów sprawdzania efektów kształcenia (dla programu) z odniesieniem do konkretnych modułów kształcenia, form zajęć i sprawdzianów

Podstawowymi sposobami weryfikacji zakładanych efektów kształcenia są: praca pisemna (np. esej); kolokwium opisowe; test z progami punktowymi, projekt badawczy, projekt z kryteriami oceny, prezentacja prac lub projektów, kryteria egzaminacyjne (jeżeli przedmiot kończy się egzaminem).

Istotnym sposobem sprawdzenia efektów kształcenia są również egzaminy dyplomowe oraz realizacja zasad dotyczących pisania prac dyplomowych.

Szczegółowe informacje dotyczące form weryfikacji przypisanych wszystkim przedmiotom/modułom zamieszczone są w katalogu przedmiotów w podziale na moduły.

3.6. Plan studiów z zaznaczeniem modułów podlegających wyborowi przez studenta

Przedmioty do wyboru umieszczone są w planie studiów w module D – treści związane ze ścieżką tematyczną oraz w module E – treści związane z ograniczonym wyborem. W zależności od swojego poziomu językowego studenci będą mieli do wyboru konwersatorium językowe. Pod koniec semestru II studenci będą mieli również możliwość wyboru ścieżki fakultatywnej F1: socjologia rynku i pracy oraz F2: socjologia problemów społecznych i rodziny.

Praktyką jest, iż studenci na otwartym spotkaniu ze wszystkimi promotorami wybierają seminarium licencjackie (moduł A: promotorzy określają swoje wymagania, problematykę oraz zasady współpracy).

Wybór proseminarium uwarunkowany jest głównie zaproponowanym tytułem i problematyką proseminariów (student zapisuje się w sekretariacie jednostki na wybrane przez siebie proseminarium).

Do przedmiotów do wyboru wliczono również zajęcia wychowania fizycznego oraz sposób i miejsce realizacji praktyki zawodowej – moduł B

Łączna liczba punktów ECTS realizowana poprzez tak zaproponowane przedmioty do wyboru wynosi 68 (co stanowi 38% wszystkich punktów ECTS).

W wypadku studiów niestacjonarnych liczba ta wynosi 66 p. ECTS – nie są realizowane zajęcia z wychowania fizycznego. Zamiast nich proponujemy kurs w formie wykładu: współczesne problemy edukacji zdrowotnej.

3.7. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów pierwszego stopnia

Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	studia stacjonarne 90 p. ECTS (50 %) studia niestacjonarne: 56 p. ECTS (31 %)
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia:	studia stacjonarne: 44 p. ECTS* studia niestacjonarne: 44 p. ECTS*
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne:	studia stacjonarne: 25 p. ECTS (w tym 4 p. ECTS zajęć laboratoryjnych – komputerowych) studia niestacjonarne: 25 p. ECTS (w tym 4 p. ECTS zajęć laboratoryjnych – komputerowych)
Minimalna liczba punktów ECTS, która student musi zdobyć, realizując moduły kształcenia oferowane w formie zajęć ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów:	studia stacjonarne: 4 p. ECTS** studia niestacjonarne: 2 p. ECTS**
W przypadku programu studiów przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia – procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w łącznej liczbie punktów ECTS:	-

*są to następujące przedmioty: demografia, wstęp do socjologii, psychologia społeczna, ekonomia, historia myśli socjologicznej, antropologia kulturowa, współczesne społeczeństwo polskie, współczesne teorie socjologiczne.

** na studiach stacjonarnych są to przedmioty: wychowanie fizyczne (2 p. ECTS) oraz przedmiot do wyboru (2 p. ECTS), na studiach niestacjonarnych jest to przedmiot do wyboru (2 p. ECTS)

4. WARUNKI REALIZACJI PROGRAMÓW STUDIÓW

4.1. Minimum kadrowe

Wymagania dotyczące minimum kadrowego na kierunku socjologia są zgodne z obowiązującymi przepisami. Szczegółowe przypisanie prowadzących do poszczególnych modułów i przedmiotów widoczne jest w katalogu przedmiotów.

Lp.	Nazwisko i imię		Tytuł/Stopień	Minimum kadrowe dla kierunków studiów prowadzonych na poziomie:			Dziedzina/ dyscyplina nauki	Forma zatrudnienia	Czy podstawowe miejsce pracy tak/nie
				tylko I st.	tylko II st.	I i II stopnia			
1	2		3	4	5	6	8	10	11
1	Angutek	Dorota	dr			Tak	Nauki społeczne/ antropologia kulturowa, socjologia ogólna, etnologia, kulturoznawstwo	umowa o pracę	TAK
2	Bazuń	Dorota	dr			Tak	Nauki społeczne/ socjologia, socjologia wiedzy	umowa o pracę	TAK
3	Chałubiński	Mirosław	prof. zw. dr hab.			Tak	Nauki społeczne/ socjologia, socjologia teoretyczna	mianowanie	TAK
4	Chmielewska-Banaszak	Danuta	dr	Tak			Nauki społeczne/ psychologia społeczna, socjologia nauki	mianowanie	TAK
5	Frątczak-Müller	Joanna	dr	TAK			Nauki społeczne/ socjologia pracy i zawodu, socjologia rodziny, socjologia instytucji i organizacji, polityka społeczna	mianowanie	TAK
6	Janicka	Krystyna	prof.. UZ dr hab.	TAK			Nauki społeczne/ struktura społeczna, ruchliwość społeczna, nierówności społeczne, społeczne problemy pracy, struktura społeczna	umowa o pracę	TAK
7	Kaźmierczak-Kałużna	Izabela	dr	TAK			Nauki społeczne/ socjologia problemów społecznych, mikrostruktury społeczne, socjologia zmiany społecznej, socjologia polityki, socjologia ubóstwa	mianowanie	TAK
8	Kinal	Artur	dr	TAK			Nauki społeczne/ socjologia	umowa o pracę	TAK
9	Kwiatkowski	Mariusz	prof. UZ dr hab.			TAK	Nauki społeczne/ socjologia wychowania, socjologia religii, socjologia moralności,	umowa o pracę	TAK
12	Leszkowicz-Baczyński	Jerzy	prof.. UZ dr hab.			TAK	Nauki społeczne/ metodologia socjologii, socjologia wielkich struktur, socjologia transformacji	umowa o pracę	TAK
14	Lisowski	Krzysztof	dr	TAK			Nauki społeczne/ metodologia socjologii, metody badań społecznych	umowa o pracę	TAK
	Mielczarek - Żejmo	Anna	dr		TAK		Nauki społeczne/ socjologia pogranicza, makrostruktury społeczne, socjologia ekonomiczna	mianowanie	TAK
15	Müller	Hans-Peter	prof.. UZ dr hab.			TAK	Nauki społeczne/ industrial work, industrial relations	umowa o pracę	TAK
16	Narkiewicz-Niedbałec	Ewa	prof.. UZ dr hab.		TAK		Nauki społeczne/ socjologia kultury, socjologia edukacji, socjologia wiedzy	mianowanie	TAK
17	Nyćkowiak	Justyna	dr			Tak	Nauki społeczne/ socjologia	umowa o pracę	TAK
	Pokrzyńska	Magdalena	dr	TAK			Nauki społeczne / socjologia ogólna, socjologia religii	mianowanie	TAK
18	Roszkowska	Martyna	dr	TAK			Nauki społeczne/ socjologia edukacji, socjologia wychowania	mianowanie	TAK

Lp.	Nazwisko i imię		Tytuł/Stopień	Minimum kadrowe dla kierunków studiów prowadzonych na poziomie:			Dziedzina/ dyscyplina nauki	Forma zatrudnienia	Czy podstawowe miejsce pracy tak/nie
				tylko I st.	tylko II st.	I i II stopnia			
1	2		3	4	5	6	8	10	11
20	Szaban	Dorota	dr			Tak	Nauki społeczne/ metodologia nauk społecznych, metody i techniki badań socjologicznych, socjologia Internetu	umowa o pracę	TAK
21	Szczegóła	Lech	dr, st. wykładowca			Tak	Nauki społeczne/ socjologia polityki, socjologia świadomości społecznej	umowa o pracę	TAK
	Trzop	Beata	dr			TAK	Nauki społeczne / socjologia ogólna, socjologia kultury	mianowanie	TAK
22	Zielińska	Maria	dr hab. prof. UZ			Tak	Nauki społeczne/ socjologia edukacji, socjologia wychowania, socjologia przebiegu życia, metodologia socjologii	mianowanie	TAK

4.2. Proporcja liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studiujących

4.2.1. Liczba nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na kierunku socjologia na studiach pierwszego stopnia: 22

samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych: 7

adiunktów: 15

4.2.2. Relacja nauczycieli akademickich do liczby studentów na studiach pierwszego stopnia: 1:4,6

4.2.3. Maksymalna relacja wymagana przepisami prawa dla prezentowanego kierunku studiów: 1:180

Powyższe informacje dotyczą roku akademickiego 2013/2014.

4.3. Opis działalności badawczej w odpowiednim obszarze wiedzy

Badania prowadzone przez pracowników Instytutu Socjologii i innych wykładowców kierunku socjologia odzwierciedlają naturalną dla nauk społecznych różnorodność zainteresowań. Zespołowy i stały charakter mają dwa programy badawcze, których tematyka osadzona jest w specyfice regionu i problemach jego mieszkańców:

Instytut Socjologii od lat specjalizuje się w szerokiej problematyce badań transgranicznych, procesów zmian kulturowych, społeczno-ekonomicznych i instytucjonalnych zachodzących na obszarach będących strefą intensywnych kontaktów społeczeństw oddzielonych liniami granic państwowych. Są one zamieszkałe przez

ludność, której specyfikę stanowi występowanie licznych mniejszości narodowych, etnicznych i kulturowych. Od 1996 roku Instytut organizuje cykliczne konferencje pt.: "Transgraniczność w perspektywie socjologicznej". Stały się one ogólnopolskim i międzynarodowym forum wymiany doświadczeń i prezentacji wyników badań. Istotny aspekt tej problematyki stanowi diagnoza efektywności instytucjonalnych form współpracy transgranicznej realizowanej przez struktury Euroregionów.

Początkowo konferencje miały charakter przeglądowy i interdyscyplinarny. Obecnie ich koncepcja zmierza w kierunku bardziej jednorodnych, monograficznych tematów. Ostatnia, ósma już edycja programu miała miejsce jesienią 2010 pt.: „Migracje przymusowe w Europie” i odbyła się dzięki dotacji uzyskanej od Polsko-Niemieckiej Fundacji na Rzecz Nauki oraz finansowemu wsparciu Marszałka Województwa Lubuskiego.

Dorobek merytoryczny programu ma materialny wyraz. Jego dokumentację stanowi cykl publikacji (9 tomów), zawierający do dziś kilkaset rozpraw i analiz. Z tematyką transgraniczności wiążą się również indywidualne projekty i dokonania pracowników zawarte w studiach poświęconych przemianom struktury społecznej miast pogranicza polsko-niemieckiego (dr A. Mielczarek-Żejmo); tradycjom kulturowym Polski zachodniej i regionu pogranicza ukraińsko-rumuńskiego (dr M Pokrzyńska), badania biedy i wykluczenia na terenach przygranicznych (dr I. Kaźmierczak-Kałużna).

Drugi kompleksowy program badawczy będący przedmiotem działalności statutowej Instytutu realizowany jest w ramach Lubuskiego Sondażu Społecznego (LSS). Obejmuje on badania społeczno-ekonomicznych warunków życia mieszkańców województwa lubuskiego i prowadzony jest we współpracy z Polskim Generalnym Sondażem Społecznym (PGSS) i Instytutem Filozofii i Socjologii PAN. W latach 2010-2011 realizowano już drugi projekt pt.: „Dynamika zmian społecznych na pograniczu zachodnim Polski. Procesy dyfuzji kulturowej i dyfuzji społecznej” (grant MNiSW nr N 116269 338). Stanowił on kontynuację wcześniejszego, poświęconego monitorowaniu skutków akcesji Polski do UE dla zachodniego pogranicza. Kierownikiem obu projektów był dr K. Lisowski, a w skład zespołu badawczego wchodził: dr hab. K. Janicka, dr hab. M. Zielińska, dr B. Trzop, dr Ż. Leszkowicz-Baczyńska, dr D. Szaban.

W badaniach prowadzonych na reprezentatywnej próbie mieszkańców województwa lubuskiego uczestniczą – w ramach praktyk studenckich – studenci kierunku socjologia. Stwarza to im możliwość nabywania umiejętności wynikających z udziału w przygotowaniu sondażu oraz jego realizacji w terenie. Baza danych jest dostępna dla studentów i stanowi podstawę źródłową wykorzystywaną w trakcie zajęć dydaktycznych oraz służy przygotowaniu prac dyplomowych.

Udział studentów w realizacji badań LSS czy innych projektów wykonywanych przez Lubuski Ośrodek Badań Społecznych jest przyjętą w Instytucie formą włączania studentów w prace badawcze pracowników. Drugą stanowi prowadzona przez Koło Naukowe Studentów Socjologii rekrutacja do wolontariatu przy organizacji prowadzonych przez Instytut konferencji naukowych. Studenci mieli możliwość aktywnego uczestniczenia w pracach organizacyjnych XIII Ogólnopolskiego Zjazdu Socjologicznego, którego organizatorem był Zielonogórski Oddział PTS i Instytutu Socjologii (Zielona Góra 2007). Ich udział został zauważony przez najwyższe władze PTS i gości zagranicznych Zjazdu.

Pozostałe projekty badawcze mają przeważnie charakter indywidualny. Lokują się one w kilku obszarach badawczych, będących od lat przedmiotem zainteresowania pracowników poszczególnych zakładów Instytutu. Należy tu wymienić przede wszystkim:

Problematyka młodzieży: Pokoleniowa mapa Polski (dr hab. M. Zielińska); Czas wolny młodzieży – (dr hab. M. Zielińska, dr hab. E. Narkiewicz-Niedbalec, mgr K. Walentynowicz-Moryl); Doświadczenia edukacyjne i rodzinne młodzieży – szanse i zagrożenia dla rozwoju samosterowności (mgr J. Nyćkowiak, mgr T. Kołodziej, mgr K. Walentynowicz-Moryl).

Problematyka ekonomicznych warunków życia Polaków i polskich rodzin: Ubóstwo jako problem społeczny (dr I. Kaźmierczak-Kałużna), Jakość życia Lubuszan. Analiza potrzeb bytowych rodzin i ich oczekiwań wobec polityki społecznej w Polsce (dr J. Frątczak-Mueller), Lubuszanki 50+. Styl życia kobiet na pograniczu zachodnim (dr B. Trzop).

Problematyka socjologii wiedzy i historii myśli socjologicznej: Socjologia i polityka, O koncepcjach społecznych i naukowych Stanisława Ossowskiego (prof. M. Chałubiński)

Problematyka rynku pracy: Lubuskie Trójmiasto. Kwalifikacje a rynek pracy (dr M. Kwiatkowski, dr B. Trzop, dr J. Frątczak-Mueller, dr A. Mielczarek-Żejmo, dr D. Szaban, dr K. Lisowski)

5. WYJAŚNIENIA I UZUPEŁNIENIA

5.1. Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych

Zaprezentowane zakładane efekty kształcenia uwzględniają następujące wzorce:

1) Sociology – subject statement. The Quality Assurance Agency for Higher Education 2007
<http://www.qaa.ac.uk/Publications/InformationAndGuidance/Documents/Sociology07.pdf>

2) Tuning Sectoral Framework for Social Sciences. Final report (2010)
http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/sectoral_framework/2007_10347_FR_Tuning_SQF_PUBLI_C_PART.pdf

5.2. Sposób uwzględniania wyników monitorowania karier absolwentów

Przy tworzeniu efektów kształcenia dla kierunku socjologia uwzględniono ponadto wyniki monitorowania karier absolwentów. Celem monitorowania karier absolwentów jest ustalenie w jakim stopniu studia na kierunku socjologia sprzyjają zatrudnianiu zgodnym z profilem studiów i w jakim stopniu przyczyniają się do powodzenia absolwentów na rynku pracy. Informacje na temat karier absolwentów są istotnym wskaźnikiem zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy. Informacje te były wykorzystane w następujący sposób:

- jako przesłanka korekty zakładanych efektów kształcenia,
- jako przesłanka doskonalenia metod dydaktycznych,

- jako przesłanka uzupełnienia programu studiów o nowe treści,
- jako przesłanka tworzenia nowych specjalności, zgodnych z potrzebami rynku.

Obecnie losy absolwentów są przedmiotem zainteresowania zarówno Władz Dziekańskich, jak i Władz Instytutu Socjologii. Realizowane są różnorodne projekty badawcze, które wskazały na istnienie potrzeby ujednoczenia systemu zbierania danych na ten temat. Na potrzeby wydziału przeprowadzono badanie losów zawodowych absolwentów z lat 2006-2009. Rada Wydziału zapoznała się z wynikami. Wykorzystano niektóre wypowiedzi absolwentów na temat procesu kształcenia do modyfikacji programu studiów.

Aktualnie Biuro Karier UZ przygotowuje uczelniany projekt monitorowania karier absolwentów i uwzględniania rezultatów w doskonaleniu jakości kształcenia na wszystkich wydziałach.

Najbardziej nieformalny sposób monitorowania losów absolwentów odbywa się poprzez coroczną organizację imprezy integracyjnej „Socjobranie – Zielonogórskie Święto Socjologii”.

5.3. Udokumentowania – dla studiów stacjonarnych – że co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich

Studia stacjonarne obejmują 2200 godzin zajęć dydaktycznych odbywanych w uczelni z udziałem prowadzącego zajęcia

Na studiach niestacjonarnych studenci realizują 60% godzin zajęć przewidzianych na studiach stacjonarnych. Liczba punktów uzyskanych na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi 91 w wypadku studiów stacjonarnych i 59 w wypadku studiów niestacjonarnych.

Na obu formach studiów studenci korzystają z konsultacji z prowadzącym zajęcia (liczba tych godzin jest także uwzględniona w katalogach przedmiotów). Informacja o godzinach konsultacji jest dostępna w zwyczajowo przyjętym miejscu (drzwi gabinetów) oraz na stronie internetowej wydziału.

Dane liczbowe zaprezentowano w punkcie 3.7. Szczegółowe wyliczenia zamieszczone są w katalogu przedmiotów.

5.4. Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi w pracach programowych

Instytut Socjologii współdziała z licznymi podmiotami zewnętrznymi, zarówno z sektora obywatelskiego jak i publicznego oraz sektora biznesu. Są to, między innymi:

Polskie Towarzystwo Socjologiczne,

Lubuskie Towarzystwo Naukowe,

Departament Infrastruktury Społecznej Lubuskiego Urzędu Marszałkowskiego,

Urząd Miasta Zielona Góra,

Wojewódzki Urząd Statystyczny,

Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej,

Fundacja „Salony” i Biuro Wystaw Artystycznych.

Współpraca Instytutu Socjologii z wymienionymi podmiotami polega na:

prowadzeniu badań przez pracowników i studentów na zlecenie wymienionych podmiotów,
wspólnej organizacji konferencji naukowych,
kierowaniu studentów na praktyki w wymienionych jednostkach.

Jednym z ważnych aspektów opisanej współpracy jest uzyskiwanie informacji zwrotnych na temat programu zajęć, zakładanych efektów kształcenia i metod dydaktycznych od kierowników i innych przedstawicieli instytucji współdziałających z Instytutem Socjologii.

Ponadto zasady tworzenia programów kształcenia reguluje Uchwała Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego nr 455 z 30 listopada 2011 roku (załącznik nr 10).

Załączniki:

- 1 – katalog przedmiotów studia I stopnia
- 2 – program zajęć studia licencjackie stacjonarne (I stopnia);
- 3 – program zajęć licencjackie niestacjonarne (I stopnia);
- 4 – dyrektywy dotyczące prac dyplomowych
- 5 – Zasady pisania prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego z obcojęzycznym promotorem

Załącznik nr 1

Katalogi ECTS

Studia pierwszego stopnia

KIERUNEK: SOCJOLOGIA

Rok rekrutacji: 2013/14

*Przedziały średnich arytmetycznych dla ocen końcowych przedmiotów:

3,0 (dost) – 2,50 do 3,25

3,5 (dst plus) – 3,26 do 3,74

4,0 (dobry) – 3,75 do 4,24

4,5 (db plus) - 4,25 do 4,74

5,0 (bdb) - od 4,75

*Sposób wyliczania oceny końcowej

Jeżeli w katalogach przedmiotów nie zostały inaczej określone zasady, przyjmuje się, że przy wyliczeniu oceny końcowej uwzględnia się ocenę niedostateczną.

MODUŁ A

**GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z PRZYGOTOWANIEM
PRACY DYPLOMOWEJ**

SEMINARIUM LICENCJACKIE1,2,3

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SL1 14.2-WP-SOC-SL2 14.2-WP-SOC-SL3
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. Mariusz Kwiatkowski, prof. UZ Dr hab. prof. UZ Mariusz Kwiatkowski, prof. UZ, Dr Beata Trzop, dr hab. prof. UZ Hans P. Muller, Dr Anna Mielczarek-Żejmo, Dr Dorota Bazuń, Dr Jerzy Leszkowicz-Baczyński, Dr Beata Trzop, Dr Martyna Roszkowska, Dr Izabela Kaźmierczak- Kałużna
Prowadzący:	

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Seminarium	30+30+30	2+2+2	IV,V,VI	Zaliczenie	3+4+3	
Studia niestacjonarne						
Seminarium	30+30+30		IV,V,VI	Zaliczenie		

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do napisania pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego

Wymagania wstępne:

Zaliczenie kursów: wstęp do socjologii, elementy metodologii oraz metody i techniki badań ilościowych (semestr IV) w kolejnych semestrach wymagane zaliczenie kursu metody i techniki badań jakościowych

Zakres tematyczny przedmiotu:

Cele i struktura pracy dyplomowej
Zasady redagowania tekstów naukowych
Zasady wyboru tematu pracy i problemu badawczego
Kwerenda biblioteczna
Teoretyczne podstawy badań
Etapy procesu badawczego
Realizacja badań
Etyczne aspekty badań
Interpretacja danych
Teoretyczne, metodologiczne i praktyczne wnioski z badań
Rozwiązywanie problemów związanych z redagowaniem pracy

Metody kształcenia:

Seminarium

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W15	Student zna podstawowe metody i techniki badań społecznych oraz wie jak je dobrać i wykorzystać w pracy badawczej
K_W17	Wie jak zaplanować i zrealizować proste ilościowe i jakościowe badanie empiryczne na użytek przygotowywanej pracy dyplomowej
K_W18	Posiada podstawową, stosowalną w przygotowaniu pracy dyplomowej i innych prac wiedzę na temat opisu i wnioskowania statystycznego oraz środowiska Office
K_U01	Umie rejestrować i prowadzić obserwację zjawisk społecznych w sposób metodologicznie poprawny i wykorzystać ją w przygotowaniu pracy dyplomowej
K_U04	Potrafi samodzielnie znaleźć informacje i materiały niezbędne do przeprowadzenia prostych analiz socjologicznych, korzystając z różnych źródeł (w języku polskim i/lub obcym) oraz posługując się nowoczesnymi technologiami
K_U09	Umie zastosować normy i zasady etyczne w praktyce badawczej
K_K08	Zna i przestrzega zasad etyki zawodowej, w tym zasad poszanowania własności intelektualnej, co znajduje pełne odzwierciedlenie w jego pracy dyplomowej
K_K09	Szanuje godność osób uczestniczących w procesie badawczym (respondentów, informatorów, rozmówców i innych uczestników tego procesu)

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie seminarium licencjackiego

Forma zaliczenia	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Semestr VI	
Zaliczenie bez oceny	Semestry IV i V	
Przygotowanie kolejnych części pracy licencjackiej/magisterskiej w formie pisemnej	Koncepcja i struktura pracy, przygotowanie teoretyczne i metodologiczne, kwerenda, zbieranie i interpretacja danych, redakcja tekstu, prowadzenie badań. Przygotowanie pisemnej wersji poszczególnych części pracy.	K_W15, K_W17, K_W18, K_U01, K_U04, K_U09, K_K08, K_K09
Prezentacja kolejnych części pracy licencjackiej/magisterskiej podczas zajęć	Koncepcja i struktura pracy, przygotowanie teoretyczne i metodologiczne, kwerenda, zbieranie i interpretacja danych, redakcja tekstu, prowadzenie badań. Przygotowanie pisemnej wersji poszczególnych części pracy. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W15, K_W17, K_W18, K_U01, K_U04,
Ocena z seminarium w semestrach IV i V	Pozytywna ocena to uzyskanie zaliczenia z seminarium.	
Ocena z seminarium w semestrze VI	Przygotowanie całości pracy licencjackiej/magisterskiej. Pozytywna ocena to średnia arytmetyczna z przygotowania pracy w formie pisemnej a także z prezentacji jej poszczególnych elementów podczas zajęć.	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena z seminarium w danym semestrze.

Obciążenie pracą studenta - studia stacjonarne i niestacjonarne:

Semestr IV i VI:

Nakład pracy studenta: Godz. ECTS

1/ udział w zajęciach 30 1

2/ przygotowanie do zajęć 30 1

3/ konsultacje 10 1

Razem godzin: 70

ECTS 3

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	40
ECTS	1

Semestr V:

Nakład pracy studenta:	Godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zajęć	50	2
3/ konsultacje	10	1
Razem godzin:	90	
ECTS	4	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	40
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Babbie Earl, Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca:

Frankfort – Nachmias Chava, Nachmias David, Metody badawcze w naukach społecznych, tłum. E. Hornowska, Poznań 2001.

Fieldwork jest sztuką, red. P. B. Sztabiński, Z. Sawiński, F. Sztabiński, Warszawa 2005.

Kvale Steina, Prowadzenie wywiadów, tłum. A. Dziuban, Warszawa 2010.

Wywiad kwestionariuszowy. Analizy teoretyczne i badania empiryczne. Red. K. Lutyńska, A. P. Wejland. Wrocław - Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź 1983.

Uwagi:

Seminaria są prowadzone przez wielu nauczycieli akademickich, którzy proponują uczestnikom profil tematyczny zgodny z własnym dorobkiem i zainteresowaniami naukowymi oraz odpowiednią literaturę przedmiotu.

MODUŁ B

**GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z PRAKTYKĄ
ZAWODOWĄ**

PRAKTYKA

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-PRAK
Typ przedmiotu:	Wybieralny
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. Mariusz Kwiatkowski, prof. UZ
Prowadzący:	Dr hab. Mariusz Kwiatkowski, prof. UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Praktyka zawodowa	3 tygodnie (120 h)		VI	Zaliczenie	
Studia niestacjonarne					
Praktyka zawodowa	3 tygodnie (120 h)		VI	Zaliczenie	

Cel przedmiotu:

Celem zajęć praktycznych jest zdobycie praktycznych umiejętności niezbędnych do wykonywania ról zawodowych w jednostkach organizacyjnych sektora publicznego, sektora obywatelskiego i sektora biznesu. Istotą procesu jest połączenie nabytej wiedzy teoretycznej z praktyką społeczną.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny przedmiotu:

Zasady odbywania praktyki ujęto w regulaminie praktyk

Metody kształcenia:

Zajęcia praktyczne w wybranej jednostce organizacyjnej, konsultacje

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_U10	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę akademicką w praktyce społecznej
K_U12	Potrafi zaplanować i zrealizować badanie społeczne na użytek organizacji formalnej przy użyciu podstawowych ilościowych i jakościowych metod i technik badań socjologicznych
K_U14	Potrafi posługiwać się programem komputerowym służącym do analizy danych, korzystając z jego podstawowych funkcji w zakresie realizowanych w ramach praktyk zajęć
K_U15	Potrafi na podstawie posiadanej wiedzy zaproponować odpowiednie działania w celu rozwiązania konkretnych problemów społecznych oraz konfliktów interpersonalnych w organizacji, w której realizuje praktyki
K_K01	Potrafi skutecznie współpracować w grupie zadaniowej
K_K02	Potrafi czynnie włączyć się do realizowanych projektów
K_K03	Potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat zjawisk społecznych w ramach realizowania zadań grupowych
K_K08	Zna i przestrzega zasad etyki zawodowej, w tym zasad poszanowania własności intelektualnej

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie praktyki zawodowej

Forma zaliczenia	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie bez oceny	Tak	
Uzyskanie pozytywnej opinii opiekuna praktyki	Dostarczenie wypełnionego dziennika praktyk i opinii opiekuna praktyk.	K_U10, K_U12, K_U12, K_U14, K_U15, K_K01, K_K02, K_K08

Ocena końcowa z przedmiotu = zaliczenie.

Obciążenie pracą studenta:

4 ECTS nakład pracy studenta związany z samodzielną realizacją praktyki

Uwagi:

-

MODUŁ C

**GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH,
OBOWIĄZKOWYCH**

DEMOGRAFIA

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-DEM
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Krzysztof Lisowski
Prowadzący:	Dr Krzysztof Lisowski; mgr Marek Zieliński

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	II	Egzamin,	5	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	14		II	Egzamin,		
Ćwiczenia	20			Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studenta z uwarunkowaniami i konsekwencjami procesów ludnościowych w ujęciu historyczno – teoretycznym oraz wskazanie ich wpływu na zjawiska społeczne i współczesną politykę społeczną

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny wykładów:

Podstawowe pojęcia demografii

Źródła i metody pozyskiwania informacji o zjawiskach demograficznych

Podstawowe współczynniki demograficzne

Przemiany ludnościowe we współczesnej Polsce

Liczba i rozmieszczenie ludności

Struktura ludności według płci, wieku i stanu cywilnego

Struktura ludności według cech społeczno - zawodowych

Ruch wędrowności ludności

Konsekwencje procesów demograficznych dla gospodarki i życia społecznego

Prognoza demograficzna dla województwa lubuskiego

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Współczesne i historyczne teorie demograficzne

Korzystanie ze źródeł informacji demograficznej

Metody i techniki badawcze we współczesnej demografii

Ruch naturalny ludności (urodzenia, małżeństwa, zgony)

Ruch wędrowności ludności (migracje wewnętrzne, migracje zewnętrzne)

Miary reprodukcji ludności

Współczesne problemy demograficzne (urbanizacja, eksplozja ludnościowa, starzenie się społeczeństw)

Prognozy demograficzne

Metody kształcenia:

Wykłady: wykład konwencjonalny, prezentacje

Ćwiczenia: analiza tekstów, analiza danych statystycznych, dyskusja, prezentacje. Ćwiczenia prowadzone metodą problemową z akcentem na pracę grupową związaną z przygotowaniem prezentacji dotyczących zjawisk ludnościowych.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W08	Student posiada podstawową wiedzę na temat celów polityki społecznej i jej narzędzi stosowanych do łagodzenia lub wzmocnienia konsekwencji procesów ludnościowych
K_W18	Student posiada podstawową wiedzę na temat opisu i wnioskowania statystycznego, umożliwiającą jej aplikację w analizie zjawisk demograficznych
K_W22	Student wskazuje na obecne i możliwe konsekwencje procesów demograficznych na funkcjonowanie gospodarki
K_W25	Ma świadomość procesów ludnościowych zachodzących w społeczeństwie polskim i globalnym oraz ich wpływu na postawy i instytucje społeczne
K_U02	W oparciu o znajomość pojęć i procesów demograficznych, student potrafi interpretować bieżące i przyszłe wydarzenia społeczne
K_U06	Student potrafi stosować teorie i pojęcia demograficzne do opisu zmian społecznych
K_U07	Student potrafi dokonać analizy konsekwencji procesów demograficznych dla różnych aspektów życia społecznego (ryнку pracy, systemu emerytalnego, migracji, itp.)
K_U08	Student formułuje proste prognozy dotyczące procesów i zjawisk demograficznych
K_K03	Student pracując w grupie, potrafi wyszukiwać, gromadzić, syntetyzować informacje dotyczące procesów ludnościowych

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny w formie pracy pisemnej	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W08; K_W18, K_W22, K_W25, K_U06, K_U07
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionymi na pierwszych zajęciach Sylabusami (wykład + ćwiczenia)	
Zasady uzyskania oceny końcowej z wykładu	Ocena z wykładu stanowić będzie ocenę z egzaminu pisemnego.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W08; K_W18, K_W22, K_W25, K_U06, K_U07,
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U08, K_K03
Prezentacja pracy pisemnej na zajęciach	zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu.	K_W08; K_W18, K_W22, K_W25, K_U06, K_U07,

	Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_U08, K_K03
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (60%) i oceny z prezentacji (20%) i aktywności na zajęciach (10%),	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z wszystkich form zajęć

Obciążenie pracą studenta:

Dla studiów stacjonarnych:

Nakład pracy studenta:	ECTS	
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie do egzaminu	30	1
4/ konsultacje	10	1
Razem godzin:	120	
ECTS	5	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

Razem godzin:	120
ECTS	5

zajęcia z pośrednim udziałem:

pkt 1+4	70
ECTS	3

Dla studiów niestacjonarnych:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	34	1
2/ przygotowanie do zajęć	50	2
3/ przygotowanie do egzaminu	30	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie do zaliczenia	10	1
Razem godzin:	129	
ECTS	5	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	39
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Balicki J., Frątczak E., Nam Ch.B. (2007), Przemiany ludnościowe. Fakty-interpretacje-opinie

Holzer J. (2004), Demografia, Warszawa

Makać W. (1999), Podstawy statystyki i demografii, Gdańsk

Okólski M. (2004), Demografia, podstawowe pojęcia, procesy i teorie w encyklopedycznym zarysie, Warszawa

Stokowski F. (2000), Podstawy demografii, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

Strony internetowe: GUS, WUS, Population Reference Bureau, UN Population Division, Census International Data Base

Rocznik demograficzny 2010, GUS

Uwagi:

-

WSTĘP DO SOCJOLOGII

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-WDS
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Magdalena Pokrzyńska
Prowadzący:	Dr Magdalena Pokrzyńska, Dr Martyna Roszkowska, Dr Beata Trzop, Dr Dorota Bazuń, mgr Agnieszka Urbaniak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	I	Egzamin,	6	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	14			Egzamin,		
Ćwiczenia	28			Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami opisującymi życie społeczne oraz procesów leżących u jego podstaw. Intencją prowadzącego jest przekazanie zasobu wiadomości na temat elementów składowych struktury społecznej, działania różnych instytucji społecznych oraz ruchliwości przestrzennej oraz społecznej.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny wykładu:

Człowiek istota społeczna

Wiedza potoczna i jej charakterystyka a wiedza naukowa.

Perspektywa i wyobrażenia socjologiczne jako podstawa naukowej interpretacji zjawisk społecznych. Koncepcja społeczeństwa G.Simmla

Funkcje socjologii

Struktura społeczna i jej podstawowe elementy – ujęcie tradycyjne struktury społecznej.

Pozycja społeczna, rola oraz status społeczny

Ruchliwość społeczna i przestrzenna a różne typy społeczeństw

Instytucje społeczne i proces instytucjonalizacji

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Zbiorowości społeczne. Grupa społeczna jako przykład zorganizowanej i ustrukturalizowanej zbiorowości społecznej.

Cecha i kategoria społeczna, kręgi społeczne, diady, struktura grupy.

Typologia małych grup społecznych.

Więź społeczna. Rodzaje i typy styczności. Wzajemne oddziaływania. Stosunki i zależności społeczne.

Interakcja społeczna. Interakcja jako kategoria pojęciowa.

Socjalizacja jako kategoria pojęciowa. Osobowość i tożsamość jako podstawowe elementy socjalizacji.

Kontrola społeczna oraz jej mechanizmy

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny; wykład problemowy; konwersatoryjny

Treści dotyczące ćwiczeń realizowane są za pomocą pracy z literaturą – monografiami, podręcznikami oraz artykułami. Preferowana jest praca w grupach, gdzie efektem końcowym jest dyskusja nad prezentowanymi problemami.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W01	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia socjologiczne, swobodnie posługuje się ich definicjami
K_W02	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk społecznych, potrafi odróżnić wiedzę potoczną od wiedzy naukowej, zna także zasadnicze koncepcje wyjaśniające podstawowe procesy społeczne
K_W03	Student posiada elementarną wiedzę na temat socjologii jako nauki społecznej, jej związków z innymi dyscyplinami. Umie także umiejscowić socjologię w systemie nauk oraz wskazać jej podstawowe funkcje
K_W05	Student posiada podstawową wiedzę na temat struktur społecznych, wybranych instytucji społecznych, ich wzajemnych relacjach, a także potrafi wskazać ich cechy oraz funkcje. Umie także wskazać podstawowe mechanizmy rządzące nimi
K_W09	Student posiada podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach. Potrafi wskazać ich elementy konstytuujące, etapy kształtowania oraz ich rolę w tworzeniu i funkcjonowaniu różnych form życia społecznego.
K_U03	Student potrafi zastosować podstawowe terminy i kategorie socjologiczne poznane na zajęciach do analizy społeczeństwa. Za ich pomocą potrafi dokonywać opisu i diagnozy różnych obszarów życia społecznego oraz różnych form życia zbiorowego
K_K01	Student potrafi skutecznie współpracować w grupie podczas pracy na ćwiczeniach. Większa część realizowanych na zajęciach zadań ma charakter pracy grupowej, dlatego też student zobowiązany jest do wykazania się umiejętnością współpracy w ramach grupy oraz skutecznym rozwiązywaniem powierzonego zadania. Wymaga to umiejętności komunikowania się, współpracy, organizacji pracy i unikania konfliktów
K_K03	Student potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat zjawisk społecznych w ramach realizowania zadań grupowych, posiada umiejętność analizowania i interpretowania wiedzy zawartej w literaturze oraz wyniki zawarte w danych zastanych.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W09,
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia)	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg	K_W01, K_W02,

	wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W03, K_W05, K_W09, K_U03,
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W03, K_W05, K_W09, K_U03,
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.	K_K01, K_K03
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (80%) i aktywności na zajęciach (20%)	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnych ocen z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z wszystkich form zajęć

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	40	2
3/ przygotowanie do zaliczenia i egzaminu	40	2
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	145	
ECTS	6	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	65
ECTS	2

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	42	2
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ konsultacje	5	
4/ przygotowanie do egzaminu	20	1
5/ przygotowanie do zaliczenia	26	1
Razem godzin:	138	
ECTS	6	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	47
ECTS	2

Literatura podstawowa:

J.Szczepański, Elementarne pojęcia socjologii, 1971, Warszawa

B.Szacka, Wprowadzenie do socjologii, 2003, warszawa

P.Sztompka, Socjologia analiza społeczeństwa, 2003, Kraków

J.Turowski, Socjologia. Małe struktury społeczne, 1993, Lublin

J.Turowski, Socjologia. Wielkie struktury społeczne, 1994, Lublin

A.Giddens, Socjologia, 2004, Warszawa

Dyoniziak. Społeczeństwo w procesie zmian. Zarys socjologii ogólnej, 1992, Kraków

Marody M., Giza-Poleszczuk A. Przemiany więzi społecznych, 2004, Warszawa

Ossowski ST., O osobliwościach nauk społecznych [w] Dzieła. O nauce. Tom IV, 1967, Warszawa

J.Turner, Socjologia. Koncepcje i ich zastosowanie, 1998, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

N.Goodman, wstęp do socjologii, 1997, Poznań

P.Berger, Zaproszenie do socjologii, 2001, Warszawa

Uwagi:

PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu:	14.4-WP-SOC-PSSP
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Danuta Chmielewska-Banaszak
Prowadzący:	Dr Danuta Chmielewska-Banaszak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	2	I	Egzamin,	5	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	14		I	Egzamin,		
Ćwiczenia	24			Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zamierzeniem prowadzącego jest przekazanie studentom wiedzy dotyczącej problematyki, podstawowych teorii oraz wyników badań w dziedzinie psychologii społecznej

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny wykładów:

Psychologia społeczna jako nauka

Psychologia społeczna a psychologia potoczna

Wiedza o świecie społecznym

Proces atrybucji w teoriach i badaniach

Postawy i ich zmiana

Wpływ społeczny: konformizm, ślepe posłuszeństwo wobec autorytetu, hiperuległość

Kultura narzekania, zyski i straty

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Stereotypy, uprzedzenia i dyskryminacja

Reguły i heurystyki w procesie oceniania społecznego

Poznawcza psychologia społeczna o motywach ludzkiego działania

Wpływ społeczny a manipulacja

Atrakcyjność interpersonalna i autoprezentacja

Emocje w życiu społecznym

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny oraz aktywne metody: dyskusja oceniana, metoda seminaryjna, metoda aktywnego opisu, metoda sytuacyjna i inscenizacyjna, praca w grupie

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W02	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk społecznych (psychologii społecznej)
K_W07	Student jest świadomy zróżnicowania społecznego oraz istnienia nierówności społecznych, a także ich wpływu na życie jednostek i funkcjonowanie grup społecznych
K_W10	Student rozumie społeczną naturę relacji łączących jednostki, grupy i instytucje społeczne w perspektywie psychologii społecznej
K_W11	Student posiada podstawową wiedzę na temat mechanizmów dynamiki grupy społecznej oraz obustronnych zależności między grupą a jednostką
K_W20	Student posiada podstawową wiedzę o normach i regułach organizujących struktury i instytucje społeczne
K_U16	Student potrafi formułować sądy w języku polskim i/lub w języku obcym na temat motywów ludzkiego działania
K_K01	Student potrafi skutecznie współpracować w grupie
K_K03	Student potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje w ramach realizowania zadań grupowych

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W02, K_W07, K_W10, K_W11, K_W20, K_U16
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu jest oceną z egzaminu pisemnego	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W02, K_W07, K_W10, K_W11, K_W20, K_U16
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W10, K_W11, K_W20
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowywanych poza zajęciami.	K_W11, K_W20, K_K01, K_K03
Prezentacja pracy pisemnej na zajęciach	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W07, K_W10, K_W11, K_W20, K_U16
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (65%) i aktywności na zajęciach (20%) i oceny z pracy pisemnej (30%)*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z wszystkich form zajęć

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zaliczenia i egzaminu	30	1
3/ konsultacje	10	1
4/ przygotowanie pracy pisemnej	10	1
5/ przygotowanie do zajęć	5	
Razem godzin:	115	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	70	
ECTS	3	

Studia niestacjonarne

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	38	1
2/ przygotowanie do egzaminu	20	1
3/ przygotowanie do zajęć	26	1
4/ przygotowanie do zaliczenia	16	1
5/ przygotowanie pracy pisemnej	15	1
Razem godzin:	115	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1	38	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Aronson E., Wilson T.D., Akert R.M., Psychologia społeczna: serce i umysł, Zysk i S-ka, Poznań 2006.

Cialdini R., Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, GWP, Gdańsk 1995.

Clark D., Zachowania społeczne i antyspołeczne, GWP, Gdańsk 2005.

Drogosz D., Jak Polacy wygrywają, jak Polacy przegrywają, GWP, Gdańsk 2005.

Forsterling F., Atrybucja: podstawowe teorie, badania i zastosowania, GWP, Gdańsk 2005.

- Hammer H., Psychologia społeczna: teoria i praktyka, Difin, Warszawa 2005.
- Kofta M., Szustrowa T., Złudzenia, które pozwalają żyć, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001.
- Lachowicz-Tabaczek K., Potoczne koncepcje świata i natury ludzkiej, GWP, Gdańsk 2004.
- Leary M., Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji, GWP, Gdańsk 1999.
- Lewicka M. (red.), Jednostka i społeczeństwo. Podejście psychologiczne, GWP, Gdańsk 2001.
- Łukaszewski W., Wielkie pytania psychologii, GWP, Gdańsk 2003.
- Nelson T.D., Psychologia uprzedzeń, GWP, Gdańsk 2003.
- Strelau J. (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, t.3: Jednostka w społeczeństwie i elementy psychologii stosowanej, GWP, Gdańsk 2000.
- Zimbardo Ph.G., Leippe M.R., Psychologia zmiany postawy i wpływu Zysk i S-ka, Poznań 2004.

Literatura uzupełniająca:

- Aronson E., Człowiek – istota społeczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.
- Domachowski W., Przewodnik po psychologii społecznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.
- Hock R.R. (red.), 40 prac badawczych, które zmieniły oblicze psychologii. Fascynująca podróż w krainę nauki, GWP, Gdańsk 2003.
- Krahe B., Agresja, GWP, Gdańsk 2005.
- McBurney D.H., Myśleć jak psycholog, GWP, Gdańsk 2002.
- Moscovici S. (red.), Psychologia społeczna w relacji ja-inni, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1998.
- Stephan W.G., Stephan C.W., Wywieranie wpływu przez grupy. Psychologia relacji, GWP, Gdańsk 1999.
- Zalewski Z., Od zawiści do zemsty. Społeczna psychologia kłopotliwych emocji, Żak, Warszawa 2000.
- Zimbardo Ph.G, Efekt Lucyfera: dlaczego dobrzy ludzie czynią zło?, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008

Uwagi:

-

EKONOMIA

Kod przedmiotu:	14.3-WP-SOC-EKON
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Joanna Wyrwa
Prowadzący:	Dr Joanna Wyrwa

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	30	2	I	Zaliczenie z oceną,	
Studia niestacjonarne					2
Wykład	14		I	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu podstawowych pojęć i modeli ekonomicznych. Wypracowanie umiejętności rozumienia, analizowania oraz interpretowania zjawisk ekonomicznych. Nabycie umiejętności wykorzystania zasobów wiedzy ekonomicznej w rozwiązywaniu i opisywaniu zagadnień praktycznych.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny wykładów:

Wprowadzenie do ekonomii i gospodarki rynkowej: definicja ekonomii, ekonomia pozytywna i normatywna, system ekonomiczny, podstawowe kategorie ekonomiczne (problem rzadkości zasobów, produkty, towary, rynki w gospodarce - definicja, typy rynków, gospodarowanie, kapitał, akumulacja kapitału).

Pojęcie i elementy rynku, równowaga rynkowa: popyt i podaż, krzywa popytu i podaży, prawo popytu i podaży, czynniki wpływające na popyt i podaż, równowaga rynkowa, cena równowagi, rola cen w gospodarce.

Funkcjonowanie gospodarki rynkowej: rynek i państwo, błędy rynku i konieczność interwencyjnej polityki państwa. Szkoły myśli ekonomicznej: keynesizm, ekonomia podaży, monetaryzm. Problemy ekonomiczne „transformacji”.

Elastyczność popytu i podaży: elastyczność cenowa popytu, elastyczność dochodowa popytu, elastyczność mieszana popytu, elastyczność cenowa podaży.

Teorie wyboru konsumenta: podstawy decyzji ekonomicznych konsumenta, system preferencji konsumenta i jego dochód, ceny dóbr a ograniczenie budżetowe, użyteczność, krzywa obojętności konsumenta, optimum konsumenta, popyt a zmiany dochodu, krzywe Engla.

Teoria przedsiębiorstwa. Decyzje ekonomiczne producenta. Konkurencja doskonała: wprowadzenie – formy organizacji rynku, założenia modelu konkurencji doskonałej, popyt na produkty przedsiębiorstwa, optimum przedsiębiorstwa.

Mierzenie gospodarki w skali makro: PKB, PNB, DN.

Polityka fiskalna i monetarna państwa.

System budżetowy państwa: stopa redystrybucji i struktura budżetu państwa, kształtowanie równowagi budżetowej, deficyt i dług publiczny.

Konkurencyjny rynek pracy: popyt na pracę, podaź pracy, równowaga na rynku pracy, rynek pracy i kształtowanie się płac.

Bezrobocie: podstawowe pojęcia - siła robocza, stopa bezrobocia, naturalna stopa bezrobocia, rodzaje bezrobocia, ekonomia podaźowa, koszt bezrobocia.

Wzrost gospodarczy (czynniki wzrostu, modele wzrostu).

Rynek kapitałowy: pojęcie, funkcje, instytucje, instrumenty, zasady funkcjonowania giełdy, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie.

Międzynarodowe stosunki gospodarcze. Globalizacja w gospodarce światowej. Jednolity rynek europejski. Ekonomia i organizacja handlu zagranicznego. Podstawowe mechanizmy kontroli handlu zagranicznego.

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny, wykład problemowy.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W05	Student zna zasady w oparciu, o które działają indywidualne podmioty rynkowe, potrafi wskazać na zależności zachodzące pomiędzy podmiotami rynkowymi oraz na rolę państwa i innych podmiotów i instytucji w gospodarce.
K_W06	Student posiada wiedzę na temat funkcjonowania różnych instytucji we współczesnej gospodarce, w tym instytucji UE.
K_W22	Student zna mechanizm funkcjonowania gospodarki rynkowej, zna cele i funkcje głównych podmiotów gospodarujących, tj. gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i państwa.
K_W23	Student zna zasady organizacji i zarządzania w różnych podmiotach funkcjonujących we współczesnej gospodarce.
K_U05	Student potrafi formułować proste samodzielne sądy na temat różnych zjawisk i problemów ekonomicznych, m.in. takich jak: bezrobocie, wzrost gospodarczy, cykl koniunkturalny.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Zaliczenie pisemne na ocenę	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W05, K_W06, K_W22, K_W23, K_U05
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu stanowić będzie ocenę z pisemnego kolokwium zaliczeniowego	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z wykładu.

Obciążenie pracą studenta:

studiów stacjonarnych:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zaliczenia	20	1
Razem godzin:	50	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1	30	
ECTS	1	

Dla studiów niestacjonarnych:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	14	1
2/ przygotowanie do zaliczenia	26	1
Razem godzin:	40	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1	14	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Rekowski M., „Mikroekonomia”, UE, Poznań 2009.

Klimczak B., „Mikroekonomia”, AE, Wrocław 2006.

Skawińska E., „Makroekonomia. Teoretyczne i praktyczne aspekty gospodarki rynkowej”, PWE, Warszawa 2010.

Mankiw M., „Makroekonomia”, PWE, Warszawa 2010.

„Podstawy ekonomii”, red. R. Milewski, E. Kwiatkowski, PWN, Warszawa 2008.

„Marko- i mikroekonomia, Podstawowe problemy”, red. S. Marciniak, PWN, Warszawa 2006.

Czarny B., „Podstawy ekonomii”, PWE, Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca:

„Elementarne zagadnienia ekonomii”, red. R. Milewski, PWN, Warszawa 2007.

Begg D., Fisher S., Dornbusch B., „Ekonomia”, t. 1, 2, 3, PWE, Warszawa 2007.

Samuelson P. A., Nordhaus W. D., „Ekonomia”, t. 1, 2, PWN, Warszawa 2007.

„Przemiany we współczesnej gospodarce światowej”, red. E. Oziewicz, PWE, Warszawa 2006.

Bożyk P., Misala J., Puławski M., „Międzynarodowe stosunki ekonomiczne”, PWE, Warszawa 2006.

„System finansowy w Polsce”, red. B. Pietrzak, Z. Polański, B. Woźniak, PWN, Warszawa 2008.

MIKROSTRUKTURY SPOŁECZNE I STRUKTURY POŚREDNIE I

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SMIK1
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Izabela Kaźmierczak-Kałużna
Prowadzący:	Dr Izabela Kaźmierczak-Kałużna

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	II	Egzamin,	6	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	14		II	Egzamin,		
Ćwiczenia	28			Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studenta z wybranymi klasycznymi teoriami z zakresu mikrosocjologii i struktur pośrednich oraz działaniami podstawowych elementów struktury społecznej takich, jak małe grupy społeczne, więzi społeczne, role społeczne i ich rodzaje, wskazanie na praktyczne zastosowanie koncepcji mikrostruktur w interpretacji podstawowych procesów społecznych.

Wymagania wstępne:

Warunkiem koniecznym jest zaliczenie z przedmiotów: Wstęp do socjologii, Psychologia społeczna.

Zakres tematyczny wykładu:

Kryteria podziału struktury społecznej na mikro- i makrostrukturę i ich adekwatność.

Mikrostruktury – zagadnienia podstawowe: znaczenie teorii w wyjaśnianiu zjawisk i procesów społecznych.

Emergentny strukturalizm socjologiczny, jako podstawowy paradygmat analizy mikrostruktur społecznych – mikrosocjologia jako dział socjologii.

Interakcyjne ujęcie mikrostruktur.

Wybrane, klasyczne koncepcje teoretyczne F. Tonnies, E. Durkheim, G. Simmla.

Podstawowe teorie dotyczące tworzenia i krystalizowania się układów statusów, kontekstualny model socjalizacji, modele relacji jednostki ze środowiskiem społecznym, socjolingwistyczna teoria socjalizacji B. Bernsteina.

Socjologiczne koncepcje grup odniesienia

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Zachowania – działania – działania społeczne – interakcje

Strukturalistyczne i interakcyjne ujęcia roli społecznej

Powstawanie małej grupy społecznej – antropologiczna a strukturalistyczna koncepcja małej grupy społecznej

Grupa pierwotna i jej status teoretyczny wg Ch. H. Cooley'a – na przykładzie wybranych grup społecznych
 Więzy społeczna w różnych typach zbiorowości społecznych – różnice, podobieństwa oraz przemiany więzi społecznej na poziomie mikrostruktur i struktur średniego rzędu

Instytucje społeczne - typy i wzajemne powiązania (w świetle wybranych teorii socjologicznych),
 funkcjonowanie na poziomie mikrostruktur i struktur średniego rzędu

Instytucje totalne – charakterystyka i typy

Metody kształcenia:

Wprowadzanie w problematykę za pomocą wykładu konwencjonalnego oraz konwersatoryjnego.

Podstawowe metody wykorzystywane na ćwiczeniach to praca z książką, praca w grupach, dyskusja.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W05	Student posiada podstawową wiedzę na temat budowy struktury społecznej, mechanizmów funkcjonowania małych struktur społecznych – różnych typów grup – oraz ich wewnętrznych elementów – ról społecznych, pozycji, statusów. Potrafi określić ich wzajemne relacje, a także wskazać czynniki determinujące ich działanie
K_W09	Student posiada podstawową wiedzę na temat zróżnicowania rodzajów więzi społecznych ze względu na typ grupy społecznej, potrafi wskazać rządzące nimi prawidłowości oraz określić warunki powstawania, a także przeobrażenia ze względu na zmiany w otoczeniu społeczno-kulturowym. Rozumie także podstawowe mechanizmy determinujące powstawanie i istnienie więzi oraz ich wpływ na zróżnicowane formy życia społecznego
K_W10	Student rozumie społeczną naturę relacji łączących jednostki, grupy i instytucje społeczne, potrafi je wskazać i opisać, a także określić konsekwencje dla rozwoju życia społecznego. Umie także wskazać podstawowe mechanizmy społeczne konstytuujące oraz degradujące relacje między jednostką, grupą i instytucją społeczną
K_W11	Student posiada podstawową wiedzę na temat mechanizmów dynamiki małej grupy społecznej, potrafi je zdiagnozować i opisać oraz wskazać przyczyny oraz konsekwencje obustronnych zależności między grupą a jednostką. Umie wskazać negatywne mechanizmy relacji jednostki z grupą oraz określić czynniki redukujące niepożądane skutki
K_W12	Student jest świadomy znaczenia jakie pełni grupa w budowaniu zarówno społecznej jak i indywidualnej tożsamości człowieka, zna mechanizmy towarzyszące temu procesowi
K_U02	Student za pomocą poznanych pojęć z zakresu socjologii i nauk pokrewnych oraz socjologicznych koncepcji teoretycznych potrafi zinterpretować przeszłe i bieżące wydarzenia społeczne (polityczne, kulturowe, gospodarcze)
K_K01	Student, realizując problematykę związaną z przedmiotem na ćwiczeniach, w ramach przekazywanych treści zobowiązany jest do wykazania się umiejętnością współpracy w ramach grupy oraz skutecznym rozwiązywaniem powierzonego zadania. Wymagane są przede wszystkim umiejętności komunikacyjne, związane z organizacją pracy i unikaniem konfliktów
K_K03	Student potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat zjawisk społecznych w ramach realizowania zadań grupowych, posiada umiejętność analizowania i interpretowania danych zastanych

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W05, K_W09, K_W10, K_W11, K_W12, K_U02
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia)	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych, otwartych i zamkniętych (test), zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W05, K_W09, K_W10, K_W11, K_W12,
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W05, K_W09, K_U02
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.	K_W05, K_U02, K_K03, K_K01
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (80%) i aktywności na zajęciach (20%)*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu.*

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie wystąpień grupowych	25	1
4/ konsultacje	10	1
Razem godzin:	140	
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	70	
ECTS	3	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	42	1
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie do zaliczenia	18	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie do egzaminu	20	1
6/ przygotowanie wystąpień grupowych	10	1
Razem godzin:	140	

ECTS	6
zajęcia z bezpośrednim udziałem:	<u>47</u>
pkt 1+4	47
ECTS	2

Literatura podstawowa:

Goffman E., Charakterystyka instytucji totalnych [w:] W. Derczyński, A. Jasińska-Kania, J. Szacki (red.), Elementy teorii socjologicznych, Warszawa 1975.

Machaj I. (opr.), Małe struktury społeczne, Lublin 1998.

Marody M., Giza-Poleszczuk A., Przemiany więzi społecznych. Zarys teorii zmiany społecznej, Warszawa 2004.

Merton R.K., Teoria socjologiczna i struktura społeczna, Warszawa 1982.

Olster C. K., Grupy, Poznań 2002.

Szmatka J., Małe struktury społeczne, Warszawa 1989.

Sztompka P., Socjologia, Kraków 2002.

Turowski J., Socjologia. Małe struktury społeczne, Lublin 2001.

Literatura uzupełniająca:

Giddens A., Socjologia, Warszawa 2004.

Szczepański J., Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1970.

Turner J. H., Socjologia. Koncepcje i ich zastosowanie, Poznań 1998.

Uwagi:

Zajęcia są realizowane w kilkugodzinnych blokach tematycznych.

MIKROSTRUKTURY SPOŁECZNE I STRUKTURY POŚREDNIE II

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SMIK2
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Izabela Kaźmierczak-Kałużna Dr Izabela Kaźmierczak-Kałużna, Dr Magdalena Pokrzyńska, mgr Agnieszka Urbaniak. Mgr Tomasz Kołodziej
Prowadzący:	

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	III	Egzamin,	5	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	14		III	Egzamin,		
Ćwiczenia	14			Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studenta z wybranymi klasycznymi teoriami z zakresu mikrosocjologii oraz struktur pośrednich, a także działaniami podstawowych elementów struktury społecznej takich, jak małe grupy społeczne, więzi społeczne, role społeczne i ich rodzaje, a także struktur pośrednich. Wskazanie na praktyczne zastosowanie koncepcji mikrostruktur i mezostruktur w interpretacji podstawowych procesów społecznych.

Wymagania wstępne:

Warunkiem koniecznym jest zaliczenie z przedmiotów: Wstęp do socjologii, Psychologia społeczna oraz Mikrostruktury społeczne i struktury społeczne I.

Zakres tematyczny wykładu:

Zbiorowości terytorialne jako przedmiot zainteresowań socjologii; koncepcje i ujęcia teoretyczne

Wieś jako typ struktury pośredniej (od ujęcia modelowego wsi tradycyjnej do historycznych cech i przemian wsi polskiej)

Miasto jako typ struktury pośredniej (dychotomia wieś-miasto, urbanizm, urbanizacja, miasto socjalistyczne jako szczególna postać struktury pośredniej)

Region typ struktury pośredniej, regionalizm, regionalizacja, ojczyzna regionalna

Rozwój lokalny i regionalny

Porządek makrospołeczny a ład lokalny – ujęcia teoretyczne i przykłady historyczne (przemiany struktur lokalnych w Polsce na przestrzeni dziejów w kontekście procesów makrostrukturalnych)

Strukturalne konsekwencje migracji w kontekście przemian małych grup i społeczności lokalnych

Specyfika mikro- i mezostruktur w zachodniej Polsce

Życie społeczne na pograniczach

Socjologiczne badania mikrostruktur złożonych i mezostruktur – tradycje i współczesność

Zakres tematyczny ćwiczeń

Integracja społeczna

Strukturalne, instrumentalne i ekspresyjne role społeczne, a różne typy grup społecznych

Władza, przywództwo, modele przywództwa

Funkcjonowanie grup odniesienia w społeczności lokalnej

Funkcjonowanie społeczności lokalnej we współczesnych realiach społecznych, ekonomicznych i kulturowych – analiza danych zastanych

Rodzina, a społeczność lokalna – podobieństwa i różnice w realizowanych funkcjach

Mieszkaniec wsi i mieszkańiec miasta – zarys cech charakterystycznych postaci

Wymiary tożsamości społecznej

Kapitał społeczny a funkcjonowanie społeczności lokalnej

Problemy lokalne – kontekst teoretyczny i strukturalny

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny; wykład problemowy.

Treści dotyczące ćwiczeń, ujęte we wskazanych punktach realizowane są za pomocą pracy z książką oraz danymi statystycznymi zawartymi w raportach CBOS-u, OBOP-u oraz pozostałymi danymi zastanymi. Preferowana jest praca w grupach, gdzie efektem końcowym jest dyskusja nad prezentowanymi problemami. W ramach ćwiczeń przewidziana jest również indywidualna praca studenta związana z realizacją projektu badawczego poświęconego wybranemu problemowi występującemu w małych grupach i strukturach pośrednich.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W05	Student poprzez zapoznanie się z ważniejszymi ujęciami teoretycznymi współczesnej socjologii uzyskuje świadomość istnienia koncepcji teoretycznych na gruncie tej dyscypliny oraz posiada podstawową wiedzę o strukturach, wybranych instytucjach społecznych i ich wzajemnych relacjach
K_W06	Student posiada podstawową wiedzę na temat funkcjonowania instytucji społecznych na poziomie lokalnym i regionalnym oraz zna społeczno-kulturowe konsekwencje integracji europejskiej zaznaczające się na poziomie życia lokalnego
K_W07	Student jest świadomy zróżnicowania społecznego w ramach małych struktur społecznych oraz struktur pośredniczących. Potrafi wskazać czynniki warunkujące owe zróżnicowania, a także określić jego przyczyny i skutki oraz ich wpływ na specyfikę funkcjonowania jednostek w różnych typach zbiorowości społecznych
K_W10	Student rozumie społeczną naturę relacji łączących jednostki, grupy i instytucje społeczne, a także potrafi wskazać ich wpływ na życie jednostek oraz ich funkcjonowanie w ramach małych i pośrednich struktur społecznych.
K_U07	Student potrafi dokonać prostej analizy konsekwencji procesów zachodzących we współczesnych społeczeństwach wykorzystując wiedzę zawartą w omawianych koncepcjach socjologicznych oraz opracowaniach.
K_K01	Student, realizując problematykę związaną z przedmiotem na ćwiczeniach, zobowiązany jest do wykazania się umiejętnością współpracy w ramach grupy oraz skutecznym rozwiązywaniem powierzonego zadania. Wymaga to umiejętności komunikacyjnych, organizacji pracy i unikania konfliktów.
K_K03	Student potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat zjawisk społecznych w ramach realizowania zadań grupowych, posiada umiejętność analizowania i interpretowania danych zastanych

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test), zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W05, K_W06, K_W07, K_W10
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych, otwartych i zamkniętych (test), zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W05, K_W06, K_W07, K_W10
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Przygotowanie projektu w formie pisemnej i prezentacja podczas zajęć	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W05, K_W06, K_W07, K_W10
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U07, K_K03, K_K01
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.	K_U07, K_K03, K_K01
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (60%) i aktywności na zajęciach (40%).*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie do egzaminu	10	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	120	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	65
---------	----

ECTS 2

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	28	1
2/ przygotowanie do zajęć	50	2
3/ przygotowanie do egzaminu	20	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie do zaliczenia	10	1
Razem godzin:	113	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	33
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Szmatka J., Małe struktury społeczne, Warszawa 1989

Merton R. K., Teoria socjologiczna i struktura społeczna, Warszawa 1982

Olster C. K., Grupy, Poznań 2002

Machaj I. (red.), Małe struktury społeczne, Lublin 1998

Turowski J., Socjologia. Wielkie struktury społeczne, Lublin 1994

Turowski J., Socjologia. Małe struktury społeczne, Lublin 1993

Bukraba-Rylska I., Socjologia wsi polskiej, Warszawa 2008

Simmel G., Socjologia, Warszawa 1975, rozdz. IV Mentalność mieszkańców wielkich miast

Putnam R., Społeczny kapitał a sukces instytucji, W: Sztompka P., Socjologia. Lektury, Kraków 2005

Sztumski J., Problem społeczny jako przedmiot badań socjologii, „Studia Socjologiczne”, nr 3, 1977

B. Jałowiecki, Współczesne problemy rozwoju regionalnego, Warszawa 1995

Jałowiecki B., Majer A., Szczepański M. S. (red.), Przemiany miasta. Wokół socjologii Aleksandra Wallisa, Warszawa 2005

Kawczyńska-Butrym Z., Migracje. Wybrane zagadnienia, Lublin 2009

Mach Z., Niechciane miasta, Kraków 1998

Machaj I., Podmiotowość społeczna. Orientacje badawcze, W: Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Lublin-Polonia, sectio I, vol. XVI/XVII, 1, R. 1991/1992

Machaj I., Strukturalne uwarunkowania podmiotowego rozwoju zbiorowości lokalnych, Lublin 1994

Machaj I., Społeczno-kulturowe konteksty tożsamości mieszkańców wschodniego i zachodniego pogranicza Polski, Warszawa 2005

Malikowski M., Solecki S. (red.), Społeczeństwo i przestrzeń zurbanizowana, Rzeszów 1999

Malikowski M., Solecki S. (red.), Socjologia miasta. Wybór tekstów, Rzeszów 1999

Niedźwiedzki D., Odzyskiwanie miasta, Kraków 2000

Ossowski S., O ojczyźnie i narodzie, Warszawa 1984

Sagan I., Miasto. Scena konfliktów i współpracy, Gdańsk 2000

Starosta P., Poza metropolią. Wiejskie i małomiasteczkowe zbiorowości lokalne a wzory porządku makrospołecznego, Łódź 1995

Starosta P. (red.), Zbiorowości terytorialne i więzy krwi, Łódź 1995

Styk J., Chłopi i wieś polska w perspektywie socjologicznej i historycznej, Lublin 1999

Szyfer A., Ludzie pogranicza. Kulturowe uwarunkowania osobowości, Poznań 2005

Turowski J., Socjologia wsi i rolnictwa. Metody i wyniki badań, Lublin 1992

Literatura uzupełniająca:

Giddens A., Socjologia, Warszawa 2004

Obrębski J., Polesie. Studia etnosocjologiczne, Warszawa 2007

Eberhardt P., Migracje polityczne na ziemiach polskich (1939-1950), Poznań 2010

Sienkiewicz W., Hryciuk G. (red.), Wysiedlenia, wypędzenia i ucieczki 1939-1959. Atlas ziem Polski, Warszawa 2008

Wasilewski J. (red.), Współczesne społeczeństwo polskie. Dynamika zmian, Warszawa

Uwagi:

-

HISTORIA MYŚLI SOCJOLOGICZNEJ I

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-HMS1
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. zw. dr hab. Mirosław Chałubiński
Prowadzący:	Dr Artur Kinal

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	I	Egzamin,	6	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	14			Egzamin,		
Ćwiczenia	20			Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zaznajomienie studentów z historią myśli społecznej od czasów starożytnych. Zapoznanie studentów z wątkami z zakresu problematyki społecznej poruszonymi w myśli filozofów i myślicieli, zaznajomienie studentów z założeniami poszczególnych nurtów w historii myśli społecznej.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny wykładu:

Przegląd koncepcji i ujęć świata społecznego w starożytności na przykładzie filozofii społecznej Platona i Arystotelesa.

Średniowieczny model wyjaśniania zjawisk społecznych: Augustyn i Tomasz z Akwinu.

Rozwój myśli społecznej - koncepcja N. Machiavellego.

Renesansowe utopie.

Nowożytne teorie prawa naturalnego i filozofia społeczna: T. Hobbes'a, J. Locke'a.

Oświecenie brytyjskie i francuskie i jego główni reprezentanci.

Teoria społeczna H. C. Saint-Simona.

Pozytywizm A. Comte.

Ewulucjonizm w myśli społecznej.

Ujęcie demokracji - A. Tocqueville'a i polityczne implikacje tej teorii.

Koncepcja K. Marksa i jej ideologiczne implikacje.

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Kwestie społeczne w myśli filozofów starożytnych

Społeczeństwo w myśli średniowiecza

Myśl społeczna epoki odrodzenia

Myśl społeczna w Oświeceniu

Socjologia historyczna

Materializm historyczny Marksa i Engelsa

Ewolucjonizm w naukach społecznych

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny.

Zajęcia ćwiczeniowe: interpretacja przeczytanych treści i dyskusja na ich temat, praca w grupach nad opracowaniem poszczególnych zagadnień.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W02	Student jest zaznajomiony z ideami i zagadnieniami podejmowanymi przez myślicieli i filozofów społecznych i dzięki temu ma uporządkowaną wiedzę z zakresu rozwoju koncepcji nauk społecznych.
K_W03	Student jest zapoznany z wątkami społecznymi obecnymi w myśli filozofów społecznych i potrafi ułożyć socjologię jako naukę w relacji do innych nauk.
K_W27	Student zna istotę i założenia teorii odnoszących się do społeczeństwa sprzed narodzin socjologii i po jej powstaniu.
K_U04	Korzystając z przekazów medialnych i przykładów z życia potocznego student potrafi ocenić trafność omawianej teorii dotyczącej życia społecznego.
K_U05	Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim i/lub w języku obcym (w postaci prac pisemnych i wystąpień ustnych) Student w formie kolokwium pisemnego, eseju przygotowanego samodzielnie oraz podczas aktywności na zajęciach referuje treść poszczególnych teorii oraz wypowiada swoje opinie na ich temat.
K_K01	Studenci w formie pracy w grupach potrafią współpracować opracowując poszczególne zagadnienia.
K_K10	Student jest zaznajamiany z wielością interpretacji poszczególnych teorii, dyskutuje o trafności którejś z nich z użyciem argumentów i jest otwarty na argumenty innych osób.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W02, K_W03, K_W27, K_U05
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W02, K_W03, K_W27, K_U05
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U04, K_U05, K_K01, K_K10
Przygotowanie pracy pisemnej	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury	K_W02, K_U04, K_U05

	przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (50%) i aktywności na zajęciach (20%) i pracy pisemnej (30%).*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie prac pisemnych	15	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie do egzaminu	15	1
Razem godzin:	140	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	70	
ECTS	3	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	34	1
2/ przygotowanie do zajęć	35	1
3/ przygotowanie prac pisemnych	18	1
4/ konsultacje	10	1
5/ przygotowanie do egzaminu	20	1
6/ przygotowanie do zaliczenia	20	1
Razem godzin:	137	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	44	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Szacki J., Historia myśli socjologicznej, PWN, Warszawa 2003.

Szczepański J., Socjologia. Rozwój problematyki i metod, PWN, Warszawa 1969.

Literatura uzupełniająca:

Comte A., Metoda pozytywna w szesnastu wykładach, PWN, Warszawa 1961.

Durkheim E., Zasady metody socjologicznej. PWN, Warszawa 1986.

Engels F., Położenie klasy robotniczej w Anglii, KiW, Warszawa 1952.

Freud Z., Kultura jako źródło cierpień, Wydawnictwo KR, Warszawa 1994.

Gellner E., Uwodzicielski urok psychoanalizy, Książka i Wiedza, Warszawa 1997.

Hałas E. (red.), Teoria socjologiczna Floriana Znanieckiego a wyzwania XXI wieku, Wyd. KUL, Lublin 1999.

Kasprzyk L., Spencer., Wiedza Powszechna, Warszawa 1967.

le Bon G., Psychologia tłumu, PWN, Warszawa 1994.

Machiavelli N., Książę ; Rozważania nad pierwszym dziesięcioksięgiem historii Rzymu Liwiusza, Zakład Narodowy Ossolińskich, Wrocław 1980.

Maneli M., Machiavelli, Wiedza Powszechna, Warszawa 1968.

Pareto V., Uczucia i działania. Fragmenty socjologiczne, PWN, Warszawa 1994.

Skarga B., Comte, Wiedza Powszechna, Warszawa 1977.

Szacki J., Durkheim, Wiedza Powszechna, Warszawa 1964.

Walicki A., Marksizm i skok do królestwa wolności. Dzieje komunistycznej utopii, PWN, Warszawa 1996.

Uwagi:

-

HISTORIA MYSLI SOCJOLOGICZNEJ II

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-HMS2
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. zw. dr hab. Mirosław Chałubiński
Prowadzący:	Prof. zw. dr hab. Mirosław Chałubiński; Dr Artur Kinal

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	II	Egzamin, Zaliczenie z oceną	6	
Ćwiczenia	30	2				
Studia niestacjonarne						
Wykład	14		II	Egzamin, Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	20					

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studentów z wątkami z zakresu problematyki społecznej poruszonymi w myśli filozofów społecznych i socjologów XIX i XX w.

Wymagania wstępne:

Zaliczony kurs z przedmiotu historia myśli socjologicznej I (HMS I).

Zakres tematyczny wykładu:

Psychologizm i jego odmiany.

Socjologizm – E. Durkheim.

Socjologia formalna: G. Simmel, L. von Tonnies.

Socjologia rozumiejąca M. Webera.

Historyzm w socjologii. Koncepcje W. Dilthey'a i H. Rickerta.

Główne nurty socjologii amerykańskiej. Pragmatyzm społeczny: J. Dewey, Ch. H. Cooley, W. Thomas, G. H. Mead.

Szkoła Chicagowska: socjologia miasta.

Kierunki antropologiczne w socjologii.

Teoria kultury – B. Malinowski.

Polska odmiana socjologii humanistycznej – F. Znaniecki.

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Psychologizm w naukach społecznych.

Socjologizm .

Maksa Webera propozycja uprawiania socjologii.

Cooley i jego idee.

Mead jako myśliciel społeczny.

Społeczność lokalna w socjologii.

Wkład myśli antropologicznej w socjologię.

Kulturalizm F. Znanieckiego.

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny.

Zajęcia ćwiczeniowe: interpretacja przeczytanych treści i dyskusja na ich temat, praca w grupach nad opracowaniem poszczególnych zagadnień.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W04	Ma świadomość istnienia sporów teoretycznych i metodologicznych prowadzonych w ramach socjologii klasycznej oraz ich wpływu na spory obecne we współczesnej socjologii.
K_W27	Student zna istotę i założenia teorii odnoszących się do społeczeństwa sprzed narodzin socjologii i po jej powstaniu.
K_W28	Student poznaje kluczowe idee społeczne i procesy, które były ich tłem w XIX i XX wieku.
K_U04	Korzystając z przekazów medialnych i przykładów z życia potocznego student potrafi ocenić trafność omawianej teorii dotyczących życia społecznego.
K_U05	Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim i/lub w języku obcym (w postaci prac pisemnych i wystąpień ustnych) Student w formie kolokwium pisemnego oraz podczas aktywności na zajęciach referuje treść poszczególnych teorii oraz wypowiada swoje opinie na ich temat. Student przygotowuje samodzielnie recenzję wybranej książki na temat historii myśli socjologicznej.
K_K01	Studenci w formie pracy w grupach opracowują na ćwiczeniach poszczególne zagadnienia.
K_K10	Student jest zaznajamiany z wielością interpretacji odnośnie poszczególnych teorii, dyskutuje o trafności którejś z nich z użyciem argumentów jest otwarty na argumenty innych osób.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W02, K_W03, K_W27, K_U05
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W02, K_W03, K_W27, K_U05
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U04, K_U05, K_K01, K_K10
Przygotowanie pracy pisemnej	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na	K_W02, K_U04, K_U05

	pytania dotyczące prezentowanego materiału.	
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (50%) i aktywności na zajęciach (20%) i pracy pisemnej (30%).*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie prac pisemnych	15	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie do egzaminu	15	1
Razem godzin:	140	

ECTS	6
------	---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	65
ECTS	2

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	34	1
2/ przygotowanie do zajęć	35	1
3/ przygotowanie prac pisemnych	18	1
4/ konsultacje	10	1
5/ przygotowanie do egzaminu	20	1
6/ przygotowanie do zaliczenia	20	1
Razem godzin:	137	

ECTS	6
------	---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	44
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Szacki J., Historia myśli socjologicznej, PWN, Warszawa 2003.

Szczepański J., Socjologia. Rozwój problematyki i metod, PWN, Warszawa 1969.

Literatura uzupełniająca:

Andreski S., Maxa Webera olśnienia i pomyłki, PWN, Warszawa 1992.

Dilthey W., O istocie filozofii, PWN, Warszawa 1987.

Hałas E., Obywatelska socjologia szkoły chicagowskiej. Charles H. Cooley, George H Mead, Herbert Blumer., Wyd. Naukowe KUL, Lublin 1994.

Hałas E., Znaczenia i wartości społeczne. O socjologii Floriana Znanieckiego, Wyd. Naukowe KUL, Lublin 1991.

Kuderowicz Z., Dilthey, Wiedza Powszechna, Warszawa. 1967.

Mead G. H., Umysł, osobowość i społeczeństwo, PWN, Warszawa 1975.

Nowicka E., Świat człowieka - świat kultury. Systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, PWN, Warszawa 2003.

Olszewska-Dyoniziak B., Człowiek - kultura - osobowość. Wstęp do klasycznej antropologii kultury, Universitas, Kraków 1991.

Paluch A.K., Mistrzowie antropologii społecznej, PWN, Warszawa 1991.

Simmel G., Socjologia, PWN, Warszawa 1975.

Szacki J., Znaniecki, Wiedza Powszechna, Warszawa 1986.

Weber M., Etyka protestancka a duch kapitalizmu, Wydawnictwo Test, Lublin 1994.

Weber M., Szkice z socjologii religii, KiW, Warszawa 1984.

Znaniecki F., Wstęp do socjologii, PWN, Warszawa 1988.

Uwagi:

-

METODY STATYSTYCZNE 1, 2

Kod przedmiotu:	11.2-WP-SOC-STA1
	11.2-WP-SOC-STA2
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Dorota Szaban
Prowadzący:	Mgr Marek Zieliński

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2+2
Ćwiczenia	30+30	2+2	II, III	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20+20		II, III	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z metodami opisu i wnioskowania statystycznego oraz sposobami ich aplikacji w konkretnych problemach badawczych na podstawie polskich i międzynarodowych programów badawczych.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny przedmiotu:

Podstawowe pojęcia statystyki i zapis statystyczny

Zmienne i ich klasyfikacja

Metody doboru próby do badań

Rodzaje badań statystycznych, przygotowanie i przeprowadzenie badania

Sposoby prezentacji danych statystycznych

Miary opisowe rozkładu zmiennej

Regresja liniowa prosta i wielokrotna

Korelacja: współczynniki produktowe, PRE oraz rangowe

Rozkłady prawdopodobieństwa

Rozkład normalny i jego właściwości

Korzystanie z tablic rozkładów prawdopodobieństwa

Estymacja parametrów – budowa przedziałów ufności

Testowanie hipotez statystycznych

Analiza dynamiki zjawisk

Interpretacja opracowanych danych

Metody kształcenia:

Ćwiczenia prowadzone klasyczną metodą problemową: problem – zastosowanie odpowiedniej metody statystycznej – rozwiązanie(wynik użycia metody) – interpretacja wyniku.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W18	Student poprzez zapoznanie się z metodami opisu i wnioskowania statystycznego posiada wiedzę możliwą do aplikacji w badaniu statystycznym i opracowaniu jego wyników (także przy użyciu pakietu Office.)
K_W19	Poprzez zapoznanie się z raportami z badań, np. PGSS, ESS, Eurobarometr, LSS student nabywa wiedzę na temat najważniejszych krajowych i międzynarodowych programów badań socjologicznych.
K_U13	Student potrafi posługiwać się miarami statystycznymi, metodami estymacji parametrów i testowania hipotez w celu interpretacji prostych zjawisk społecznych.
K_K01	Poprzez współpracę z kolegami w trakcie rozwiązywania problemów dotyczących zastosowań metod statystycznych student nabywa kompetencji do pracy zespołowej.
K_K03	Stosując właściwą agregację danych statystycznych z różnych źródeł student potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat zjawisk społecznych w ramach realizowania zadań grupowych.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie zadań do rozwiązania i analizy przykładów wraz z wykazaniem umiejętności zastosowania metod statystycznych do rozwiązania przykładowych problemów. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W18, K_W19, K_U13
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_K03, K_K01
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowawczych poza zajęciami.	K_K03, K_K01
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (80%) i aktywności na zajęciach (20%).*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne Metody statystyczne I i II:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zajęć	10	1
3/ konsultacje	2	
Razem godzin:	42	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	32	
ECTS	1	

Studia niestacjonarne Metody statystyczne I i II:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie do zajęć	20	1
3/ konsultacje	2	
Razem godzin:	42	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	22	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Ferguson G., Takane Y. (2003), Analiza statystyczna w psychologii i pedagogice, Warszawa

Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D. (2001), Metody badawcze w socjologii, Poznań

Sobczyk M. (2006), Statystyka aspekty praktyczne i teoretyczne, Lublin

Starzyńska W. (2004), Statystyka praktyczna, Warszawa

Wieczorkowska G. (2003), Statystyka. Wprowadzenie do analizy danych sondażowych i eksperymentalnych, Warszawa

Zieliński M. (2011) Wstęp do metod statystycznych w naukach społecznych, Zielona Góra

Literatura uzupełniająca:

Babbie E. (2003), Badania społeczne w praktyce, Warszawa

Brzeziński J. (2002), Metodologia badań psychologicznych, Warszawa

Churchill G. (2002), Badania marketingowe. Podstawy metodologiczne, Warszawa

Levin J. Fox J. A. (2003), Elementary statistics in social research, Boston

Uwagi:

-

ELEMENTY METODOLOGII

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-EMET
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Dorota Szaban
Prowadzący:	Dr Dorota Szaban; Dr Justyna Nyćkowiak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	I	Egzamin	6	
Ćwiczenia	30	2	I	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		I	Egzamin		
Ćwiczenia	14		I	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studentów z podstawami metodologii nauk i badań socjologicznych.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny wykładu:

Co to jest nauka? Klasyfikacja nauk. Socjologia jako nauka.

Metodologia i typy uprawiania metodologii.

Teoria i paradygmaty. Paradygmaty w socjologii.

Język nauki. Pojęcia teoretyczne i obserwacyjne. Osobliwości nauk społecznych. Definiowanie

Struktura procesu badawczego.

Problematyka badawcza i zasady jej tworzenia.

Hipotezy w naukach społecznych.

Zmienne w badaniach społecznych.

Wskaźniki w badaniach społecznych.

Przegląd podejść i metod badań społecznych

Rodzaje prób badawczych

Wyjaśnianie i przewidywanie

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Paradygmaty w naukach społecznych.

Prawa, teorie, pojęcia, definicje.

Etapy procesu badawczego

Cel badań, problemy badawcze.

Hipotezy, zmienne, wskaźniki.

Typologie, skale.

Metody doboru respondentów.

Pomiar. Opracowanie danych.

Metody kształcenia:

Wykład: wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, dyskusja, prezentacja

Ćwiczenia: praca z tekstem źródłowym, praca w grupach, dyskusja, projekt

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W01	Student definiuje elementarne pojęcia z zakresu metodologii badań społecznych
K_W03	Student charakteryzuje miejsce socjologii w systemie nauk oraz o jej powiązania z innymi dyscyplinami nauki
K_W14	Student charakteryzuje podstawowe metody badania różnicowania kulturowego
K_W15	Student identyfikuje podstawowe metody i techniki badań społecznych oraz proponuje ich wykorzystanie w celu wyjaśnienia prostych zjawisk i procesów społecznych
K_U04	Student zna elementarne sposoby gromadzenia informacji (także z wykorzystaniem komputerów i Internetu) i procedury niezbędne do przeprowadzenia prostych analiz socjologicznych
K_U05	Student potrafi argumentować stworzone koncepcje badań i uzasadnić przyjęte rozwiązania metodologiczne i koncepcje wyjaśniania
K_K01	Przygotowywanie projektów koncepcyjnych badania powoduje, że student zdobywa kompetencję współpracy grupowej
K_K02	Student dzięki podziale obowiązków przy tworzeniu projektów badawczych aktywnie włącza się w realizację planowanych zadań

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W01, K_W03, K_W14, K_W15,
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W01, K_W03, K_W14, K_W15,
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Przygotowanie projektu w formie pisemnej i prezentacja podczas zajęć	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W01, K_W03, K_W14, K_W15, K_U04, K_U05
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_K02
Ocena za aktywność w	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w	K_U04, K_U05,

ramach wykonywania prac zespołowych.	ramach prac przygotowywanych poza zajęciami.	K_K01
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (50%) i aktywności na zajęciach (10%) i prezentacji projektu (30%).*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	Godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	34	1
2/ przygotowanie do zajęć	58	2
3/ przygotowanie prac pisemnych	18	1
4/ konsultacje	10	1
5/ przygotowanie do egzaminu	20	1
Razem godzin:	140	

ECTS	6
------	---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	44
ECTS	2

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	28	1
2/ przygotowanie do zajęć	58	2
3/ przygotowanie prac pisemnych	24	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie do egzaminu	15	1
6/ przygotowanie do zaliczenia	10	1
Razem godzin:	140	

ECTS	6
------	---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	33
ECTS	1

Literatura podstawowa:

- Dunbar R., Kłopoty z nauką, rozdz. Co to takiego nauka? (fragm. s. 23-31), Warszawa „Volumen”, 1996.
- Nachmias C. i D., Metody badawcze w naukach społecznych, Zys i S-ka, Poznań 2001
- Kuhn T.S., Struktura rewolucji naukowych, "Alatheia" Warszawa 2001.
- Merton R.K., Teoria socjologiczna i struktura społeczna, rozdz. IV, O znaczeniu teorii socjologicznej dla badań społecznych, PWN Warszawa 1982.
- Turner J.H., Struktura rewolucji socjologicznej, rozdz. 1. Konstruowanie teorii socjologicznej, PWN Warszawa 1985.
- Ossowski S., O osobliwościach nauk społecznych, rozdz. Wzory nauk przyrodniczych w empirycznej socjologii, wiele wydań.
- Hajduk E., Hipoteza w badaniach pedagogicznych r.3, Zielona Góra 1998
- Ziemiński Z., Logika praktyczna, 1996 (lub późniejsze)
- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, r. 1,2,3,4, Warszawa 2004.
- Nowak S. (1985): Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa, rozdz. 3, § 10- 14 s. 158-189.
- Hempel C.G.: Stawianie i sprawdzanie hipotez w naukach empirycznych, W: Sułek A. (red.), (1979) Logika analizy socjologicznej. Wybór tekstów, UW. Warszawa, s. 11- 39
- Podgórski R.A., Metodologia badań socjologicznych. Kompendium wiedzy metodologicznej dla studentów, Bydgoszcz 2007.

Literatura uzupełniająca:

-

Uwagi:

-

PROCESY ZMIANY SPOŁECZNEJ

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-PZS
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Lech Szczegóła
Prowadzący:	Dr Lech Szczegóła

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	II	Zaliczenie z oceną	6	
Ćwiczenia	30	2	II	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		II	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	14		II	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studenta z problematyką socjologicznych teorii zmian i rozwoju społecznego. Umiejętność socjologicznej analizy zjawisk dynamiki społecznej, wyjaśniania genezy i prognozowania kierunku procesów rozwoju cywilizacji. Orientacja w teoretycznej dyskusji wokół nowoczesności i jej przemian.

Wymagania wstępne:

Zaliczony kurs ze wstępu do socjologii.

Zakres tematyczny przedmiotu:

Statyka i dynamika w socjologii. Źródła zmian w życiu społecznym.

Pojęcie procesu społecznego. Rodzaje procesów społecznych. Ważniejsze procesy społeczne: przystosowanie, współzawodnictwo, konflikt, dezorganizacja.

Procesy anomii, innowacja, konformizm, rytualizm. Zachowania społeczne jako czynnik stabilności lub zmiany form ładu społecznego. Ruchy społeczne – powstawanie, instytucjonalizacja, struktura.

Funkcje poznawcze badań nad zmianami społecznymi.

Prehistoria teorii rozwoju. Cykliczne wizje zmian.

Narodziny idei postępu. Założenia, treść i paradoksy teorii postępu.

Zmiany i rozwój społeczny w koncepcji liberalnej. Wolność i konkurencja ekonomiczna jako podstawa zmian społeczno – cywilizacyjnych. Neoliberalizm.

Marksowska teoria rozwoju. Formacje społeczno – ekonomiczne. Analiza kapitalizmu jako fazy w rozwoju społecznym. Walory i porażki doktryny marksowskiej.

Ewulucjonizm. Założenia, metody i rezultaty badań nad ewolucją społeczną. Zmiana społeczna w ujęciu przedstawicieli ewulucjonizmu. Neo-ewulucjonizm.

Socjologia historyczna. Rozwój i ewolucja w świetle historii porównawczej.

A. Toynbee i jego koncepcja wyzwań rozwojowych.

Dyfuzyjonistyczne koncepcje rozwoju. Uwarunkowania i bariery dyfuzji kulturowej.

Teorie modernizacji. Narodziny i ewolucja socjologicznych badań wokół nowoczesności. Teoria stadiów wzrostu, fazy rozwoju nowoczesności. Cechy, ograniczenia i dylematy nowoczesności.

Metody kształcenia:

Ćwiczenia, dyskusja, analiza problemu. Wykład konwencjonalny.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W22	Posiada elementarną wiedzę na temat struktury i procesów funkcjonowania systemów społecznych.
K_W23	Posiada wiedzę na temat historii i rozwoju różnych odmian systemów społecznych.
K_W24	Posiada wiedzę na temat procesów sprzyjających stabilności i zmianie społecznej.
K_W25	Jest świadom procesów zachodzących w społeczeństwie nowoczesnym i zna ich przejawy i skutki.
K_U05	Potrafi formułować proste, samodzielne sądy o problemach społecznych.
K_U08	Potrafi formułować proste przewidywania przebiegu zjawisk i procesów społecznych.
K_K06	Potrafi pracować samodzielnie lub zespołowo nad diagnozą zjawiska zmian społecznych.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium zaliczeniowe pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W22, K_W23, K_W24, K_W25
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z pisemnego kolokwium zaliczeniowego.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W22, K_W23, K_W24, K_W25
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Prezentacja pracy pisemnej na zajęciach	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W22, K_W23, K_W24, K_W25, K_U05, K_U08, K_K06
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną z oceny z kolokwium i pracy pisemnej.*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie do zaliczenia	20	1
4/ konsultacje	10	1
5/ przygotowanie pracy pisemnej	5	
Razem godzin:	140	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	70	
ECTS	3	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	28	1
2/ przygotowanie do zajęć	50	2
3/ przygotowanie do zaliczenia	45	2
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie pracy pisemnej	15	1
Razem godzin:	143	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	33	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Sztompka P., (2005), Socjologia zmian społecznych, Znak, Kraków.

Wallerstein I. (2004), Koniec świata jaki znamy, Scholar Warszawa.

Jelonek A.W., Tyszka K. (2001), Koncepcje rozwoju społecznego, Scholar, Warszawa.

Szczepański M., (1988), Modernizacja, rozwój zależny, rozwój endogeny – socjologiczne studium teorii rozwoju społecznego, Wyd. UŚ, Katowice.

Giddens A., (2004), Socjologia, PWN Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

Drucker. P. F., (1999), Społeczeństwo pokapitalistyczne, PWN Warszawa.

Teoria rozwoju społecznego. Wypisy, red. R. Dyoniziak, (1976), Wyd. AE, Kraków.

Naisbitt J., (1997), Megatrendy, Zysk i –ska, Poznań.

Społeczeństwo w transformacji (1993), A. Rychard i M. Federowicz (red.), IFiS PAN, Warszawa.

Uwagi:

TECHNOLOGIE INFORMACYJNE

Kod przedmiotu:	11.3-WP-SOC-TINF
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jacek Jędryczkowski
Prowadzący:	dr Jacek Jędryczkowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Ćwiczenia	30	2	I	Zaliczenie z oceną	2
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20		I	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie informacyjnym, a także wykształcenie praktycznych umiejętności świadomego i sprawnego posługiwania się ICT (technologie informacyjno-komunikacyjne) w nauce i pracy zawodowej.

Wymagania wstępne:

Podstawowe wiadomości o komputerze i systemie operacyjnym (zakres szkoły średniej).

Zakres tematyczny przedmiotu:

Terminy / pojęcia: Technologia informacyjna a informatyka. TIK (ICT); rola i miejsce TIK w edukacji; ochrona własności intelektualnej; system operacyjny; alternatywne systemy operacyjne (bezpieczeństwo danych i systemu); komputer i sieć komputerowa. urządzenia peryferyjne; edytory tekstu (Microsoft Word, OpenOffice Writer0; Internet – korzystanie z zasobów, komunikacja synchroniczna i asynchroniczna; publikowanie dokumentów HTML (protokół FTP); arkusze kalkulacyjne (Microsoft Excel, OpenOffice Calc); bazy danych (Microsoft Access, OpenOffice Base); pliki multimedialne; prezentacje multimedialne (Microsoft PowerPoint, OpenOffice Impress); prezentacje multimedialne – sieciowe (witryny, interaktywne animacje Flash): (MS Word; WebSite X5 Smart Edition PL; witryny CMS; iSpring; Aligator Flash Designer; authorPOINT). Literatura: <http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/publikacje.html>.

Bezpieczeństwo danych oraz systemu operacyjnego – ćwiczenia praktyczne; blended learning, poszanowanie praw autorskich. Poszanowanie cudzej własności (prywatne dane, hasła, kody). Literatura: <http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/html/00bezp.htm>.

Edytor tekstu Microsoft Word – formatowanie dokumentów. Marginesy i orientacja strony, listy wypunktowane i numerowane, nagłówki i stopki, podział tekstu na kolumny, tworzenie i formatowanie tabel, wstawianie i formatowanie obiektów graficznych, sprawdzanie pisowni i gramatyki w dokumencie, wykorzystywanie słownika synonimów, edytor równań matematycznych; style, automatyczny spis treści,

automatyczne podpisywanie rysunków i tabel, Style nagłówków; tworzenie stron WWW; alternatywny edytor tekstu – OpenOffice Writer. Ćwiczenia praktyczne; blended learning. Literatura:

<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/word/word0/00hiper.htm>.

Arkusz kalkulacyjny - Microsoft Excel lub OpenOffice / LibreOffice Calc (do wyboru). Tworzenie i formatowanie arkuszy danych, sortowanie, tworzenie i kopiowanie funkcji, podstawowe obliczenia, formatowanie wykresów; rejestracja makr; tworzenie formularzy. Formularz jako elektroniczny test lub ankieta. Arkusze sieciowe – import danych z wielu arkuszy, kwerenda sieci Web, sumy częściowe, tabela przestawna, autofiltrowanie, wykresy. Ćwiczenia praktyczne; blended learning.

Dla zainteresowanych e-elearning – tworzenie elektronicznych testów i ankiet:

<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/excel1/00ex.htm>.

Multimedia: grafika i dźwięk, film. Grafika - typy plików graficznych, konwersja. Fotografia cyfrowa, programy do edycji zdjęć, skanery i skanowanie, tworzenie animowanych plików gif, tworzenie animacji w prezentacji multimedialnej. Dźwięk - rejestracja dźwięku z różnych źródeł, obróbka dźwięku, konwersja plików dźwiękowych. Osadzanie dźwięku w prezentacji multimedialnej. Film - rejestracja filmów z zastosowaniem kamery internetowej, rejestracja ekranu komputera z zastosowaniem aplikacji do tworzenia filmów ekranowych, zapisywanie i konwersja filmów rozpowszechnianych legalnie w Internecie, montaż plików filmowych, tworzenie prostych animacji, animowane napisy.

Internet: FTP; WWW; CMS; Edytory HTML. Aplikacje w chmurze; Google Dokumenty oraz Microsoft SkyDrive; DropBox. Przegląd narzędzi do publikowania multimedialnych witryn w sieci Internet (MS Word lub kreatora, np. WebSite X5 Smart Edition PL); Podstawowe informacje o witrynach CMS. Projekt witryny (wykonanie witryny).

Metody kształcenia:

Pokaz, demonstracja, wykład konwersatoryjny, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W19	ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów, narzędzi i technik komunikowania z zastosowaniem ICT
K_U04	potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł nowoczesnych technologii (ICT): wyszukiwanie, sortowanie, przetwarzanie, archiwizacja i wizualizacja informacji oraz komunikowanie się synchroniczne i asynchroniczne.
K_K07	dostrzega wpływ ICT na procesy społeczne i gospodarcze. potrafi wykorzystać narzędzia ICT w nauce i pracy zawodowej. dostrzega potrzebę poszanowania cudzej własności intelektualnej, przestrzega praw autorskich. odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne z zastosowaniem ICT.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W19, K_U04, K_K07

Sprawdziany praktyczne	Polegające na wykonaniu praktycznych zadań przy komputerze polegające na wykazaniu się umiejętnościami z zakresu posługiwania się edytorem tekstu, arkuszem kalkulacyjnym i innymi programami przewidzianymi w Sylabusie.	K_U04, K_K07
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusie.	
Prezentacja pracy pisemnej na zajęciach	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_U04, K_K07
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną ocen uzyskanych w ramach zajęć.*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zaliczenia	10	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	45	

ECTS	2
------	---

---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	35
ECTS	1

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie do zaliczenia	20	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	45	

ECTS	2
------	---

---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	25
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Furmanek M., (red.), Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.

Jędrzykowski J., Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.

Literatura uzupełniająca:

Murray K., Microsoft Office 2010 PL. Praktyczne podejście, Wyd. Helion, Gliwice 2011

Sokół M., OpenOffice.ux.pl 3.1. Ćwiczenia praktyczne, Wyd. Helion, Gliwice 2010

<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/publikacje.html> (Publikacje do pobrania).

http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/html/komp_000.htm (Zestaw komputerowy)

<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/html/00sys.htm> (System operacyjny Windows)

<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/html/00bezp.htm> (Bezpieczeństwo systemu i danych)

<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/word/word0/00hiper.htm> (Microsoft Word 2003)

<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/msexcel/excel0/hiper000.htm> (Microsoft Excel 2003/2007)

<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/opencalc1/opencalc/hiper000.htm> (OpenOffice Calc)

<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/excel1/00ex.htm> (Tworzenie elektronicznych testów i ankiet)

Uwagi:

-

W-F LUB WSPÓŁCZESNE PROBLEMY EDUKACJI ZDROWOTNEJ

W-F wszystkie punkty – udział bezpośredni (2 pkt= 60 godz)

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY EDUKACJI ZDROWOTNEJ1,2

Kod przedmiotu:	16.1-WP-SOC-WPEZ1
	16.1-WP-SOC-WPEZ2
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Joanna Hoffmann-Aulich
Prowadzący:	Dr Joanna Hoffmann-Aulich

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia niestacjonarne					
Wykłady	6+6		I i II	Zaliczenie z oceną	1+1

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studenta z teoretyczną i empiryczną problematyką edukacji zdrowotnej. Uświadomienie roli kultury fizycznej w zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym oraz odpowiedzialności za własne zdrowie.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny przedmiotu:

Kultura zdrowotna w życiu człowieka.

Rola prawidłowego stylu życia w utrzymaniu maksymalnego zdrowia. Czynniki kształtujące stan zdrowia oraz odpowiedzialność za nie.

Problematyka obszarów edukacji zdrowotnej w zakresie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015 w odniesieniu do aktywności fizycznej, jako czynnika wpływającego na zdrowie

Aktywność fizyczna jako forma profilaktyki chorób cywilizacyjnych. Kształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia.

Świadomość tworzenia wzorców zachowań prozdrowotnych poprzez dokształcanie zawodowe i rozwój własny.

Metody kształcenia:

Treści zostaną przekazane w formie wykładu konwencjonalnego, tematyka 2 i 4 będzie zawierała elementy wykładu konwersatoryjnego.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_U17	umie opisać rolę kultury zdrowotnej w funkcjonowaniu jednostki i społeczeństwa, jego kondycji zdrowotnej oraz determinantów długiej sprawności i samodzielności
K_K01	potrafi skutecznie współpracować w grupie
K_K07	posiada potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, co wiąże się również z potrzebą rozumienia potrzeb własnego ciała i umiejętnością wyboru właściwego stylu życia

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Zakres materiału dotyczący prac zaliczeniowej	Studenci mają do dyspozycji zarówno treści przekazywane na wykładach jak i zaproponowaną literaturę przedmiotu.	
Przygotowanie pisemnych prac zaliczeniowych – esejów.	W każdym semestrze student przygotowuje jeden esej. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu.	K_U17, K_K07
Aktywność podczas zajęć	Umiejętność włączenia się do dyskusji i zilustrowania omawianych zagadnień przykładami.	K_K01
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Średnia ważona: Ocena z eseju zaliczeniowego (90%) i ocena za aktywność w ramach zajęć (10%).	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z wykładu.

Obciążenie pracą studenta:

Nakład pracy studenta (dla jednego semestru):	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	8	
2/ przygotowanie zaliczeniowej pracy pisemnej	15	1
3/ konsultacje	7	
Razem godzin:	30	
<hr/>		
ECTS	1	
<hr/>		

Literatura podstawowa:

Karski J. B.: Promocja zdrowia. Ignis, Warszawa 1999.

Borzucka-Sitkiewicz K.: Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna. Impuls, Kraków 2006.

Charzyńska-Gula M.: Zrozumieć promocję zdrowia. Makmed, Lublin 2010.

Literatura uzupełniająca:

Sygit M.: Zdrowie publiczne. Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2010

Karski J.: Słońska Z., Wasilewski B.: Promocja zdrowia. Saumedia, Warszawa 1994.

Uwagi:

JĘZYK OBCY (J. ANGIELSKI) 1, 2, 3

Kod przedmiotu:	09.0-WP-SOC-JOBC
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	polski, angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr A. Poźniak, mgr B. Burchardt
Prowadzący:	mgr A. Poźniak, mgr B. Burchardt

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2+3+3
Ćwiczenia	30+60+30	2+4+2	II, III, IV	Zaliczenie z oceną/zaliczenie z oceną/egzamin	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20+30+20		II, III, IV	Zaliczenie z oceną/zaliczenie z oceną/egzamin	

Cel przedmiotu:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

Wymagania wstępne:

znajomość języka obcego na poziomie B1

Zakres tematyczny przedmiotu:

1. Studia i studiowanie: struktura i funkcjonowanie uczelni wyższych w Polsce i krajach anglojęzycznych.
2. Jednostka i społeczeństwo, problemy społeczne, migracja, prawa człowieka, przestępczość, dane statystyczne
3. Praca: zatrudnienie i bezrobocie, rozmowa kwalifikacyjna, praca za granicą, korespondencja formalna.
4. Media, kultura masowa, rozrywka.
5. Analiza zachowań społecznych, życie w rodzinie.

Metody kształcenia:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j obcym, praca w grupach, burza mózgów.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_U04	student potrafi samodzielnie znaleźć informacje i materiały niezbędne do przeprowadzenia prostych analiz socjologicznych, korzystając z różnych źródeł w języku obcym
K_U05	student potrafi formułować proste samodzielne sądy w w języku obcym (w postaci prac pisemnych i wystąpień ustnych)
K_U16	student potrafi formułować sądy w języku obcym na temat motywów ludzkiego działania
K_K07	student posiada potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Semestry II i III	
Egzamin końcowy na ocenę	Semestr IV	
Kolokwium pisemne w semestrach II, III.	Dwa kolokwia w formie pytań otwartych, otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej 50 – 60 % - dostateczny 61 – 70 % - dostateczny plus 71 – 80 % - dobry 81 – 90 % - dobry plus 91 – 100 % - bardzo dobry	K_U04, K_U05
Kartkówki	- kartkówki: progi punktowe jw.	K_U04, K_U05
Egzamin końcowy (pisemnie i ustnie) w semestrze IV.	Egzamin składa się z 4 części: czytania, pisania, słuchania i mówienia. Student otrzymuje ocenę z egzaminu wg następujących progów punktowych: 50 – 60 % - dostateczny 61 – 70 % - dostateczny plus 71 – 80 % - dobry 81 – 90 % - dobry plus 91 – 100 % - bardzo dobry	K_U04, K_U05, K_U16
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach w każdym semestrze Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U05, K_U16, K_K07
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.	K_U05, K_U16
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń (sem. II i III)	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.	
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń (sem IV)	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z egzaminu końcowego (80%) i aktywności na zajęciach (20%)*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocenie końcowej z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Dla studiów stacjonarnych:

II semestr – zajęcia 30 godz.

Nakład pracy studenta:

1/ udział w zajęciach	30 godz.
2/ przygotowanie do zajęć	15 godz.
3/ konsultacje	5 godz.
RAZEM	50 godz.
ECTS	2

Zajęcia z bezpośrednim udziałem studenta:

Pkt 1+3	35
ECTS	1

III semestr - zajęcia 60 godz. – ćwiczenia

Nakład pracy studenta:

1/ udział w zajęciach	60 godz.
2/ przygotowanie do zajęć	20 godz.
3/ konsultacje	5 godz.
RAZEM	85 godz.
ECTS	3

Zajęcia z bezpośrednim udziałem studenta:

Pkt 1+3	65
ECTS	3

IV semestr – zajęcia 30 godz. - ćwiczenia

Nakład pracy studenta:

1/ udział w zajęciach	30 godz.
2/ przygotowanie do zajęć	15 godz.
3/ przygotowanie do prezentacji	18 godz.
4/ prezentacja	2 godz.
5/ konsultacje	5 godz.
6/ przygotowanie do egzaminu	15 godz.
RAZEM	85godz.
ECTS	3

Zajęcia z bezpośrednim udziałem studenta:

ECTS	3
------	---

Studia niestacjonarne:

II semestr – zajęcia 20 godz.

Nakład pracy studenta:

1/ udział w zajęciach	20 godz.
2/ przygotowanie do zajęć	20 godz.
3/ konsultacje	5 godz.
RAZEM	45 godz.
ECTS	2

Zajęcia z bezpośrednim udziałem studenta:

Pkt 1+3	25
ECTS	1

III semestr – zajęcia 30 godz.

Nakład pracy studenta:

1/ udział w zajęciach	30 godz.
2/ przygotowanie do zajęć	45 godz.
3/ konsultacje	5 godz.
RAZEM	80 godz.
ECTS	3

Zajęcia z bezpośrednim udziałem studenta:

Pkt 1+3	35
ECTS	1

IV semestr – zajęcia 20 godz.

Nakład pracy studenta:

1/ udział w zajęciach	20 godz.
2/ przygotowanie do zajęć	35 godz.
3/ konsultacje	5 godz.
4/przygotowanie do egzaminu	20 godz.
RAZEM	80 godz.
ECTS	3

Zajęcia z bezpośrednim udziałem studenta:

Pkt 1+3	25
ECTS	1

Literatura podstawowa:

- Oxenden C., Latham-Koenig C., New English File Intermediate, Oxford University Press, 2009
- Oxenden C., Latham-Koenig C., New English File Upper intermediate, Oxford University Press, 2009
- Bell J., Gower R., Matters Upper intermediate, Longman, 2001
- Davies P. A., Falla T., FCA Result, Oxford University Press, 2008
- Jones L., New Progress to First Certificate, Cambridge University Press, 2003
- Cieślak M., English Special, repetytorium leksykalno-tematyczne, Wagros, 2007
- Cieślak M., English, repetytorium leksykalno-gramatyczne, Wagros, 2009
- Vince M., Intermediate Language Practice, Macmillan, 2003
- Murphy R., English Grammar in Use, Cambridge University Press, 1997
- Longman Dictionary of Contemporary English, Longman, 2004
- Matejko I., John-Jankowska B., A Selection of Sociological Problems in English, Tychy 2006

JĘZYK OBCY (J. NIEMIECKI) 1, 2, 3

Kod przedmiotu:	09.0-WP-SOC-JOBC
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	polski, niemiecki
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr B. Mikulska
Prowadzący:	mgr B. Mikulska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Ćwiczenia	30+60+30	2+4+2	II, III, IV	Zaliczenie z oceną/zaliczenie z oceną/egzamin	2+3+3	
Studia niestacjonarne						
Ćwiczenia	20+30+20		II, III, IV	Zaliczenie z oceną/zaliczenie z oceną/egzamin		

Cel przedmiotu:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

Wymagania wstępne:

znajomość języka obcego na poziomie B1

Zakres tematyczny przedmiotu:

1. Studia i studiowanie: struktura i funkcjonowanie uczelni wyższych w Polsce i krajach niemieckojęzycznych.
2. Jednostka i społeczeństwo, problemy społeczne, migracja, prawa człowieka, przestępczość, dane statystyczne
3. Praca: zatrudnienie i bezrobocie, rozmowa kwalifikacyjna, praca za granicą, korespondencja formalna.
4. Media, kultura masowa, rozrywka.
5. Analiza zachowań społecznych, życie w rodzinie.

Metody kształcenia:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j obcym, praca w grupach, burza mózgów.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_U04	student potrafi samodzielnie znaleźć informacje i materiały niezbędne do przeprowadzenia prostych analiz socjologicznych, korzystając z różnych źródeł w języku obcym
K_U05	student potrafi formułować proste samodzielne sądy w w języku obcym (w postaci prac pisemnych i wystąpień ustnych)
K_U16	student potrafi formułować sądy w w języku obcym na temat motywów ludzkiego działania
K_K07	student posiada potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Semestry II i III	
Egzamin końcowy na ocenę	Semestr IV	
Kolokwium pisemne w semestrach II, III.	Dwa kolokwia w formie pytań otwartych, otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej 50 – 60 % - dostateczny 61 – 70 % - dostateczny plus 71 – 80 % - dobry 81 – 90 % - dobry plus 91 – 100 % - bardzo dobry	K_U04, K_U05
Kartkówki	- kartkówki: progi punktowe jw.	K_U04, K_U05
Egzamin końcowy (pisemnie i ustnie) w semestrze IV.	Egzamin składa się z 4 części: czytania, pisania, słuchania i mówienia. Student otrzymuje ocenę z egzaminu wg następujących progów punktowych: 50 – 60 % - dostateczny 61 – 70 % - dostateczny plus 71 – 80 % - dobry 81 – 90 % - dobry plus 91 – 100 % - bardzo dobry	K_U04, K_U05, K_U16
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach w każdym semestrze Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U05, K_U16, K_K07
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowywanych poza zajęciami.	K_U05, K_U16
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń (sem. II i III)	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.	
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń (sem IV)	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z egzaminu końcowego (80%) i aktywności na zajęciach (20%)*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocenie z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Dla studiów stacjonarnych:

1 1 ECTS wynikający z liczby godz. dla przedmiotu i formy zaliczenia

1 ECTS nakład pracy studenta

II semestr – zajęcia 30 godz.

Nakład pracy studenta:

1/ udział w zajęciach 30 godz.

2/ przygotowanie do zajęć 15 godz.

3/ konsultacje 5 godz.

RAZEM 50 godz.

ECTS 2

Zajęcia z bezpośrednim udziałem studenta:

Pkt 1+3 35

ECTS 1

III semestr - zajęcia 60 godz. – ćwiczenia

Nakład pracy studenta:

1/ udział w zajęciach 60 godz.

2/ przygotowanie do zajęć 20 godz.

3/ konsultacje 5 godz.

RAZEM 85 godz.

ECTS 3

Zajęcia z bezpośrednim udziałem studenta:

Pkt 1+3 65

ECTS 3

IV semestr – zajęcia 30 godz. - ćwiczenia

Nakład pracy studenta:

1/ udział w zajęciach 30 godz.

2/ przygotowanie do zajęć 15 godz.

3/ przygotowanie do prezentacji 18 godz.

4/ prezentacja 2 godz.

5/ konsultacje 5 godz.

6/ przygotowanie do egzaminu 15 godz.

RAZEM 85godz.

ECTS 3

Zajęcia z bezpośrednim udziałem studenta:

ECTS 3

Literatura podstawowa:

DaF kompakt A1-B1 Kursbuch mit 3 Audio-CDs + Übungsbuch mit 2 Audio-CDs,Verlag Klett,2011

MEMO Lehr-und Übungsbuch mit 2CDs,Wortschatz- und Fertigkeitstrainin zum Zertifikat Deutsch als Fremdsprache +MEMO Lernwortschatz Deutsch-Polnisch,VerlagLangenscheidt,2006

em Brückenkurs-Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe mit 2CDs +Arbeitsbuch,Max Hueber Verlag,2006

em Hauptkurs + Arbeitsbuch mit 2CDs,Max Hueber Verlag,2009

em Abschlusskurs mit 2CDs,Max Hueber Verlag,2009

Themen 2/3 neu, Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache+ Arbeitsbuch mit 2CDs + Lehrerhandbuch A,B , Max Hueber Verlag, 2007

Repetitorium gramatyki języka niemieckiego ,S.Bęza, PWN

Mary L. Apelt, Hans-Peter Apelt, Margot Wagner - Grammatik a la carte!-Das Übungsbuch zur Grundgrammatik Deutsch, Verlag Moritz Diesterweg/Verlag Sauerländer

Grammatikbogen-Fiktionale Texte mit Aufgaben und Lösungsschlüsseln für den Unterricht Deutsch als Fremdsprache, Langenscheidt, 1998

Grazyna Werner - Grammatiktraining Deutsch, Langenscheidt , 2001

Duden-Deutsches Universal Wörterbuch A-Z /neu

Duży słownik polsko-niemiecki, niemiecko-polski, Langenscheidt, 2002

Duden Taschenbücher-Wörter der Abkürzungen

HISTORIA NAJNOWSZA

Kod przedmiotu:	08.3-WP-SOC-HNAJ
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. Robert Skobelski, prof. UZ
Prowadzący:	Dr hab. Robert Skobelski, prof. UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Wykłady	30	2	I	Zaliczenie z oceną	2
Studia niestacjonarne					
Wykłady	14		I	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Celem wykładu jest przekazanie studentom kompleksowej wiedzy o najnowszych dziejach Polski i świata, w tym także na temat dokonywujących się procesów ekonomiczno-społecznych i kulturowych po II wojnie światowej

Wymagania wstępne:

Znajomość historii na poziomie szkoły średniej

Zakres tematyczny przedmiotu:

Druga wojna światowa i jej wpływ na losy Polski

Problem Niemiec po 1945 roku oraz powstanie dwóch bloków ustrojowych i militarnych

Zimna wojna i okres stalinowski w Polsce

Odprężenie i rok 1956: Bliski Wschód, Węgry, Polska

Przemiany kulturowo-społeczne lat 60-tych (konflikt wietnamski, ruch hippisów, protesty studentów 1968)

Protesty społeczne w Polsce: Marzec 1968 i Grudzień 1970

Kościół katolicki w Polsce komunistycznej i Sobór Watykański II

Polskie otwarcie na Zachód i polityka odprężenia w latach 70-tych

„Solidarność” i stan wojenny (1980-1983)

Upadek komunizmu w Europie w 1989 roku

Polska demokratyczna po 1989 roku

Unia Europejska i nowe wyzwania globalizacyjne

Metody kształcenia:

Metodą pracy ze studentami jest tutaj wykład problemowy

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W25	Student umie scharakteryzować procesy zachodzące w społeczeństwie polskim i globalnym oraz ich wpływ na postawy i instytucje społeczne
K_W28	Student zna najważniejsze procesy i idee społeczne XX i XXI w., które ukształtowały oblicze współczesnego świata
K_U05	Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim w zakresie omawianej problematyki

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Pisemne kolokwium sprawdzające wiadomości	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W25, K_W28, K_U05
Zakres materiału dotyczący kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z pisemnego kolokwium sprawdzającego wiadomości.	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena z wykładu.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zaliczenia	10	1
Razem godzin:	40	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	30
ECTS	1

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	14	1
2/ przygotowanie do zaliczenia	21	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	40	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	19
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Czubiński Antoni, Historia powszechna XX wieku, Poznań 2006.

Eisler Jerzy, Zarys dziejów politycznych Polski 1944-1989, Warszawa 1992.

Friszke Andrzej, Polska. Losy państwa i narodu 1939-1998, Warszawa 1998.

Garlicki Andrzej, Historia 1815-2004. Polska i świat, Warszawa 2005.

Michalak Ryszard, Piasecki Andrzej K., Historia polityczna Polski 1952-2002, Łódź 2003.

Paczkowski Andrzej, Pół wieku dziejów Polski 1939-1989, Warszawa 1992.

Roszkowski Wojciech, Najnowsza historia Polski 1980-2002, Warszawa 2003.

Topolski Jerzy, Polska XX wieku, Poznań 2001

Literatura uzupełniająca:

Dominiczak Henryk, Organy bezpieczeństwa PRL 1944-1990, Warszawa 1997.

Biernacki Włodzimierz i in., Komunizm w Polsce. Zdrada.Zbrodnia. Zakłamanie. Zniewolenie, [Kraków 2005]

Skórzyński Jan, Pernal Marek, Gdy niemożliwe stało się możliwe. Kalendarium Solidarności, Warszawa 2005.

Uwagi:

-

MAKROSTRUKTURY SPOŁECZNE

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SMAK
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Anna Mielczarek – Żejmo
Prowadzący:	Dr Anna Mielczarek – Żejmo, prof. UZ Jerzy Leszkowicz-Baczyński, mgr Agnieszka Urbaniak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykłady	30	2	IV	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykłady	14		IV	Egzamin	
Ćwiczenia	28		IV	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Intencją prowadzącego jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i teoriami z zakresu makrostruktur społecznych. Dodatkowym celem jest przygotowanie studentów do rozpoznawania i analizowania współczesnych zjawisk i procesów dotyczących struktury społecznej i jej przemian, stratyfikacji społecznej oraz ruchliwości społecznej.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny wykładu:

Zakres tematyczny wykładów:

Pojęcie struktury społecznej, różne wymiary struktury społecznej.

Teoria klas społecznych Karola Marksa

Neomarksowskie koncepcje struktury klasowej

Teoria struktury społecznej Maxa Webera

Post-weberowskie koncepcje struktury społecznej

Klasa średnia – pojęcie, koncepcje

Klasa średnia w Polsce

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Stratyfikacja społeczna. Systemy stratyfikacyjne. Stratyfikacja społeczna w Polsce w okresie transformacji systemowej

Klasy społeczne.

Klasy społeczne w Polsce w okresie transformacji systemowej.

Struktura klasowa w społecznej świadomości

„Śmierć klas” – przesłanki i krytyka koncepcji

Underclass

Ruchliwość społeczna.

Ruchliwość społeczna w Polsce w okresie transformacji.

Inteligencja

Naród i grupy etniczne. Zróżnicowanie etniczne Polski.

Procesy integracji europejskiej

Metody kształcenia:

Student zdobywa wiedzę oraz umiejętności z zakresu makrostruktur społecznych poprzez realizację następujących metod kształcenia:

treści wykładów: wykład konwencjonalny; problemowy; konwersatoryjny;

treści ćwiczeń: praca z książką; analiza tekstów źródłowych; praca grupowa; dyskusja wielokrotna.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W05	Student posiada podstawową wiedzę o strukturach społecznych zarówno w ujęciu wybranych koncepcji teoretycznych, jak i w świetle wyników badań empirycznych o zasięgu krajowym oraz międzynarodowym.
K_W06	Student posiada podstawową wiedzę na temat zróżnicowania społecznego wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym oraz zagadnień europejskiej integracji.
K_W07	Student posiada wiedzę na temat zróżnicowania społecznego w różnych jego wymiarach oraz istnienia nierówności społecznych, a także ich wpływu na życie jednostek w zakresie szans życiowych, uczestnictwa w wybranych sferach życia społecznego oraz ich wpływu na funkcjonowanie grup społecznych (zarówno społecznie uprzywilejowanych jak i upośledzonych).
K_W22	Student posiada podstawową wiedzę na temat funkcjonowania gospodarki i jej znaczenia dla kształtu struktury społecznej, szczególnie zjawisk w obrębie stratyfikacji społecznej (położenia społecznego jednostek oraz wzorów ruchliwości społecznej).
K_W25	Student zna procesy przemian struktury społecznej zachodzących w społeczeństwie polskim i globalnym, ich przyczyn, przebiegu, skutki oraz ich wpływ na postawy szczególnie wobec zróżnicowania i nierówności społecznych.
K_U05	Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim i/lub w języku obcym w postaci wystąpień ustnych w trakcie dyskusji, debaty; prac pisemnych: raportu na temat stanu struktury społecznej w wybranym wymiarze czy okresie.
K_U07	Student potrafi dokonać prostej analizy konsekwencji procesów zachodzących we współczesnych społeczeństwach, oddziałujących na przemiany struktury społecznej, jej skład oraz relacje pomiędzy poszczególnymi elementami, a także położenie społeczne poszczególnych grup oraz ruchliwość społeczną jednostek.
K_K03	Student potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat zjawisk w obrębie struktury społecznej w ramach realizowania zadań grupowych związanych z przygotowaniem raportu na temat udziału poszczególnych kategorii i grup społecznych w wybranym okresie w oparciu o dane zastane; oraz w związku z udziałem w debacie.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W05, K_W06 K_W07, K_W22, K_W25
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z pisemnego egzaminu.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W05, K_W06 K_W07, K_W22, K_W25
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W05, K_W06, K_U05, K_U07
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.	K_W07, K_W22, K_U05, K_U07_W25
Przygotowanie grupowej pracy pisemnej (raport z badań itp.)	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_U07_W25, K_K03
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (50%) i aktywności na zajęciach (25%), pisemnej pracy przygotowywanej w zespole (25%)*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie pracy pisemnej	15	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	125	

ECTS 5

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	65
ECTS	3

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	42	1
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie pracy pisemnej	22	1
4/ konsultacje	5	

5/ przygotowanie do egzaminu	10	1
6/ przygotowanie do zaliczenia	5	
Razem godzin:	129	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	47	
ECTS	2	

Literatura podstawowa:

Domański H., Polska klasa średnia, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2002.

Domański H., Struktura społeczna, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2004.

Ossowski S., O strukturze społecznej, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1986.

Sztompka P., Pojęcie struktury społecznej: próba uogólnienia, w: „Studia Socjologiczne”, nr 3, 1989.

Turner J.H., Struktura teorii socjologicznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004.

Turowski J., Socjologia. Wielkie struktury społeczne, TN KUL, Lublin 2000.

Literatura uzupełniająca:

Domański H., Hierarchie i bariery społeczne w latach 90-tych, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2000.

Domański H., Na progu konwergencji. Stratyfikacja społeczna w krajach Europy środkowo-Wschodniej, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 1996.

Domański H., O ruchliwości społecznej w Polsce, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2004.

Domański H., Rychard A. (red.), Elementy nowego ładu, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 1997.

Domański H., Sawiński Z., Słomczyński K.M. (2007), Nowa klasyfikacja i skale zawodów. Socjologiczne wskaźniki pozycji społecznej w Polsce, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2007.

Domański H., Społeczeństwa klasy średniej, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 1994.

Matuszak G., Inteligencja a nowa klasa średnia w Polsce, Oficyna Bibliofilów, Łódź 1994.

Ossowski S., Struktura klasowa w społecznej świadomości, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1957.

Rybicki P., Struktura społecznego świata. Studia z teorii społecznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1979.

Sarapata A., Studia nad uwarstwieniem i ruchliwością społeczną w Polsce Wydawnictwo „Książka i Wiedza”, Warszawa 1965.

Sorokin P.A., Ruchliwość społeczna, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2009.

Sztompka P., Teorie zmian społecznych a doświadczenia polskiej transformacji, w: „Studia Socjologiczne”, nr 1, 1994.

Weber M., Klasy, stany, partie - podział władzy w obrębie wspólnoty, w: Elementy teorii socjologicznych, wyb.

Derczyński W., Jasińska-Kania A., Szacki J., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1975.

Wesołowski W., Procesy klasotwórcze w teoretycznej perspektywie, w: „Studia Socjologiczne”, nr 1, 1994.

Zagórski Z., Strukturalne bariery transformacji i integracji a społeczeństwo Polski, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, 1996.

Uwagi:

-

METODY BADAŃ ILOŚCIOWYCH

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-MBI
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab., prof. UZ Maria Zielińska
Prowadzący:	Dr Krzysztof Lisowski, Dr Dorota Szaban

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	III	Egzamin	6	
Ćwiczenia	30	2	III	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	24		III	Egzamin		
Ćwiczenia	24		III	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Intencją prowadzącego jest zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu metod ilościowych, wskazanie wad i zalet poszczególnych metod badawczych stosowanych w socjologii, przekazanie wiedzy o warunkach stosowania określonych metod ilościowych. Celem jest przyswojenie przez studentów wiedzy o sposobach przygotowywania danych/baz danych i ich opisu; zdobycie wiedzy o takich metodach jak: badania sondażowe, eksperyment, badania ewaluacyjne, badania panelowe, badania porównawcze; poznanie zasad tworzenia, czytania i wyjaśniania tabel macierzowych, zdobycie umiejętności interpretacji danych ilościowych.

Celem ćwiczeń jest przygotowanie projektu badawczego przez studentów w oparciu o wiedzę źródłową. Zadaniem prowadzącego jest zapoznanie studentów z poszczególnymi etapami procesu badawczego: zasadami formułowania problemów badawczych, stawiania hipotez, doboru odpowiednich wskaźników. Zadaniem studentów jest przygotowanie własnego projektu z uwzględnieniem literatury metodologicznej badań ilościowych oraz przeprowadzenie prostych analiz ilościowych z wykorzystaniem tabel macierzowych.

Wymagania wstępne:

Zaliczenie kursu: wstęp do socjologii

Zakres tematyczny wykładu:

Socjologia jako nauka empiryczna. Socjologia „ilościowa” i „jakościowa”- podstawowe różnice. Problem pomiaru

Etapy procesu badawczego w badaniach ilościowych. Źródła problemów naukowych.

Formułowanie problemów badawczych – naukowe i społeczne przesłanki.

Proces badawczy- cd. Eksplikacja (przykłady)

Proces badawczy cd. Operacjonalizacja. Zasady doboru wskaźników. Budowa indeksów, skal pomiarowych, typologii (przykłady)

Sposoby doboru próby w badaniach ilościowych. Próby reprezentatywne, celowe i kwotowe

Proces badawczy cd. Przygotowanie i przeprowadzanie badań empirycznych (przykłady). Opracowanie materiału empirycznego. Podstawowe zasady przygotowania bazy danych.

Najczęstsze problemy badań ilościowych – na etapie formułowania problemów badawczych, na etapie realizacji badań, na etapie analiz

Badania sondażowe. Zasady badań kwestionariuszowych. Podstawowe problemy badań kwestionariuszowych (Lubuski Sondaż Społeczny, Polski Generalny Sondaż Społeczny, Europejski Sondaż Społeczny)

Badania panelowe, podłużne, dynamiczne (charakterystyka badań panelowych, możliwości i ograniczenia metody panelowej, sposoby prezentacji danych) (przykłady badań panelowych)

Eksperyment w badaniach społecznych (pojęcie eksperymentu, eksperymenty społeczne, granice eksperymentu, eksperymenty modelowe)

Badania porównawcze. Osiągnięcia, trudności i perspektywy

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Pytania badawcze a pytania kwestionariuszowe. Konceptualizacja, operacjonalizacja i pomiar

Przygotowanie i prezentacja koncepcji badania ilościowego: problematyka badania, pytania badawcze, hipotezy, zmienne i wskaźniki

Kwestionariusz jako podstawowe narzędzie badań ilościowych (projektowanie, formułowanie pytań kwestionariuszowych, pytania skale, pytania rangi, kafeterie pytań)

Badania pilotażowe (cel i zasady prowadzenia, raport z badań pilotażowych)

Wywiad kwestionariuszowy (aranżacja wywiadu, zasady prowadzenia wywiadu skategoryzowanego, dynamika wywiadu)

Problem błędów w badaniach kwestionariuszowych

Forma pytania jako źródło zmienności odpowiedzi

Wpływ ankierski jako źródło zmienności odpowiedzi

Wpływ osób trzecich

Metody kształcenia:

wykład konwencjonalny, prezentacja w Power Point, praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, dyskusja, ćwiczenia

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W15	zna podstawowe metody i techniki ilościowych badań społecznych oraz wie jak je dobrać w celu rozwiązania prostych problemów badawczych; wie, jakie problemy bardziej nadają się do rozwiązania za pomocą metod ilościowych
K_W16	rozumie na czym polega specyfika analizy socjologicznej i specyfika analizy danych ilościowych
K_W17	wie jak zaplanować i zrealizować proste ilościowe badanie empiryczne, wie, jak przygotować bazę danych do analiz ilościowych
K_W18	posiada podstawową, stosowalną w praktyce wiedzę na temat opisu i wnioskowania statystycznego oraz środowiska

	Office
K_U11	potrafi dobrać odpowiednie metody ilościowe i odpowiednie techniki badawcze w celu przeprowadzenia analizy wybranego problemu społecznego, potrafi sformułować problem badawczy, potrafi postawić hipotezy i zoperjonalizować zmienne przez dobór odpowiednich wskaźników
K_U12	potrafi zaplanować i zrealizować badanie społeczne przy użyciu podstawowych ilościowych metod i technik badań socjologicznych
K_K02	potrafi czynnie włączyć się do realizowanych projektów i dokonać podziału pracy na poszczególnych uczestników grupy, potrafi przekonać do swoich pomysłów, potrafi argumentować
K_K09	szanuje godność osób uczestniczących w procesie badawczym (respondentów, informatorów, rozmówców i innych uczestników tego procesu)

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W15, K_W16, K_W17, K_W18
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie projektu w formie pisemnej	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W15, K_W18, K_U11, K_U12, K_K09
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W15, K_W16, K_W17, K_W18
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.	K_K02
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z projektu (80%) i aktywności na zajęciach (20%)*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	20	1
3/ przygotowanie i realizacja projektu	30	1
4/ konsultacje	10	1
5/ przygotowanie do egzaminu	20	1

Razem godzin:	140
<hr/>	
ECTS	6
<hr/>	
zajęcia z bezpośrednim udziałem:	
pkt 1+4	70
ECTS	3

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	48	2
2/ przygotowanie do zajęć	25	1
3/ przygotowanie i realizacja projektu	35	1
4/ konsultacje	10	1
5/ przygotowanie do egzaminu	20	1
Razem godzin:	138	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	58	
ECTS	2	

Literatura podstawowa:

- Babbie E. (2003), *Badania społeczne w praktyce*, PWN, Warszawa
- Badania empiryczne w socjologii*, red. M.Malikowski, M. Niezgoda, tom 1, Tyczyn 1999
- Badania empiryczne w socjologii*, red. M.Malikowski, M. Niezgoda, tom 2, Tyczyn 1997.
- Churchill G.A. (2002), *Badania marketingowe. Podstawy metodologiczne*, PWN Warszawa
- Domański H., Lutyńska K., Rostocki A. (p. zbiorowa) (1999), *Spojrzenie na metodę*, Warszawa
- Frankfort - Nachmias Ch. i Nachmias D. (2001), *Metody badawcze w socjologii*, Poznań
- Mayntz R., Holm K., Hübner P. (1985), *Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej*, PWN, Warszawa
- Oppenheim A. N. (2004), *Kwestionariusze, wywiady, pomiary postaw*, Zysk i S-ka, Poznań
- Sułek A. (1979), *Eksperyment w badaniach społecznych*, PWN, Warszawa
- Sułek A., (2001), *Sondaż polski, W-wa*
- Słomczyński K.M. (2004), *Europejski Sondaż Społeczny a inne badania surveyowe*, w: ASK
- Szreder M., (2004), *Metody i techniki sondażowych badań opinii*, PWE, Warszawa
- Sztabiński P.B., Sztabiński F., Sawiński Z. [red.], (2005), *Fieldwork jest sztuką*, IFIS PAN, Warszawa
- Sztabiński P. B., *Ankieterzy i ich respondenci. Od kogo zależą wyniki badań ankietowych*, IFIS PAN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

Czapiński J., Panek T. (red.) (2006), *Diagnoza społeczna. Warunki i jakość życia Polaków*, Warszawa

Człowiek i społeczeństwo w perspektywie zmiany społecznej. Polskie i niemieckie badania podłużne, (2003), red. E. Narkiewicz-Niedbalec, E. Hajduk, B. Idzikowski, Zielona Góra

Domański H., Ostrowska A., Sztabiński P., (red.) (2006), *W środku Europy? Wyniki europejskiego sondażu społecznego*. IFiS PAN, Warszawa

Domański H. (2009), *Społeczeństwa europejskie. Stratyfikacja i systemy wartości*, Wyd. Naukowe SCHOLAR,

Słomczyński K.M., Kohn M.L. (1988), *Sytuacja pracy i jej psychologiczne konsekwencje. Polsko-amerykańskie analizy porównawcze*, Ossolineum PAN, Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk, Łódź

Janicka K., Leszkowicz-Baczyńska Ż., Leszkowicz-Baczyński J., Lisowski K., Szaban D., Zielińska M. (2010), *Lubuszenie u progu XXI wieku. Dyfuzja kulturowa i ruchliwość społeczna na zachodnim pograniczu po akcesji Polski do Unii Europejskiej*, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra

Zielińska M. (2006), *Ariergarda realnego socjalizmu. Społeczne biografie pokolenia stanu wojennego*, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra

Uwagi:

-

METODY BADAŃ JAKOŚCIOWYCH

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-MBJ
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Dorota Szaban
Prowadzący:	Dr Dorota Szaban, dr Krzysztof Lisowski, mgr Tomasz Kołodziej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	IV	Egzamin	6	
Ćwiczenia	30	2	IV	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	24		IV	Egzamin		
Ćwiczenia	24		IV	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studentów z podstawowymi założeniami podejścia jakościowego w badaniach społecznych. Celem zajęć jest charakterystyka wybranych metod i technik badań jakościowych (m. in. obserwacja, wywiady pogłębione, zogniskowane wywiady grupowe, jakościowa analiza treści, metoda biograficzna).

Wymagania wstępne:

Student powinien mieć zaliczony kurs elementów metodologii oraz metod badań ilościowych.

Zakres tematyczny wykładu:

Socjologia jakościowa „humanistyczna”, założenia teoretyczne i metodologiczne.

Badania jakościowe i ilościowe, podobieństwa i różnice.

Założenia metody teorii ugruntowanej

Jakościowe metody i techniki poznawania rzeczywistości społecznej i analizowania uzyskanych wyników (wywiady jakościowe, metoda analizy dokumentów osobistych, metoda biograficzna, elementy socjologii wizualnej, studium przypadku, monografie terenowe, badania etnograficzne, eksperymenty).

Etyka badań jakościowych.

Wiarygodność i rzetelność badań jakościowych

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Metoda obserwacyjna

Wywiady pogłębione (IDI)

Zogniskowane wywiady grupowe (FGI)

Analiza treści

Metody kształcenia:

Wykład: Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, dyskusja

Ćwiczenia: Praca z materiałem źródłowym, praca z tekstem, praca w grupach

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W14	Student posiada podstawową wiedzę o metodach badania różnicowania kulturowego i definiuje na tej podstawie problemy badawcze do wyjaśnienia
K_W15	Student zna podstawowe metody i techniki badań jakościowych oraz wie jak je dobrać w celu rozwiązania postawionych przez siebie prostych problemów badawczych
K_W16	Student objaśnia uzyskane za pomocą analiz jakościowych wyniki badań
K_W17	Student zna podstawowe procedury konceptualizacji i realizacji badania empirycznego z zastosowaniem metod i technik badań jakościowych
K_U01	Student potrafi poprawnie zaprojektować badanie jakościowe w celu wyjaśniania interesujących go zjawisk społecznych
K_U05	Student potrafi zinterpretować uzyskane wyniki i zaprezentować je w formie raportu i przygotować na jego podstawie wystąpienie
K_K09	Student przestrzega zasad wymaganych w kodeksach etycznych przy realizacji badań terenowych, a tym samym szanuje godność osób uczestniczących w procesie badawczym (respondentów, informatorów, rozmówców i innych uczestników tego procesu)

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny i ustny	W formie pytań problemowych, otwartych (egzamin ustny), w formie testu (pytania otwarte i zamknięte) egzamin pisemny. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% poprawnych odpowiedzi w przypadku obydwu egzaminów. Zadania egzaminacyjne w formie pisemnej dotyczą charakterystyki podejścia jakościowego w badaniach społecznych, opisu podstawowych metod i technik prowadzenia badań. W trakcie odpowiedzi ustnych student charakteryzuje przebieg procesu badawczego w celu wyjaśnienia wybranego zjawiska społecznego.	K_W14, K_W15, K_W16, K_W17
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia)	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu z przedmiotu (70% egzamin pisemny – 30% egzamin ustny)	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Przygotowanie projektów w ramach pracy w zespołach (grupach) w formie pisemnej i ich prezentacja podczas zajęć	Studenci przygotowują projekty w grupach, każdorazowo realizując badanie terenowe z wykorzystaniem poznanej metody i techniki badawczej. Oceniana jest zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W14, K_W15, K_W16, K_W17, K_U01, K_U05, K_K09
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W15, K_W17
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowanych poza zajęciami.	K_U05, K_K09
Zasady uzyskania ocen z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z ocen z projektów (70%) i aktywności na zajęciach (30%)*.	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	20	1
3/ przygotowanie i realizacja projektu	30	1
4/ konsultacje	10	1
5/ przygotowanie do egzaminu	20	1
Razem godzin:	140	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	70	
ECTS	3	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	48	2
2/ przygotowanie do zajęć	25	1
3/ przygotowanie i realizacja projektu	35	1
4/ konsultacje	10	1
5/ przygotowanie do egzaminu	20	1
Razem godzin:	138	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	58	
ECTS	2	

Literatura podstawowa:

A. Wyka, Badacz społeczny wobec doświadczenia, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1993, s. 11-43.

N. Denzin, Y. Lincoln, Metody badań jakościowych t.1,2, Warszawa 2009

D. Maison, Zogniskowane wywiady grupowe. Jakościowa metoda badań marketingowych, PWN, Warszawa 2001

- K. Konecki, *Studia z metodologii badań jakościowych. Teoria ugruntowana*, Warszawa 2000
- Dukaczewska-Nałęcz A., *Zogniskowane wywiady grupowe – jakościowa technika badawcza*, w: *Spojrzenie na metodę. Studia z metodologii badań społecznych*, (red.) H. Domański, K. Lutyńska, A. Rostocki, IFiS PAN, Warszawa 1999.
- J. Lutyński, *Metody badań społecznych. Wybrane zagadnienia*, ŁTN, Łódź 2000, s.308-315.
- Badania empiryczne w socjologii. Wybór tekstów*, (red.) M. Malikowski, M. Niezgoda, Tyczyn 1997, t. II, s. 363-408.
- K. Kaźmierska, *Wywiad narracyjny – technika i pojęcia analityczne*, w: *Biografia a tożsamość narodowa*, (red.) M. Czyżewski, P. Piotrowski, A. Rokuszewska-Pawełek, Wyd. UŁ, Łódź 1996, s. 35-44.
- G. Rosenthal, *Rekonstrukcja historii życia. Wybrane zasady generowania opowieści w wywiadach biograficzno-narracyjnych*, w: *Metoda biograficzna w socjologii*, (red.) J. Włodarek, M. Ziółkowski, PWN, Warszawa 1990, s.91-97.
- S. Pamuła, *Metoda analizy zawartości czasopism*, WSP, Częstochowa 1996, s. 23-47, s. 105-133.
- Badania empiryczne w socjologii. Wybór tekstów*, (red.) M. Malikowski, M. Niezgoda, Tyczyn 1997, t. II, s. 286-363 (jeden, dowolny rozdział TO).
- Badania empiryczne w socjologii*, red. M.Malikowski, M. Niezgoda, tom 1, Tyczyn 1999
- Badania empiryczne w socjologii*, red. M.Malikowski, M. Niezgoda, tom 2, Tyczyn 1997\\
- Lisowska-Magdziarz M., (2006), *Analiza zawartości mediów*, Kraków
- Kvale S., (2004), *Interviews. Wprowadzenie do jakościowego wywiadu badawczego*.

Literatura uzupełniająca:

- M. Prawda, *Biograficzne odtwarzanie rzeczywistości (o koncepcji badań biograficznych Fritza Schütze)*, „*Studia Socjologiczne*” 1989, nr 4.
- Szczepański J., (1973), *Odmiany czasu teraźniejszego*
- Ch.Frankfort – Nachmias, D. Nachmias, (2004) *Metody badawcze w naukach społecznych*,
- E. Babbie, (2003) *Badania społeczne w praktyce*
- Nowe metody, nowe podejścia w naukach społecznych*, (2004), red. P.B. Sztabiński., F. Sztabiński, Z Sawiński
- M. Hammersley, P. Atkinson, *Metody badań terenowych*, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2000,

Uwagi:

Wybrane zajęcia w ramach ćwiczeń mogą mieć również charakter terenowy.

ANTROPOLOGIA KULTUROWA

Kod przedmiotu:	14.7-WP-SOC-AKUL
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Dorota Angutek
Prowadzący:	Dr Dorota Angutek, Dr Magdalena Pokrzyńska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	IV	Egzamin	5	
Ćwiczenia	30	2	IV	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		IV	Egzamin		
Ćwiczenia	14		IV	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Uświadomienie i eliminacja europocentrycznych i megalomańskich mitów oraz przesądów etnicznych wśród studentów i klasycznych antropologów. Rozpoznawanie starej i nowej naukowej formuły antropologii.

Świadomość użyteczności wiedzy i umiejętności antropologicznych w profesji socjologa.

Przyjmowanie w praktyce postawy relatywizmu kulturowego

Wiedza na temat polskiej kultury ludowej.

Diagnozowanie współczesnych zjawisk kulturowych w Europie oraz obszarach jej wpływów.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny wykładu:

Podstawowe zagadnienia i obszary badawcze dyscyplin antropologicznych, podzielone według kryterium teoretycznego (kultura) i opisowego (typy kultur tradycyjnych i współczesnych).

Podstawowa terminologia, definicje oraz zadania antropologii kulturowej na tle innych nauk społecznych.

Podstawowe dychotomie antropologii: swój/obcy, orbis interior/orbis exterior, kultura/natura, centrum/peryferie.

Typy społecznej solidarności: mechaniczna, heroiczna, mistyczna, organiczna.

Ewolucja teoretycznych problemów badawczych w antropologii oparta na charakterystyce okresów: etnocentrycznego, relatywistycznego, postmodernistycznego i konstruktywistycznego (opisowo-interpretacyjnego).

Spotykane typy europocentryzmu i antropologiczne mity na temat „obcych” i kultury ludowej.

Tradycja w różnych typach kultur i generacjach współczesnego społeczeństwa polskiego.

Przełomowe wydarzenia w dziejach kultury euro-atlantycznej implikujące zmianę formuły światopoglądowej. Kolejne „odczarowania świata” w: archaicznej Grecji, okresie odkryć geograficznych, Reformacji, Oświeceni i ponowoczesności.

Charakterystyka kultury ponowoczesnej – postawa obserwacji i postawa zaangażowania.

Charakterystyka wybranych nowych zjawisk kulturowych w skali globu: kreolizacja a homogenizacja, indygenizacja, tradycja wynaleziona, folklorizm a postfolkoryzm, nowoplemienność

Nowe kulturowe modele osobowości, przyczyny ich formowania się i oraz sposoby funkcjonowania indywiduali w społeczeństwie.

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Charakterystyka historycznej kultury chłopskiej.

Opis i definiowanie zjawisk ze sfery religijnej i obyczajowej: rytuał, obrzęd, obyczaj, zwyczaj, ceremonia, sankcje społeczne, nawyki społeczne.

Przyczyny rozpadu kultury chłopskiej i jej relikty: rytualizm, sensualizm, przesąd, zabobon, obyczaj.

Karnawalizacja kultury a dawne tradycje: Wszystkich Świętych/Halloween, DzieńKobiet/Walentyńki, Winobranie i inne jarmarki oraz ich społeczno-kulturowe funkcje.

Praktyczne rozpoznawanie nowych współczesnych zjawisk kulturowych oraz umiejętność diagnozowania ich społecznych funkcji: kreolizacja, indygenizacja, tradycja wynaleziona, folklorizm a postfolkoryzm, nowoplemienność, peryferyzacja centrum, kompresja czasu i przestrzeni.

Charakterystyka współczesnych typów kultur i grup etnicznych: nowe miejskie diaspory, grupy tubylcze, protonarody, postkolonialne państwa wieloetniczne, kultury ponowoczesne, tradycjonalistyczne.

Znajomość tradycyjnych etnograficznych metod badawczych i posługiwanie się nowoczesnymi metodami badawczymi antropologii i etnografii w badaniu nowych typów kultur i grup etnicznych: metoda porównawcza, konfesjonalizm (tradycyjny wywiad etnograficzny), zogniskowany wywiad polifoniczny, metoda dialogiczna i opis „gęsty”, metoda perspektywizmu.

Jak nie należy uprawiać antropologii? O przejmowaniu perspektywy badanych i rzeczywistym perspektywizmie oraz wprowadzaniu zmian w kulturze badanych.

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny.

Praca w grupach na bazie literatury antropologicznej i etnograficznych materiałów źródłowych z wyznaczonymi przez prowadzącego zadaniami do realizacji, quizy, zestawienia tabelaryczne.

Samodzielna lektura książek antropologicznych (podręczniki, monografie) oraz etnograficznych i dyskusowanie ich treści podczas wykładu konwersatoryjnego.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W03	Student posiada elementarną wiedzę na temat naukowego statusu antropologii kulturowej i użyteczności jej wiedzy dla socjologa oraz ogólniejszego wykształcenia humanistycznego
K_W07	Jest świadomy zróżnicowania społecznego w Europie jako następstwa odrębności kulturowych: etnicznych (migracje, regionalizacja) i historycznych (generacje, wpływ tradycji) oraz zapożyczeń (dyfuzja, umasowienie). Zna nowe zjawiska, wokół których zorganizowane jest życie społeczne młodszych generacji i indywidualne inicjatywy i ukierunkowanie życiowe oraz motywacje aktywności wspólnotowej
K_W10	Rozumie determinujący wpływ kultury na sferę społeczną i pojawiania się nowych instytucji i organizacji umożliwiających czynne włączanie się w życie społeczne
K_W13	Posiada podstawową wiedzę o kulturach tradycyjnych (plemiennych i ludowych) oraz nowych, złożonych zjawiskach społeczno-kulturowych w Europie i obszarach jej wpływów, przyczynach i symptomach rozpadu pierwszych i wystąpienia nowych zjawisk
K_U06	Posiada wiedzę o metodzie porównawczej, obserwacji uczestniczącej i konfesjonalizmie w formule modernistycznej (Malinowski), zna ich wady oraz zna nowe metody heteroglosji, dialogiczności i perspektywizmu.
K_U02	Student potrafi samodzielnie rozpoznawać i interpretować historyczne i współczesne zjawiska społeczno-kulturowe wykorzystując pojęcia i definicje antropologiczne.
K_W14	Potrafi posługiwać się kategoriami i teoretycznymi charakterystykami zjawisk kulturowych do opisu zmian społeczno-kulturowych.
K_K03	Potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje z różnych źródeł na temat zjawisk społeczno-kulturowych w ramach zadań grupowych.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin ustny	Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów za udzielenie poprawnych odpowiedzi na wylosowane pytania.	K_W03, K_W07, K_W10, K_W13
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Zakres materiału obejmującego przygotowanie do zajęć i prac	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów. Za aktywność przyznawane są punkty. Prezentacja wypowiedzi dotyczących dwóch wybranych lektur obowiązkowych: R. Benedict, Wzory kultury, przeł. L. Prokopiuk, Warszawa 2001. E. Hall, Ukryty wymiar, przeł. B. Hołówka, Warszawa 1987. E. Hall, Poza kulturą, Warszawa 1984. M. Harris, Krowy, świnie, wojny i czarownice, Warszawa 2008. E. Redliński, Konopielka, Warszawa 2006. P. Rabinow, Refleksje na temat badań terenowych w Maroku, Wyd. Marek Derewoeki, Kęty 2010. W. J. Burszta, Świat jako więzienie kultury, Warszawa 2008. N. Barley, Niewinny antropolog, Prószyński i S-ka, Warszawa 1997.	K_W03, K_W10, K_U06, K_U02
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowywanych poza zajęciami. Za aktywność przyznawane są punkty.	K_U06, K_U02, K_K03
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną ocen częściowych.	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	20	1
3/ przygotowanie do zaliczenia lektur	30	1
4/ konsultacje i egzamin	10	1
Razem godzin:	120	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	70	
ECTS	3	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	28	1
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie i realizacja projektu	30	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie do egzaminu	10	1
Razem godzin:	118	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	33	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

WYKŁADY:

E. Gellner, Socjologia a antropologia społeczna, w: tegoż, Pojęcie pokrewieństwa, Kraków 1995.

Ch. Janks, Kultura, przeł. W. J. Burszta, Poznań 2000. (Podręcznik)

D. Angutek, Romantyczne korzenie antropologicznego rozumienia zjawiska kultury, w: Aksjologiczne źródła pojęć, red. A. Pałubicka, G. A. Dominiak, Bydgoszcz 2005, 137-147.

- W. H. Goodenough, W poszukiwaniu roboczej teorii kultury, w: Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, red. M. Kempny, E. Nowicka, Warszawa 2004.
- A. L. Kroeber, Istota kultury, przeł. P. Sztompka, Warszawa 1973, rozdz. XVII.
- W. J. Burszta, Antropologia kultury, Poznań 1998. (Podręcznik)
- K. Harstrup, Droga do antropologii. Między doświadczeniem a teorią, przeł. E. Klekot, Wyd. UJ, Kraków 2008.
- Antropologia kultury. Wiedza o kulturze. Zagadnienia i wybór tekstów, red. A. Mencwel, Warszawa 2000.
- E. Durkheim, O podziale pracy społecznej, Warszawa 1999.
- W. Thomas, F. Zaniecki, Chłop polski w Europie i Ameryce, „Nota metodologiczna” t. 1, Wrocław 1956.
- M. Sahlins, Wyspy historii, przeł. I. Kołbon, Kraków 2006, rozdz. 2 „Różne czasy, różne zwyczaje: antropologia historii”, ss.53-92.
- M. Sahlins, Pierwotne społeczeństwo dobrobytu, w: Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, red. M. Kempny, E. Nowicka, Warszawa 2003.
- M. A. Kowalski, Sztuka frasośliwa, Ludowa Spółdzielnia wydawnicza, Warszawa 1988.
- P. Descola, Beyond Nature and Culture, Cambridge 2006.
- D. Howes (red.), The Varieties of Sensory Experience, Toronto 1991.
- T. Buliński, Człowiek do zrobienia, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2002,
- A. Barnard, Antropologia. Teoria i historia, Warszawa 2005. (Podręcznik).
- A. K. Paluch, Mistrzowie antropologii społecznej, Warszawa 1990. (Podręcznik).
- R. Deliege, Historia antropologii. Szkoły, teorie, autorzy, Warszawa 2011.(Podręcznik).
- D. Angutek, Magiczne źródła filozofii greckiej, Bydgoszcz 2003.
- Słownik etnologiczny. Terminy ogólne, red. Z. Staszczak, Warszawa-Poznań 1987.
- Świat człowieka – świat kultury. Antologia tekstów klasycznej antropologii, red. E. Nowicka, M. Głowacka-Grajper, Warszawa 2007 (Podręcznik).
- A. Eliot, Koncepcje „ja”, Sic!, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

- B. Olszewska-Dyoniziak, Zarys antropologii kulturowej, wyd. II, Zielona Góra 2000.
- M. Eliade, Sacrum – mit – historia, Warszawa .2006.
- E. Nowicka, Świat człowieka – świat kultury. Wydanie nowe, Warszawa 2007.
- Cz. Robotycki, Nie wszystko jest oczywiste, Kraków 1998.
- E. Gellner, Postmodernizm, rozum i religia, przeł. M. Kowalczyk, Warszawa 1997.
- A. Appadurai, Nowoczesność bez granic. Kulturowe wymiary globalizacji, przeł. Z. Pocek, 2005.
- M. Bogunia-Borowska, M. Śleboda, Globalizacja i konsumpcja, Universitas, Kraków 2003.
- H. Donnan, Th. M. Wilson, Granice tożsamości, narodu, państwa, przeł. M. Głowacka-Grajper, Kraków 2007
- F. Barth, A. Gingrich i inni, Antropologia. Jedna dyscyplina, cztery tradycje: brytyjska, niemiecka, francuska i amerykańska, przeł. J. Tegnerowicz, Kraków 2007 (Podręcznik).
- S. Vincenz, Nowa Itaka, w: Antropologia kultury, red. A. Mencwel, Warszawa 2000.
- L. Stomma, Antropologia kultury wsi polskiej XIX wieku, Warszawa 1986.

- Bukraba-Rylska, Socjologia wsi polskiej, Warszawa 2008, Warszawa 2000;
- L. Stomma, Słońce rodzi się 13 grudnia, Łódź 1980.
- A. van Gennep, Ryty przejścia, Warszawa 2005.
- D. Angutek, Dualistyczny rytuał religijny w Średniowieczu. Nowa formuła semantyczna, „Rocznik Lubuski” 2004, nr 30., cz. 2.
- D. Angutek, Przesąd i zabobon – odmienne zachowania kulturowe, „Lud” 1999.
- J. Grad, Sankcje społeczne a obyczaj, w: W. Burszta, J. Damrosz (red.), Pożegnanie paradygmatu? Etnologia wobec współczesności, Instytut kultury, Warszawa 1994.
- V. Turner, Gry społeczne, pola i metafory, Kraków 2005.
- B. Audycka, Kształtowanie się wartościowania w potransformacyjnej Polsce na przykładzie przedmiotów codziennego użycia, w: Antropologiczne badania zmiany kulturowej, red. K. Górny, M. Marczyk, Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, Wrocław 2009.
- E. Nowicka, Świat człowieka – świat kultury. Wydanie nowe, Warszawa 2005, s. 30-44 (podręcznik).
- Karnawalizacja. Tendencje ludyczne w kulturze współczesnej, red. J. Grad, H. Mamzer, Poznań 2004;
- Teoria karnawalizacji. Konteksty i interpretacje, red. A. Stoffa, A. Skubaczewska-Pniewska, Wyd. UMK, Toruń 2011.
- B. Łaciak, Obyczajowość polska czasu transformacji, czyli wojna postu z karnawałem, Warszawa 2007.
- Karnawały w kulturze, „Konteksty” 2002, nr 3-4. Teksty do wyboru.
- E. Szczecińska-Musielak, Pozanaukowe fascynacje innością kulturową, Scholar, Warszawa 2010.
- Amerykańska antropologia postmodernistyczna, red. M. Buchowski, Warszawa 1999.
- Geertz, Wiedza lokalna, red. D. Wolska, Kraków 2005.
- C. Geertz, Interpretacja kultur, przeł. M. M. Piechaczek, Kraków 2005.
- Kuper, Kultura. Model antropologiczny, przeł. I. Kołbon, Kraków 2005.
- C. Turnbull, Ikwowie ludzie gór, Warszawa 1965.
- C. Castaneda, Nauki Don Juana, Warszawa 1980.
- P. Stoller, Tastfull Ethnography, New York 1989.

PROBLEMY MARGINALIZACJI SPOŁECZNEJ

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-PMS
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Izabela Kaźmierczak – Kałużna
Prowadzący:	Dr Izabela Kaźmierczak – Kałużna, mgr Agnieszka Urbaniak, Dr Martyna Roszkowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Wykłady	30	2	VI	Zaliczenie z oceną	1
Studia niestacjonarne					
Wykłady	8		VI	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest przekazanie studentom kompleksowej wiedzy na temat marginalizacji i wykluczenia społecznego (w nawiązaniu do istniejących teorii socjologicznych i wyników badań). Dodatkowym celem jest przygotowanie studentów do socjologicznej analizy procesów marginalizacji oraz formułowania samodzielnych sądów na temat wybranych zagadnień z zakresu omawianej problematyki.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny przedmiotu:

Marginalizacja a marginalność społeczna. Koncepcje marginalizacji społecznej. Wykluczenie społeczne.

Marginalizacja społeczna – przyczyny i skutki.

Marginalizacja a wykluczenie społeczne.

Procesy marginalizacji społecznej a problemy społeczne.

Ubóstwo jako przykład wykluczenia społecznego.

Strukturalne i kulturowe ujęcia biedy.

Przestrzenny wymiar marginalizacji społecznej – przypadek wsi popegeerowskich.

Bezrobocie jako przejaw społecznej ekskluzji.

Społeczne wyizolowanie bezdomnych.

Problemy zdrowotne i niepełnosprawność jako przejawy społecznej marginalizacji i ekskluzji.

Marginalizacja i nowe formy wykluczenia – wykluczenie cyfrowe.

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny, wykład problemowy

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W07	Student jest świadomy zróżnicowania społecznego oraz istnienia nierówności społecznych, a także ich wpływu na życie jednostek w kontekście marginalizacji i ekskluzji społecznej
K_W10	Rozumie społeczną naturę relacji łączących jednostki, grupy i instytucje społeczne
K_U05	Potrafi formułować proste samodzielne sądy na temat wybranych problemów marginalizacji społecznej i wykluczenia (ubóstwa, bezrobocia, bezdomności, niepełnosprawności) oraz na temat wybranych marginalizowanych kategorii społecznych

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie bez oceny	Tak	
Zakres materiału dotyczący pracy zaliczeniowej	Praca pisemna na wybrany temat dotyczący problemów wykluczenia i marginalizacji.	
Przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu.	K_W07, K_W10, K_U05
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to pozytywne zaliczenie pisemnej pracy zaliczeniowej.	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena z wykładu.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie pracy pisemnej	5	
Razem godzin:	35	

ECTS 1

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1	30
ECTS	1

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	8	
2/ przygotowanie pracy pisemnej	10	1
4/ konsultacje	7	
Razem godzin:	25	

ECTS 1

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	15
ECTS	1

Literatura podstawowa:

- Bauman Z. (2006), *Praca, konsumpcjonizm i nowi ubodzy*, Kraków (wybrane fragmenty).
- Chmielewska-Łuczak D., Nowak M. (2007), *Elitarny charakter Internetu. Bariery i wykluczenia* [w:] J. Klebaniuk (red.), *Fenomen nierówności społecznych. Nierówności społeczne w refleksji humanistycznej*, Warszawa.
- Drabowicz T. (2007), *Nierówności cyfrowe – nowy wymiar zróżnicowania społecznego* [w:] J. Klebaniuk (red.), *Fenomen nierówności społecznych. Nierówności społeczne w refleksji humanistycznej*, Warszawa.
- Frieske K. (2008), *Społeczna marginalność jako koszt systemowy* [w:] M. Jarosz (red.), *Wykluczeni. Wymiar społeczny, materialny i etniczny*, Warszawa.
- Frieske K. W. (1999), *Kumulacja czynników marginalności społecznej*, „Polityka Społeczna”, nr 11-12.
- Frieske K. W. (1999), *Marginalność społeczna*, Encyklopedia Socjologii, T. 2, Warszawa.
- Hałas E. (1987), *Problemy nierówności społecznych w perspektywie symbolicznego interakcjonizmu*, „Roczniki Nauk Społecznych”, T. XV, z. 1, Lublin.
- Jarosz M. (2008), *Wykluczeni. Wymiar społeczny, materialny i etniczny*, Warszawa.
- Karwacki A. (2002), *Marginalizacja środowisk popegeerowskich w Polsce. Społeczno-kulturowe konsekwencje trwałego uwikłania w biedę jako wyzwanie dla polityki społecznej* [w:] R. Suchocka (red.), *Współczesne społeczeństwo polskie*, Poznań.
- Kawczyńska-Butrym Z. (2001) (red.), *Mieszkańcy osiedli byłych pegeerów o swojej sytuacji życiowej. Raport z badań*, Olsztyn.
- Kawczyńska-Butrym Z. (2008), *Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość*, Lublin.
- Kotlarska-Michalska A. (2005), *Kategorie marginalizujące się i marginalizowane przez społeczeństwo* [w:] A. Sakson (red.), *Porządek społeczny a wyzwania współczesności*, Poznań.
- Kowalak T. (1998), *Marginalność i marginalizacja społeczna*, Warszawa.
- Ostrowska A. (2000), *Styl życia a zdrowie – bilans dekady* [w:] H. Domański, A. Ostrowska, A. Rychard (red.), *Jak żyją Polacy*, Warszawa.
- Sokołowska M. (1990), *O definicjach zdrowia i zdrowego człowieka* [w:] J. Kopczyński, A. Siciński (red.), *Człowiek – środowisko – zdrowie*, Wrocław.
- Szewczyk A. (2006), *Oblicza ubóstwa w społeczeństwie informacyjnym*, Warszawa.
- Sztumski J. (1992), *Ludzie marginesu*, „Polityka Społeczna”, nr 9.
- Tarkowska E. (2000) (red.), *Zrozumieć biednego. O dawnej i obecnej biedzie w Polsce*, Warszawa.
- Tarkowska E. (2006), *Ubóstwo i wykluczenie społeczne. Koncepcje i polskie problemy* [w:] J. Wasilewski (red.), *Współczesne społeczeństwo polskie. Dynamika zmian*, Warszawa.
- Warzywoda-Kruszyńska W. (2001) (red.), *żyć i pracować w enklawach biedy (klimaty łódzkie)*, Łódź.

Literatura uzupełniająca:

- Bauman Z. (1998), *Zbędni, niechciani odtrąceni – czyli o biednych w zamożnym świecie*, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 2.
- Beck U. (2002), *Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności*, Warszawa.
- Dahrendorf R. (1993), *Nowoczesny konflikt społeczny. Esej o polityce wolności*, Warszawa.

Domański H. (2002), Ubóstwo w społeczeństwach postkomunistycznych, Warszawa.

Frysztański K. (2000), Problemy społeczne [w:] Encyklopedia Socjologii, T. 3, Warszawa. Gans R. J. (1993), O niektórych funkcjach ubóstwa, „Polityka społeczna”, nr 9.

Grotowska-Leder J. (2002), Fenomen wielkomiejskiej biedy. Od epizodu do underclass, Łódź.

Kawczyńska-Butrym Z. (2001), Zdrowie jako kategoria analizy sytuacji społeczno-ekonomicznej mieszkańców osiedli [w:] Z. Kawczyńska-Butrym (red.), Mieszkańcy osiedli byłych pegeerów o swojej sytuacji życiowej. Raport z badań, Olsztyn.

Rifkin J. (2001), Koniec pracy. Schyłek siły roboczej na świecie i początek ery postprzemysłowej, Wrocław.

Warzywoda-Kruszyńska W. (2001) (red.), (Życie) Na marginesie wielkiego miasta, Łódź.

Uwagi:

-

WYKŁAD MONOGRAFICZNY1,2,3

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-WM1 14.2-WP-SOC-WM2 14.2-WP-SOC-WM3
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. Maria Zielińska, prof. UZ Prof. zw Miroslaw Chałubiński, dr hab. Maria Zielińska prof. UZ; dr hab., prof. UZ Hans Peter Muller, Dr Beata Trzop, Dr Martyna Roszkowska, Dr hab. Jerzy Leszkowicz-Baczyński, Dr Dorota Bazuń
Prowadzący:	

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Wykłady	30+30+30	2+2+2	IV,V,VI	Zaliczenie	1+1+1
Studia niestacjonarne					
Wykłady	8+8+8		IV,V,VI	Zaliczenie	

Cel przedmiotu:

Intencją prowadzącego jest zapoznanie studentów ze współczesnymi koncepcjami dotyczącymi współczesnych zjawisk społecznych na poziomie makro lub/i mikro społecznym.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny przedmiotu:

- Wprowadzenie do problematyki zajęć
- Teoretyczne ramy podejmowanej problematyki
- Uwarunkowania historyczne podejmowanej problematyki
- Implikacje empiryczne podejmowanej problematyki
- Analiza wyników badań dotyczących podejmowanej problematyki

Metody kształcenia:

Wykład tradycyjny, prezentacja w Power Point, dyskusja

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W01	zna i rozumie podstawowe pojęcia socjologiczne z zakresu problematyki socjologii szczegółowej; rozumie podstawowe pojęcia z zakresu socjologii szczegółowej
K_W02	ma uporządkowaną wiedzę z zakresu socjologii szczegółowej, potrafi wskazać miejsce klasyków socjologii i ich wkład w rozwój współczesnych badań w omawianym zakresie
K_U05	potrafi formułować samodzielne sądy na temat zjawisk społecznych, potrafi dokonać samodzielnej charakterystyki współczesnego społeczeństwa stosując kategorie naukowe i korzystając z teorii klasycznych; potrafi zinterpretować podstawowe dane dotyczące badań nad omawianą problematyką

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie bez oceny	Tak	
Zakres materiału dotyczący pracy zaliczeniowej	Praca pisemna na wybrany temat dotyczący współczesnego społeczeństwa polskiego.	
Przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu.	K_W01, K_W02, K_U05
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to pozytywne zaliczenie pisemnej pracy zaliczeniowej.	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena z wykładu.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie pracy zaliczeniowej	5	
Razem godzin:	35	
<hr/>		
ECTS	1	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1	30
ECTS	1

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	8	
2/ przygotowanie pracy zaliczeniowej	12	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	25	
<hr/>		
ECTS	1	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	13
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Dostosowana do podejmowanej tematyki

Literatura uzupełniająca:

Dostosowana do podejmowanej tematyki

Uwagi: Propozycje wykładów uzależnione są od zainteresowań prowadzących

SOCIOLOGIA MEDIÓW

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SMED
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Beata Trzop
Prowadzący:	Dr Beata Trzop, mgr Agnieszka Urbaniak, Dr Dorota Bazuń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	15	1	III	Zaliczenie z oceną	3	
Ćwiczenia	30	2	III	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	8		III	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	14		III	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studenta z wybranymi przekazami medialnymi, historią mass mediów, różnorodnymi modelami komunikowania oraz współczesnymi gatunkami telewizyjnymi.

Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowej problematyki z zakresu komunikowania, student powinien być po ukończonym kursie Wstępu do socjologii.

Zakres tematyczny wykładów:

Historyczne uwarunkowania narodzin mass mediów.

Mass media w kontekście kultury masowej.

Komunikowanie społeczne: problemy definicyjne, intencjonalność, skuteczność, kierunek, perswazyjność, środki, formy i modele komunikowania.

Komunikowanie masowe: definicje, instytucje, przekazy, zbiorowości.

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Nadawcy: typy instytucji nadawczych, mechanizmy, uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, zasady działania, organizacja, charakterystyka mediów publicznych

Odbiorcy: więzi społeczne, odbiór i recepcja przekazu, oddziaływanie i efekty.

Modele komunikowania – klasyczny, socjologiczny, przywódca opinii, dyfuzja informacji.

Historia wysokonakładowej prasy na świecie i w Polsce, historia radia na świecie i w Polsce, historia TV na świecie i w Polsce, historia Internetu na świecie i w Polsce.

Główne gatunki współczesnej telewizji: różnorodne typy seriali, reality show, telenowela, soup opera, teleturniej, talk show.

Blaski i cienie Internetu: elitarne i masowe formy komunikacyjnego wykorzystywania Internetu, społeczności sieciowe.

Metody kształcenia:

Zaproponowane w p. 1-4 treści na etapie wprowadzania w omawianą problematykę przekazywane są za pomocą wykładu konwencjonalnego.

Treści ujęte we wszystkich punktach na ćwiczeniach realizowane są pomocą pracy z książką i dokumentami źródłowymi oraz treści z p. 1- 4 realizowane są jako praca w grupach, zaś treści z p. 5 realizowane są również za pomocą metody dyskusji. Treści z wybranych punktów są również realizowane za pomocą analizy danych zastanych.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W13	Student posiada podstawową wiedzę o zróżnicowaniu kulturowym widoczną w różnorodnych preferencjach medialnych na poziomie różnych grup i kategorii społecznych (korzystanie z Internetu, preferowanie określonych gatunków telewizyjnych) oraz w odniesieniu do funkcjonowania mass mediów w innych krajach zarówno w odniesieniu historycznym jak i współczesnym.
K_W21	Student potrafi wskazać podstawowe cechy mass mediów jako instytucji nadawczych ze szczególną rolą mediów publicznych. Student potrafi wskazać wymagane cechy misyjności mediów publicznych, szczególnie w odniesieniu do nadawców publicznych w Polsce.
K_W24	Student potrafi objaśnić rolę rewolucji przemysłowej w procesie powstawania społeczeństwa przemysłowego i kultury masowej, potrafi wskazać cechy procesu globalizacji w procesie komunikowania masowego i ofercie mass mediów.
K_U05	Student potrafi zaprezentować zgromadzoną wiedzę do prezentacji wybranych zagadnień w postaci prezentacji publicznej: analiza modelu komunikowania z przywódcą opinii, analiza cech wybranych gatunków telewizyjnych. Potrafi także zaprezentować historyczny rozwój wybranych mass mediów (w postaci grupowo przygotowanej prezentacji multimedialnej) oraz potrafi tworzyć zwiastun wybranego gatunku telewizyjnego (w postaci grupowo przygotowanej etudy telewizyjnej). Student potrafi również sporządzić analizę wymaganych cech misyjności w odniesieniu do jednego wybranego nadawcy publicznego w Polsce (praca pisemna wykonana grupowo).
K_U17	Student potrafi ocenić, w świetle posiadanej wiedzy, kulturotwórczą rolę mediów odnosząc się zarówno do wiedzy historycznej jak i do współczesnych obszarów funkcjonowania mediów i ich wpływu na życie społeczne., ze szczególnym uwzględnieniem treści odnoszących się do kultury wyższej, kultury narodowej, kultu etnicznych prezentowanych w mediach.
K_K01	Student, realizując zadania na ćwiczeniach związane z treściami zawartymi w punktach od 5-9 wykazuje zdolność do pracy w grupie, zaś realizacja zadania związanego z tworzeniem etudy wybranego gatunku telewizyjnego wymaga zdeterminowania, kreatywności, wrażliwości i umiejętności organizacji pracy.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Pisemne kolokwium zaliczeniowe	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W13, K_W21, K_W24
Zakres materiału dotyczący kolokwium zaliczeniowego	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z kolokwium zaliczeniowego z materiału z ćwiczeń i wykładów.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Grupowo przygotowana prezentacja multimedialna nr 1	Z historii wybranych mass mediów (kryterium stanowi m. in. umiejętność dotarcia i wykorzystania do historycznych źródeł). Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W13, K_U05, K_U17, K_K01
Przygotowana grupowo praca pisemna	dotyczącej analizy cech misyjności wybranej oferty nadawcy publicznego w Polsce (praca ma charakter grupowy). Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W21, K_K01
Grupowo przygotowana prezentacja multimedialna nr 2	Prezentacja dotycząca modelu komunikacji oraz cech gatunków telewizyjnych. (praca grupowa)Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W24, K_U05, K_U17, K_K01
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen z prezentacji i pracy pisemnej.*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	45	2
2/ przygotowanie do zaliczenia (w tym wystąpienia i prezentacje)	15	1
3/ przygotowanie pracy pisemnej	10	1
Razem godzin:	70	
ECTS	3	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1	45
ECTS	2

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	22	1
2/ przygotowanie do zaliczenia (w tym wystąpienia i prezentacje)	33	1
3/ przygotowanie pracy pisemnej	5	1

4/ konsultacje	10
Razem godzin:	65
ECTS	3
zajęcia z bezpośrednim udziałem:	
pkt 1	32
ECTS	1

Literatura podstawowa:

- M. Mrozowski, Media masowe: władz, rozrywka i biznes, Oficyna Wydawnicza Aspra – Jr, Warszawa 2001.
- A. Kłoskowska, Kultura masowa, PWN, Warszawa 2003
- K. Łuszczek, Nowoczesna telewizja czyli bliskie spotkania z kulturą masową, Maternus Media, Tychy 2004
- M. Castells, Galaktyka Internetu, Wydawnictwo Rebis, Poznań 2003
- W. Godzic, Rozumieć telewizję, Wydawnictwo Rabid, Kraków 2001
- T. Goban-Klas, Media i komunikowanie masowe: teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, PWN, Warszawa 2009
- A. Briggs, P. Burke, Społeczna historia mediów. Od Gutenberga do Internetu, PWN, Warszawa 2010

Literatura uzupełniająca:

- P. Nowicki, Co to jest telenowela, Oficyna Wydawnicza Aspra – Jr, Warszawa 2006
- W. Godzic, Podglądanie Wielkiego Brata, Wydawnictwo Rabid, Kraków 2001
- J. Grzenia, Komunikacja językowa w Internecie, PWN, Warszawa 2008

Uwagi:

-

ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-ADZ
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Dorota Szaban
Prowadzący:	Dr Dorota Szaban, mgr Tomasz Kołodziej, Dr Justyna Nyćkowiak, mgr Katarzyna Walentynowicz-Moryl

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Ćwiczenia	30	2	VI	Zaliczenie z oceną	2
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20		VI	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Celem zajęć jest przygotowanie studenta do analizy i interpretacji danych wtórnych (metoda desk research) zarówno o charakterze ilościowym, jak i jakościowym. Student w trakcie zajęć zdobywa umiejętności potrzebne do odnalezienia oraz przeprowadzenia badań na podstawie danych wtórnych (statystyki urzędowe) oraz przygotowania raportu z takich badań.

Wymagania wstępne:

Ukończenie kursów metod ilościowych i jakościowych

Zakres tematyczny przedmiotu:

Źródła w naukach społecznych

Dokumenty urzędowe jako źródło danych socjologicznych.

Instytucje gromadzące dane. Analiza dokumentów urzędowych. Analiza danych wtórnych

Zasady dostępu do danych. Skąd można uzyskać dane?

Ustawa o ochronie danych osobowych. Zasady etyczne w pracy z danymi

Archiwa danych ilościowych i jakościowych.

Polska statystyka publiczna – dane GUS i Narodowy Spis Powszechny.

Europejska statystyka publiczna

Przygotowanie koncepcji badania z wykorzystaniem danych urzędowych

Przeprowadzenie badania i tworzenie raportu na podstawie danych zastanych/urzędowych

Prezentacja wyników badań i zaliczenie przedmiotu

Metody kształcenia:

Praca w grupach, praca z materiałem źródłowym, praca z tekstem

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_U03	Student realizując projekt badawczy stosuje podstawowe terminy i kategorie socjologiczne do analizy zjawisk, które chce wyjaśnić.
K_U04	Student potrafi samodzielnie znaleźć informacje i materiały niezbędne do przeprowadzenia prostych analiz socjologicznych, korzystając z różnych źródeł (także w języku obcym – WHO, Eurostat) z wykorzystaniem danych dostępnych zarówno w instytucjach i organizacjach, jak i poprzez internetowe bazy danych.
K_U08	Na podstawie przygotowanych projektów student potrafi formułować proste wnioski dotyczące przebiegu procesów i zjawisk społecznych
K_U09	Student realizuje badania z zastosowaniem norm etycznych i prawnych (M.in. Ustawa o ochronie danych osobowych)
K_U11	Formułując określoną problematykę badawczą student potrafi dobrać odpowiednie metody i techniki badawcze oraz odnaleźć właściwe źródła danych w celu przeprowadzenia analizy
K_K01	Realizacja projektów badawczych powoduje, że student potrafi współpracować w grupie
K_K05	Na podstawie stworzonych raportów badań oraz prezentacji wyników student umie dokonać krytycznej analizy uzyskanych informacji oraz potrafi oceniać wiarygodność źródeł wykorzystanych w projekcie

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie projektu grupowego w formie pisemnej i prezentacja podczas zajęć	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału. Projekty badawcze w oparciu o wybrane źródła zastane – głównie dane urzędowe. Projekt powinien zawierać krótkie opracowanie teoretyczne, opis koncepcji badania, opis procedury realizacji badania (sposoby uzyskania danych, ocenę wiarygodności źródeł), analizę oraz interpretację wyników. Na podstawie realizowanych projektów studenci przygotowują raport i prezentację, która poddawana jest dyskusji przez wszystkich uczestników zajęć.	K_U03, K_U04, K_U08, K_U09, K_U11, K_K05
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_K05
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.	K_K01
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z projektu i jego prezentacji (80%) i aktywności na zajęciach (20%).*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zajęć w tym przygotowanie projektu	20	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	55	
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	35	
ECTS	1	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie do zajęć w tym przygotowanie projektu	20	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	45	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	25	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

G.Babiński , Pojęcie i typy źródeł w badaniach społecznych. Krytyka źródeł, [w:] G.Babiński, Wybrane zagadnienia z metodologii socjologicznych badań empirycznych, Kraków 1980

P.Daniłowicz, Źródło-materiał-dane, [w:] K. Lutyńska, Szkice metodyczne, Warszawa-Łódź 1981

A.Sulek, Ogród metodologii socjologii, Warszawa 2007

Filipkowski P., Po co archiwizować dane jakościowe i jak robią to inni [w:] „ASK. Społeczeństwo, badania, metody”, 14/2005

Kościański A., Archiwum społecznych danych jakościowych: potrzeby, kontrowersje, propozycje praktyczne [w:] „ASK.Społeczeństwo, badania, metody”, 14/2005

Literatura uzupełniająca:

-

Uwagi:

WSPÓŁCZESNE SPOŁECZEŃSTWO POLSKIE

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-WSP
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. Ewa Narkiewicz – Niedbalec, prof. UZ Dr hab. Ewa Narkiewicz – Niedbalec, prof. UZ, mgr Katarzyna Walentynowicz-Moryl, Dr Artur Kinal, Dr hab. prof. UZ Jerzy Leszkowicz- Baczyński
Prowadzący:	

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	15	1	VI	Egzamin	3	
Ćwiczenia	30	2	VI	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		VI	Egzamin		
Ćwiczenia	14		VI	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

To prezentacja i dyskusja nad najistotniejszymi problemami współczesnego społeczeństwa polskiego z uwzględnieniem różnych perspektyw oglądu i różnych źródeł danych; Przedmiotem analizy i dyskusji będzie przebieg i następstwa ekonomiczne, społeczne i kulturowe transformacji zapoczątkowanej w 1989 r., Zajęcia kończyć się będą pytaniem o perspektywy rozwoju społeczeństwa i kraju;

Wymagania wstępne:

Student powinien znać podstawowe pojęcia socjologiczne i niektóre teorie socjologiczne; Student powinien znać i umieć korzystać z podstawowych źródeł wiedzy o życiu społecznym: roczniki statystyczne, wyniki badania opinii publicznej, raporty z badań;

Zakres tematyczny wykładu:

Spojrzenie na współczesną Polskę w perspektywie długiego trwania; Relacje z sąsiadami;

Kulturowe „zaprogramowanie” umysłu;

Okrągły Stół i początek polskiej transformacji

Przemiany polskiej gospodarki po 1989 r.; Etos pracy w Polsce;

Kształtowanie się nowej struktury społecznej;

Zmiany systemu wartości społeczeństwa polskiego;

Przemiany polskiej moralności i religijności;

Współczesna polska edukacja i szkolnictwo wyższe. Co po studiach?

Młodzi Polacy i media

„Jak uszlachetnić nasze Polskę” – inicjatywy i publikacje Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową w ramach Kongresów Obywatelskich

Zakres tematyczny ćwiczeń:

W poszukiwaniu portretu Polaków – autostereotypy, atuty i słabości Polaków, Polacy „idealni”, Polacy „realni”, zmiany w autoportrecie Polaków;

Polskie style życia – zdefiniowanie pojęcia stylu życia, analiza zróżnicowanych stylów życia Polaków, polska „miejskość”, polska „wiejskość”, styl życia współczesnej polskiej kobiety;

Współczesna Polska rodzina – modele życia rodzinnego, współczesna polska matka, współczesny polski ojciec, nowe trendy w wychowaniu;

Indywidualna jakość życia Polaków - ogólny dobrostan psychiczny, zadowolenie z życia, obiektywne warunki życia a subiektywna jakość życia, teorie szczęścia, finanse osobiste i zaufanie do instytucji finansowych, zdrowie, strategie radzenia sobie z problemami i trudnościami, wsparcie społeczne;

Obszary wykluczenia społecznego - ubóstwo, nierówności dochodowe, bezrobocie, dyskryminacja społeczna, rodzaje wykluczenia społecznego;

Prezentacja przez studentów dyskursu prasowego na wybrany przez nich na początku zajęć temat;

Metody kształcenia:

Wykład: część z prezentacją slajdów (tabelarycznych wyników badań), wykład z prezentacją multimedialną (power-point);

Ćwiczenia: Treści zawarte w punktach 1-5 są pomocą w pracy z książką i dokumentami źródłowymi. Dodatkowo w trakcie każdych zajęć przewidziana jest dyskusja. Treści z punktu 3 realizowane są jako praca w grupach, zaś treści z punktów 4-5 realizowane są również za pomocą analizy danych zastanych. Treści zawarte w punkcie 6 realizowane są za pomocą pracy w grupie i prezentacji zebranego materiału

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W19	zna nazwy i miejsce prezentowania danych z takich badań międzynarodowych jak Europejski Sondaż Społeczny i krajowych, jak Polski Generalny Sondaż Społeczny, Diagnoza Społeczna, badania CBOS, TSN OBOP, badań Instytutu Spraw Publicznych oraz Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową;
K_W25	umie nazwać i scharakteryzować procesy, jakie zaszły w Polsce po 1989 r. oraz procesy o charakterze globalnym i ich wpływ na kształt obecnych instytucji i grup społecznych, postaw i systemów wartości, stylów życia, modeli funkcjonowania rodzin i jednostek; strategii w rozwiązywaniu problemów jednostkowych i zbiorowych (zdrowotnych, wykluczenia społecznego);
K_U07	umie wskazać te cechy kultur i społeczeństw, które są wynikiem procesów długiego trwania (tzw. kulturowe zaprogramowanie umysłu); Potrafi dokonać prostej analizy konsekwencji powyższych procesów zachodzących we współczesnych społeczeństwach, a zwłaszcza w społeczeństwie polskim;
K_W26	potrafi scharakteryzować aktualne potrzeby i problemy społeczeństwa polskiego, artykułowane w debacie publicznej przez różnorodnych aktorów społecznych – partie polityczne, przedsiębiorców, rodziny, stowarzyszenia, twórców oraz dokonać analizy zmian, jakie zaszły i zachodzą w tym zakresie po 1989 r.
K_U05	potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim i/lub w języku obcym (w postaci prac pisemnych i wystąpień ustnych) dotyczące charakterystyki społeczeństwa polskiego, jego podstaw ekonomicznych – podmiotów gospodarczych, struktury społecznej, systemu wartości, zmian w obszarze moralności i religijności, systemu edukacji i szkolnictwa wyższego;
K_K03	potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat zjawisk społecznych, które zaszły i zachodzą w Polsce po 1989 r. w ramach realizowania zadań indywidualnych i grupowych;

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W19 K_W25 K_U07 K_W26 K_U05 K_K03
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia)	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test), Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W19 K_W25 K_U07 K_W26 K_U05 K_K03
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Przygotowanie projektu w formie pisemnej	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W19 K_W25 K_U07 K_W26 K_U05 K_K03
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (60%) i przygotowanego projektu (40%)	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	45	2
2/ przygotowanie do zajęć	25	1
3/ przygotowanie do egzaminu	5	
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	80	

ECTS 3

---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	50
ECTS	2

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	28	1
2/ przygotowanie do zajęć	20	1
3/ przygotowanie do egzaminu	10	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	63	
ECTS	3	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	33
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Cizewska Elżbieta, Filozofia publiczna Solidarności. Solidarność 1980-1981 z perspektywy republikańskiej tradycji politycznej, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2010;

Chwalba Andrzej, Po 1989 roku, w: Polska na przestrzeni wieków; PWN, Warszawa 2006;

Balcerowicz Leszek, 800 dni. Szok kontrolowany, zapisał Jerzy Baczyński, współpraca Jerzy Koźmiński, Polska Oficyna Wydawnicza „BGW”, Warszawa 1992;

Jarosz (Maria red.), Polska. Ale jaka?, Oficyna Naukowa, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2005;

Krzemiński Ireneusz, Jacek Raciborski (red.), Oswojenie wielkiej zmiany. Instytut Socjologii UW o polskiej transformacji; IFiS PAN, Warszawa 2007;

Mariański Janusz (red.), Kondycja moralna społeczeństwa polskiego, Wydawnictwo WAM, Komitet Socjologii PAN, Kraków 2002;

Mariański Janusz, Leon Smyczek (red.), Wartości, postawy i więzi moralne w zmieniającym się społeczeństwie, Wydawnictwo WAM, PTS, Kraków 2008;

Marody Mirosława (red.), Wymiary życia społecznego. Polska na przełomie XX i XXI wieku. Wydanie nowe, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2007;

Raciborski Jacek (red.), Elity rządowe III RP 1997-2004, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2006;

Wasilewski Jacek (red.), Współczesne społeczeństwo Polskie, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006;

Literatura uzupełniająca:

Co nas łączy, co nas dzieli. (red.) Janusz Mucha, Ewa Narkiewicz-Niedbalec, Maria Zielińska, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2008;

- Hirszowicz Maria, Skąd, ale dokąd. Społeczeństwo u progu nowej ery, Wyd. Sic!, Warszawa 2007;
- Jak uszlachetnić nasze Polski, Witold Gadomski, Jan Hartman, Wioletta Kowalska, Zdzisław Krasnodębski i inni, Wolność i Solidarność, Gdańsk 2010; (również na stronie <http://www.pfo.net.pl/v-kongres-obywatelski/publikacje>);
- Kultura i gospodarka, (red.) Jacek Kochanowicz, Mirosława Marody, Wydawnictwo Scholar, Warszawa 2010;
- Kulturowe aspekty transformacji ekonomicznej, (red.) Jacek Kochanowicz, Sławomir Mandes, Mirosława Marody, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2007;
- Kręgi integracji i rodzaje tożsamości. Polska – Europa – Świat, (red.) Włodzimierz Wesołowski, Jan Włodarek, Wydawnictwo Scholar, Warszawa 2005;
- Ordyński Jan, Henryk Szlajfer, Nie bądźcie moimi sędziami. Rozmowy z Mieczysławem F. Rakowskim, Rosner & Wspólnicy, Warszawa 2009;
- Nisbett Richard E., Geografia myślenia. Dlaczego ludzie Wschodu i Zachodu myślą inaczej, „Smak Słowa”, Sopot 2009;
- Skórzyński Jan, Rewolucja Okrągłego Stołu, Wydawnictwo Znak, Kraków 2009;

Uwagi:

-

WSPÓŁCZESNE TEORIE SOCJOLOGICZNE

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-WTS
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. zw dr hab. Mirosław Chałubiński
Prowadzący:	Prof. zw dr hab. Mirosław Chałubiński, Dr Dorota Bazuń, Dr Artur Kinal

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	V	Egzamin	6	
Ćwiczenia	30	2	V	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		V	Egzamin		
Ćwiczenia	28		V	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi współczesnymi teoriami socjologicznymi. Dodatkowym celem jest przygotowanie studentów do wykorzystywania teorii przy wyjaśnianiu zjawisk i opisie struktur społecznych.

Wymagania wstępne:

Zaliczone kursy z historii myśli socjologicznej i wprowadzenia do socjologii.

Zakres tematyczny wykładu:

Teoria funkcjonalna (R. Merton, T. Parsons).

Neofunkcjonalizm (J. C. Alexander).

Teoria ewolucyjna (ekologia miasta, socjobiologia).

Teoria konfliktu (R. Dahrendorf, L. Coser).

Teorie nierówności i stratyfikacji związanych z płcią kulturową.

Teoria wymiany (P. Blau, G. C. Homans).

Teoria interakcjonistyczna (H. Blumer, M. Kuhn).

Koncepcja interakcjonizmu - wersja dramaturgiczna (E. Goffman).

Etnometodologia a interakcjonizm.

Teoria strukturacji. Koncepcja późnej nowoczesności (A. Giddens).

Strukturalizm konstruktywistyczny (P. Bourdieu).

Teoria krytyczna – (J. Habermas).

Teorie postmodernistyczne.

Teorie modernizacji systemów światowych (N. Luhmann).

Koncepcja społeczeństwa sieci (M. Castells).

Elementy współczesnej filozofii społecznej (np. feminizm, socjobiologia itp.)

Zakres tematyczny wykładu:

Symboliczny interakcjonizm H. Blumera

Dramaturgizm i koncepcja piętna E. Goffmana.

Teoria etnometodologiczna – metody stosowane w interakcjach.

Teoria socjologiczna P. Bourdieu

Teorie nierówności i stratyfikacji związanych z płcią kulturową

Koncepcja społeczna A. Giddensa.

Czy możliwa jest postmodernistyczna socjologia? Koncepcja Z. Baumana.

Postmodernizm cd. - koncepcja J. Baudrillarda – symulakry i symulacja

Funkcjonalizm systemowy N. Luhmanna.

Teorie globalizacji.

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny.

Ćwiczenia: klasyczna metoda problemowa i praca z książką/tekstem źródłowym

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W04	Student poprzez zapoznanie się z ważniejszymi ujęciami teoretycznymi współczesnej socjologii uzyskuje świadomość istnienia różnorodnych sporów teoretycznych i metodologicznych prowadzonych na gruncie tej dyscypliny np. między ujęciami strukturalistycznymi a konstruktywistycznymi itp.
K_W21	Student posiada wiedzę na temat wyjaśnień wystosowywanych na gruncie współczesnych teorii socjologicznych a dotyczących takich zagadnień jak transmisja norm i reguł w kulturze i społeczeństwie, a także działania różnorodnych systemów np. edukacyjnego, prawnego, związanego z życiem religijnym, moralnością itp.
K_W27	Student potrafi wykorzystać wiedzę dotyczącą klasycznych teorii socjologicznych oraz ich kontynuacji w postaci współczesnych ujęć teoretycznych.
K_W28	Student zna najważniejsze procesy i idee społeczne XX i XXI w., które były i są ważne dla oblicza współczesnego świata.
K_U05	Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim w postaci: a) wypowiedzi ustnych dotyczących przerabianych na zajęciach (ćwiczenia) tematów, b) wypowiedzi pisemnych: (esej na wybrany temat) przygotowywanych w ramach pracy w domu, kolokwium pisemne, którego pozytywne zaliczenie jest jednym z warunków uzyskania zaliczenia z ćwiczeń, c) egzaminu pisemnego z całości materiału obejmującego tematy zrealizowane w ramach wykładu i zajęć ćwiczeniowych.
K_U06	Student potrafi posługiwać się podstawowymi kategoriami teoretycznymi do opisu zmian społecznych.
K_U07	Student potrafi dokonać prostej analizy konsekwencji procesów zachodzących we współczesnych społeczeństwach wykorzystując wyjaśnienia zawarte w omawianych teoriach socjologicznych.
K_K10	Student jest otwarty na różne poglądy i opinie prezentowane w związku z omawianiem teorii socjologicznych i dyskusowaniem na ich temat.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W04, K_W21, K_W27, K_W28, K_U05, K_U07
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabussem (wykład + ćwiczenia)	

Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego.	
----------------------------------	--	--

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W04, K_W21, K_W27, K_W28, K_U05, K_U07
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U05, K_U06, K_K10
Przygotowanie pracy pisemnej – esej.	Praca na jeden spośród kilkunastu tematów – wyboru dokonuje student. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu.	K_W04, K_W21, K_W27, K_W28, K_U06
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (50%) i aktywności na zajęciach (20%), oceny z eseju (30%).	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie do egzaminu	20	1
4/ konsultacje	10	1
3/ przygotowanie pracy pisemnej	20	1
Razem godzin:	140	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	70	
ECTS	4	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	42	1
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie do egzaminu	20	1

4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie pracy pisemnej	20	1
6/ przygotowanie do zaliczenia	10	1
Razem godzin:	140	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	45	
ECTS	2	

Literatura podstawowa:

Turner J. H. Struktura teorii socjologicznej, PWN, Warszawa, 2004.

Szacki J. Historia myśli socjologicznej, PWN, Warszawa, 2003.

Jasińska-Kania A., Nijakowski L.N., Szacki J., Ziółkowski M. (red.) Współczesne teorie socjologiczne. Wybór tekstów, Scholar, Warszawa, 2006.

Elliott A. Współczesna teoria społeczna, PWN, 2011.

Literatura uzupełniająca:

Baudrillard J., Symulakry i symulacja, Wyd. Sic!, Warszawa, 2005.

Baudrillard J., Społeczeństwo konsumpcyjne, Wyd. Sic!, Warszawa, 2006.

Blumer H., Społeczeństwo jako symboliczna interakcja, (w:) E. Mokrzycki (wyb.) Kryzys i schizma. T.1, PIW, Warszawa, 1984.

Blumer H., Niepokój społeczny i protest zbiorowy, (w:) E. Hałas, Obywatelska socjologia szkoły chicagowskiej, Wyd. KUL, Lublin, 1994.

Bourdieu P., Przemoc symboliczna, (w:) P.Sztompka, M. Kucia (red.) Socjologia. Lektury, Znak, Kraków, 2005.

Bourdieu P., Struktury, habitus, praktyki, (w:) P.Sztompka, M.Kucia (red.) Socjologia. Lektury, Znak, Kraków, 2005.

Bourdieu P., Wacquant L.J.D., Zaproszenie do socjologii refleksyjnej, Oficyna Naukowa, Warszawa, 2001.

Chodorow N. J., Osobowość płci a reprodukcja macierzyństwa, (w:) Jasińska-Kania A., Nijakowski L.N., Szacki J., Ziółkowski M. (red.) Współczesne teorie socjologiczne. Wybór tekstów. Scholar, Warszawa, 2006.

Dobrzański D., Interpretacja jako proces nadawania znaczeń, Wyd. UAM, Poznań, 1999.

Garfinkel H. Racjonalne cechy działalności naukowej i potocznej, (w:) Kryzys i schizma t.1, PIW, Warszawa, 1984.

Giddens A., Nowoczesność i tożsamość. „Ja” i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności. PWN, Warszawa, 2001.

Goffman E., Piętno, Gdańsk, GWP, 2005.

Goffman E., Człowiek w teatrze życia codziennego, PIW, Warszawa, 1981.

Hałas E., Działanie symbolu. Założenia teorii Pierre’a Bourdieu (w:) Hałas E. Symbole w interakcji, Oficyna Naukowa, Warszawa, 2001.

- Haraway D., Manifest cyborgów i pęknięte tożsamości, (w:) Jasińska-Kania A., Nijakowski L.N., Szacki J., Ziółkowski M. (red.), Współczesne teorie socjologiczne. Wybór tekstów. Scholar, Warszawa, 2006.
- Hill Collins P., Czarna myśl feministyczna w macierzy dominacji, (w:) Jasińska-Kania A., Nijakowski L.N., Szacki J., Ziółkowski M. (red.), Współczesne teorie socjologiczne. Wybór tekstów. Scholar, Warszawa, 2006.
- Kłoskowska A, Teoria socjologiczna Pierre'a Bourdieu. Wstęp do wydania polskiego. (w:) Bourdieu P. J.C.Passeron , Reprodukacja. Elementy systemu nauczania, PWN, Warszawa 2006.
- Smith D., Poznawanie społeczeństwa od wewnątrz: kobiecy punkt widzenia, (w:) Jasińska-Kania A., Nijakowski L.N., Szacki J., Ziółkowski M. (red.) Współczesne teorie socjologiczne, Scholar, Warszawa, 2006.
- Szacki J., Wstęp (w:) E. Goffman, Człowiek w teatrze życia codziennego, PIW, Warszawa 1981.
- Sztompka P., Teoria socjologiczna końca XX wieku. Wstęp do wydania polskiego, (w:) J.H. Turner Struktura teorii socjologicznej, PWN, Warszawa, 1985.
- Tittenbrun J., O etnometodologicznej koncepcji rzeczywistości społecznej, (w:) Studia Socjologiczne Nr 4(83), 1981.
- Turowski J., A. Giddensa teoria strukturacji a teoria konstruktywizmu strukturalnego P.Bourdieu, Roczniki Nauk Społecznych, tom XXXIII zeszyt 1, 2005.

Uwagi:

-

PRZYGOTOWANIE DO BADAŃ TERENOWYCH

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-PDBT
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Dorota Szaban Dr Anna Mielczarek-Żejmo, Dr Izabela Kaźmierczak-Kałużna, Dr Beata Trzop, Dr Agnieszka Urbaniak, Dr Dorota Bazuń, Dr Magdalena Pokrzyńska, Dr Dorota Szaban, Dr Justyna Nyckowiak, mgr Tomasz Kołodziej
Prowadzący:	

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Ćwiczenia	30	2	V	Zaliczenie z oceną	2
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20		V	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Przedmiot polega na przygotowaniu merytorycznym i organizacyjnym badań terenowych. Celem jest nabycie przez studenta kompetencji pozwalających mu przystąpić do przedmiotu Badania terenowe. W efekcie student posiada wiedzę i umiejętności umożliwiające mu przeprowadzenie socjologicznych badań terenowych na dany temat. Ideą przewodnią kursu jest wyposażenie studenta w doświadczenie zawodowe badacza.

Wymagania wstępne:

Zaliczone przedmioty: Wstęp do socjologii oraz Elementy metodologii.

Zakres tematyczny przedmiotu:

Cele, metody i zasady pracy w terenie; organizacja badań, kwerenda biblioteczna, gromadzenie danych na temat terenu badań, konstruowanie i testowanie narzędzi badawczych, aranżacja wywiadu, rozwiązywanie problemów związanych z prowadzeniem badań terenowych.

Metody kształcenia:

Praca z książką, metoda przypadków, praca w grupach, dyskusja.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W15	Student zna podstawowe metody i techniki badań społecznych oraz wie jak je dobrać w celu rozwiązania prostych problemów badawczych.
K_W17	Student wie jak zaplanować i zrealizować proste ilościowe i jakościowe badanie empiryczne.
K_U05	Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim i/lub w języku obcym (w postaci prac pisemnych i wystąpień ustnych).
K_K03	Student potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat zjawisk społecznych w ramach realizowania zadań grupowych.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie projektu w formie pisemnej	Przygotowanie narzędzi badawczych, zrealizowanie badania pilotażowego i zapisanie uwag na temat przebiegu pilotażu. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W15, K_W17, K_U05
Przygotowanie i prezentacja referatów na zajęciach	Referaty zawierają podstawowe ustalenia teoretyczne w związku z projektem badawczym, który będzie realizowany w kolejnym semestrze. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W15, K_W17, K_U05
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U05
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.	K_K03
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z prezentacji (30%) i projektu badawczego (60%) i aktywności na zajęciach (10%).*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zajęć w tym przygotowanie projektu	20	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	55	

ECTS 2

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	35	
ECTS	1	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie do zajęć w tym przygotowanie projektu	20	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	45	

ECTS 2

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	25
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Babbie E., Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008

Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003

Flick Uwe, Projektowanie badania jakościowego, PWN, Warszawa 2010

Frankfort - Nachmias Ch. i Nachmias D., Metody badawcze w socjologii, Zysk i S-ka, Poznań 2001

Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, PWN, Warszawa 2007

Malikowski M., Niezgoda M. (red.), Badania empiryczne w socjologii,. Wybór tekstów, tom 1, Wyd. WSSG, Tyczyn 1997

Malikowski M., Niezgoda M. (red.), Badania empiryczne w socjologii. Wybór tekstów, tom 2, Wyd. WSSG, Tyczyn 1997

Konecki K., Studia z metodologii badań jakościowych. Teoria ugruntowana, PWN, Warszawa 2000

Literatura uzupełniająca:

W zależności od obranej tematyki badań.

Uwagi:

Problematyka badań nie ma charakteru stałego.

BADANIA TERENOWE

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-BDTR
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Dorota Szaban
Prowadzący:	Dr Anna Mielczarek-Żejmo, Dr Izabela Kaźmierczak-Kałużna, Dr Beata Trzop, Dr Agnieszka Urbaniak, Dr Dorota Bazuń, Dr Magdalena Pokrzyńska, Dr Dorota Szaban, Dr Justyna Nyckowiak, mgr Tomasz Kołodziej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Ćwiczenia	30	2	VI	Zaliczenie z oceną	2
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20		VI	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Przedmiot polega na prowadzeniu badań z wykorzystaniem różnorodnych metod i technik badań terenowych oraz technik pozyskiwania danych (wykorzystane metody zależą od tematu realizowanego w danym roku). Celem jest nabycie przez studenta doświadczenia w samodzielny prowadzeniu socjologicznych badań terenowych z wykorzystaniem wiedzy metodologicznej i przy zachowaniu odpowiedniej postawy etycznej. Ideą przewodnią kursu jest wyposażenie studenta w podstawowe doświadczenie zawodowe badacza.

Wymagania wstępne:

Zaliczony przedmiot „Przygotowanie do badań terenowych”.

Zakres tematyczny przedmiotu:

Problematyka badań nie ma charakteru stałego. Zakres jest wyznaczany przez poszczególne osoby prowadzące zajęcia i jest związany z ich specjalnością naukową.

Metody kształcenia:

Sposób realizacji zajęć zależy w dużym stopniu od zakresu tematycznego przedmiotu. Najczęściej stosowane metody: pogadanka, metoda realizacji projektu badawczego, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, praca w grupach, dyskusja, burza mózgów.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_U03	Student posiada elementarną wiedzę o miejscu socjologii w systemie nauk oraz o jej relacjach z innymi dyscyplinami.
K_U09	Student posiada podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach i potrafi tę wiedzę wykorzystać w ramach realizowanych przez siebie badań.
K_U10	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę akademicką w praktyce społecznej, którą jest w tym wypadku praktyka badawcza.
K_K02	Student potrafi czynnie włączyć się do realizowanych projektów.
K_K08	Student zna i przestrzega zasad etyki zawodowej, w tym zasad poszanowania własności intelektualnej
K_K11	Student jest świadomy społecznych konsekwencji realizowanych przez siebie badań i wpływu tego procesu na życie informatorów (respondentów).

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Realizacja w terenie projektu badawczego i opracowanie raportu badawczego. Prezentacja raportu na zajęciach.	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_U03, K_U09, K_U10, K_K02, K_K08, K_K11
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z raportu badawczego (80%) i jego prezentacji na zajęciach (20%)*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie raportu z badań	20	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	55	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	35	
ECTS	1	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie raportu z badań	20	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	45	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	25
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003.

Gibbs G., Analizowanie danych jakościowych, PWN, Warszawa 2011.

Hammersley M., Atkinson P., Metody badań terenowych, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2000.

Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, PWN, Warszawa 2007.

Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

W zależności od obranego tematu badań.

Uwagi:

Problematyka badań nie ma charakteru stałego.

ETYCZNE PROBLEMY ZAWODU SOCJOLOGA

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-EPZS
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Dorota Bazuń
Prowadzący:	Dr Dorota Bazuń, mgr Agnieszka Urbaniak, Dr Artur Kinal, Dr Martyna Roszkowska, mgr Tomasz Kołodziej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Ćwiczenia	30	2	VI	Zaliczenie z oceną	2
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20		VI	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zaznajomienie studenta z podstawowymi zasadami etycznymi dotyczącymi realizacji badań socjologicznych i wykonywania zawodu socjologa. Dodatkowym celem jest zapoznanie studenta z prawnymi aspektami ochrony danych osobowych i własności intelektualnej.

Wymagania wstępne:

Znajomość metod i technik badawczych stosowanych w socjologii, wiedza z zakresu przebiegu procesu badawczego.

Zakres tematyczny przedmiotu:

Kodeksy etyczne instytucji zajmujących się badaniami społecznymi i marketingowymi (Kodeksy ISA i ESOMAR).
 Realizacja badań w sposób jawny i w sposób ukryty i związane z tym dylematy.
 Dobór metod badawczych – przegląd poszczególnych metod i technik badawczych ze szczególnym zwróceniem uwagi na pojawiające się w związku z ich stosowaniem problemy etyczne.
 Kontrowersyjne i trudne tematy badań.
 Trudne tereny badań – bezpieczeństwo badacza i badanego.
 Ochrona prywatności osób uczestniczących w badaniach.
 Prawidłowe zbieranie i archiwizacja danych.
 Ustawa o ochronie danych osobowych.
 Prawne aspekty ochrony własności intelektualnej.
 Sposób prezentacji wyników badań – ryzyko manipulacji wynikami danych i ich interpretacją.
 Etyka socjologa jako badacza społecznego – plagiatyzm.

Metody kształcenia:

praca z książką, metoda omawiania przypadków, pokaz fragmentów filmów, gry symulacyjne polegające na postawieniu studentów wobec konieczności dokonania wyboru w związku z jakimiś aspektami etycznymi badań społecznych, praca w grupach, dyskusja.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W10	Student rozumie na czym polegają relacje łączące jednostki, grupy i instytucje społeczne w związku z realizowanymi przez niego dotyczącymi tych relacji badaniami.
K_W20	Posiada wiedzę na temat reguł i norm, które organizują struktury i instytucje społeczne i jest świadom ich poszanowania w związku z wykonywanymi badaniami.
K_U05	Potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim (w postaci prac pisemnych- praca zaliczeniowa i wystąpień ustnych – prezentacja materiału i dyskusje w trakcie zajęć)
K_U09	Umie zastosować normy i zasady etyczne w praktyce badawczej a także podczas wymiany poglądów w trakcie dyskusji w grupie.
K_K10	Jest otwarty na różne poglądy i opinie ze szczególnym uwzględnieniem osób, których dotyczyć ma realizowane przez niego badanie społeczne
K_K11	Zna społeczne konsekwencje realizowanych przedsięwzięć a zaznacza się to w uwzględnianiu i poszanowaniu dobra osób biorących udział w badaniu

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W10, K_W20. K_K11, K_U05
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć (w ramach zadań indywidualnych i grupowych)	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U09, K_K10
Przygotowanie pracy pisemnej – esej.	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_U05, K_W10, K_W20.
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (60%) i oceny z eseju i aktywności na zajęciach (20%).*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zaliczenia	10	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	45	
<hr/>		
ECTS	2	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	35
ECTS	1

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie do zaliczenia	20	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	45	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	25	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, PWN, Warszawa 2003, s. 511-536.

Silverman D., *Interpretacja danych jakościowych*, PWN, Warszawa 2007, s. 280-327.

Literatura uzupełniająca:

Chomczyński P., Wybrane problemy etyczne w badaniach. Obserwacja uczestnicząca ukryta, *Przegląd Socjologii Jakościowej* tom II, nr 1, 2006. (tekst dostępny w Internecie).

Dyoniziak R., *Sondaże a manipulowanie społeczeństwem*, Universitas, Kraków 1997.

Etyczne problemy badań antropologicznych, K. Kaniowska, N. Modnicka (red.), Wyd. PTL, Łódź-Wrocław, 2010.

Goćkowski J., Społeczne role uczonych jako sprawdzian ich ethosu. *Studia Socjologiczne* Nr 5/1988.

Gromkowska-Melosik A., Ściągą, plagiaty, fałszywe dyplomy. Studium z socjopatologii edukacji, GWP, Gdańsk 2007, s. 9-61.

Hammaersley M. , Atkinson P., *Metody badań terenowych*, Wyd. Zys i S-ka, Poznań, 2000, s. 268-292.

Kamiński M., *Badacz w instytucji totalnej*, *Kultura i Społeczeństwo* nr 1/1990 s. 247-250.

Kurzępa J., *Młodzież pogranicza „Juma”*, Lubuskie Towarzystwo Naukowe, Zielona Góra 1998, (rozdz. dot. metodologii badań).

Kurzępa J., *Młodzież pogranicza „Świnki”*, Impuls, Kraków 2001 (rozdz. dot. metodologii badań).

Mirowski S., *Ustawa o ochronie danych osobowych*, (w:) Sztabiński P.B., Mirowski S. (2005) *Problemy etyczne związane z pracą ankietera*, (w:) Sztabiński P.B., Sawiński Z., Sztabiński F. (red.) *Fieldwork jest sztuką. Jak dobrać respondenta, skłonić do udziału w wywiadzie, rzetelnie i sprawnie zrealizować badanie*, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2005.

Miszewski K., *Kiedy badacz jest tajnym agentem*, *Przegląd Socjologii Jakościowej*, Tom III, nr 2. 2007, (tekst dostępny w Internecie).

Sztabiński P.B., Mlirowski S., Problemy etyczne związane z pracą ankietera, (w:) Sztabiński P.B., Sawiński Z., Sztabiński F. (red.) Fieldwork jest sztuką. Jak dobrać respondenta, skłonić do udziału w wywiadzie, rzetelnie i sprawnie zrealizować badanie, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2005.

Ustawa o ochronie danych osobowych – aktualna wersja.

Ustawa o prawach autorskich i prawach pokrewnych.

Ustawa o ochronie baz danych.

Uwagi:

Fragmety filmów ilustrujących poszczególne tematy zajęć:

Prezentacja filmu „Pięć kroków do tyranii” , który ilustruje różnego rodzaju eksperymenty podejmowane w ramach nauk społecznych.

Fragmety filmu „Kinsey” w reżyserii Billa Condon (rok produkcji 2004). Facts about Kinsey, the film <http://www.indiana.edu/~kinsey/about/Movie-facts.html>

Fragmety filmu „Symetria” reż. Konrad Niewolski, rok produkcji 2003.

METODY BADAŃ OPINII SPOŁECZNEJ

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-MBOS
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Krzysztof Lisowski
Prowadzący:	Dr Krzysztof Lisowski, Dr Dorota Szaban, Dr Justyna Nyćkowiak, mgr Tomasz Kołodziej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	15	1	V	Egzamin	3	
Ćwiczenia	30	2	V	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		V	Egzamin		
Ćwiczenia	14		V	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą na temat metodologii i funkcji badań opinii społecznej we współczesnych społeczeństwach, ze szczególnym uwzględnieniem sondaży przedwyborczych i exit pool, rozwijanie umiejętności korzystania z danych sondażowych, rozwijanie umiejętności realizacji badań sondażowych.

Wymagania wstępne:

Zaliczony kurs z Metod i technik badań ilościowych.

Zakres tematyczny wykładów:

Opinia społeczna – koncepcje i ujęcia teoretyczne

Spirala milczenia, czym jest opinia publiczna?

Charakterystyka badań opinii społecznej, historia i stan obecny

Funkcje badania opinii publicznej w ustroju demokratycznym

Folklor badań opinii społecznej – konsultacje, telesondy, referenda

Zasady publikowania wyników badań w mediach

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Badania wyborcze – sondaże exit poll, late poll

Sondaże a manipulowanie społeczeństwem

Techniki badań opinii społecznej (PAPI, CAPI, CATI, CAWI) – podobieństwa i różnice

Archiwa danych sondażowych i możliwości korzystania z wyników

Przygotowanie koncepcji sondażowego badania opinii

Przygotowanie narzędzi do sondażowego badania opinii

Przygotowanie próby do sondażowego badania opinii

Realizacja sondażowego badania opinii

Przygotowanie zbioru i analiza wyników sondażowego badania opinii

Prezentacja wyników sondażowego badania opinii

Metody kształcenia:

Wykłady: wykład konwencjonalny,

Ćwiczenia: metoda projektów realizowana w grupach,, analiza tekstów, dyskusja, prezentacje

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W15	Student zna podstawowe założenia metodologiczne realizacji badań opinii publicznej, potrafi wymienić i scharakteryzować wszystkie etapy sondażowych badań opinii, potrafi dobrać odpowiednią metodę i technikę do stawianych pytań badawczych
K_W17	Student wie jak zaplanować i zrealizować sondażowe badanie opinii publicznej, zna zasady formułowania pytań kwestionariuszowych, konstruowania narzędzi badawczych, dobierania prób reprezentatywnych i realizacji fazy terenowej badania
K_U04	Student zna archiwa danych sondażowych (ADS, TNS OBOP, CBOS, i inne), potrafi samodzielnie korzystać z archiwów danych sondażowych, ściągać zbiory danych i analizować je i prezentować przy pomocy specjalistycznych programów do analizy danych społecznych
K_U05	Student analizuje i interpretuje wyniki badań sondażowych, potrafi ocenić ich wartość empiryczną, używa argumentów sondażowych w dyskusjach
K_U12	Student potrafi zaplanować sondażowe badanie opinii, dokonuje konceptualizacji i operacjonalizacji wybranej problematyki, konstruuje narzędzia badawcze, dobiera próbę reprezentatywną, realizuje badania w terenie, tworzy zbiór danych, potrafi przeanalizować i zaprezentować uzyskane wyniki
K_K01	Student potrafi skutecznie współpracować w grupie podczas przygotowania koncepcji, realizacji terenowej i prezentacji wyników projektu sondażowego badania opinii

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W15, K_W17, K_U04, K_U05
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia)	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie projektu w formie pisemnej, przeprowadzenie badania i prezentacja podczas zajęć	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W15, K_W17, K_U04, K_U05, K_U12
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W15, K_W17
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowywanych poza zajęciami.	K_K01
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z projektu i jego prezentacji (80%) i aktywności na zajęciach (20%)*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	45	2
2/ przygotowanie do zaliczenia (w tym wystąpienia i prezentacje)	15	1
3/ przygotowanie do egzaminu	5	
Razem godzin:	70	

ECTS	3
------	---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	45
ECTS	2

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	28	1
2/ przygotowanie do zaliczenia (w tym wystąpienia i prezentacje)	25	1
3/ przygotowanie do egzaminu	10	1
Razem godzin:	63	

ECTS	3
------	---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	38
ECTS	2

Literatura podstawowa:

Antoni Sułek, Sondaż polski, IFiS PAN, Warszawa 2001

Eugeniusz Młyniec, Opinia publiczna, wstęp do teorii, Holding edukacyjny Paweł Pietrzyk, Poznań – Wrocław 2002

Mirosław Szreder, Metody i techniki sondażowych badań opinii, PWE, Warszawa 2004

Sławomir Nowotny, Opinia publiczna, Encyklopedia Socjologii, Tom III, Oficyna Naukowa, Warszawa 2000

Ryszard Dioniziak, Sondaż a manipulowanie społeczeństwem, Universitas, Kraków 1997

Paweł B. Sztabiński, Franciszek Sztabiński, Zbigniew Sawiński (red.), Fieldwork jest sztuką, IFIS PAN, Warszawa 2005

Paweł B. Sztabiński, Franciszek Sztabiński, Zbigniew Sawiński (red.), Nowe metody, nowe podejścia w naukach społecznych, IFiS PAN, Warszawa 2004

Strony internetowe: Polskiego Towarzystwa Badaczy Rynku i Opinii (www.ptbrio.com.pl), Organizacja Firm Badania Opinii i Rynku (www.ofbor.pl) ważniejszych ośrodków badawczych (www.obop.com.pl; www.arc.com.pl; www.case-mr.com.pl; www.cbos.com.pl; www.cem.pl; www.estymator.com.pl; www.gfk.com.pl)

Literatura uzupełniająca:

Zygmunt Gostkowski, Paweł Daniłowicz (red.), Analizy i próby technik badawczych w socjologii, Tom X, Sondaże opinii społecznej, samowiedza współczesnych społeczeństw, ISUŁ, Łódź 2001

Elisabeth Noelle-Neumann, Spirala milczenia, Zysk i S-ka, Poznań 2004

Stanisław Kwiatkowski, Szkielet z CBOS-u, rysunki socjologiczne z tamtych lat, Tyczyn 2004

Katalogi Polskiego Towarzystwa Badaczy Rynku i Opinii

Uwagi:

-

KOMPUTEROWE OPRACOWANIE DANYCH - SPSS

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SPSS
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Dorota Szaban
Prowadzący:	Dr Dorota Szaban, Dr Elżbieta Papiór, mgr Tomasz Kołodziej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Konwersatoria	30	2	V	Zaliczenie z oceną	2
Studia niestacjonarne					
Konwersatoria	30		V	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Przygotowanie studentów do stosowania podstawowych procedur analizy danych sondażowych i ich praktycznego wykorzystania: obliczania, analizy i interpretacji wyników badań empirycznych. Nabycie przez studentów umiejętności korzystania z pakietu statystycznego IBM Statistics SPSS.

Wymagania wstępne:

Student powinien mieć ukończony kurs z elementów metodologii oraz metod statystycznych w socjologii.

Zakres tematyczny przedmiotu:

Przygotowanie badań ilościowych: konstrukcja narzędzia pomiaru (ankieta).

Przygotowanie danych sondażowych do analizy: Zakładanie baz danych. Wprowadzanie i kontrola danych.

Podstawowa analiza zgromadzonych danych: wstępna analiza rozkładów - obliczenie częstości, miar tendencji centralnej i miar rozproszenia, definiowanie zestawów wielokrotnych odpowiedzi, obliczanie częstości w oparciu o zestawy wielokrotnych odpowiedzi. Przekształcanie danych: rekodowanie wartości zmiennych, zliczanie wystąpień wartości, obliczanie nowych wartości, transformacje warunkowe.

Testowanie zależności między zmiennymi: konstrukcja tabel krzyżowych, miara istotności związku, Chi-kwadrat, test t Studenta w próbach niezależnych i w próbach zależnych

Tabele krzyżowe w oparciu o zestawy wielokrotnych wypowiedzi. Korelacja zmiennych.

Praca nad własnym projektem badawczym: analiza uzyskanych wyników - przygotowanie raportu.

Metody kształcenia:

Metoda laboratoryjna problemowa, metoda zajęć praktycznych

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W18	Student zna podstawy zastosowania środowiska Office (dokumenty Word – zasady tworzenia tabel i formatowania dokumentów; arkusze kalkulacyjne Excel) oraz potrafi dobrać odpowiednie miary statystyczne (rozkłady zmiennej w próbie, miary tendencji centralnej) i metody wnioskowania statystycznego (testowanie hipotez statystycznych).
K_U04	Student potrafi samodzielnie stworzyć bazy danych oraz korzystać z baz danych zastanych do wyjaśniania zjawisk społecznych stosując analizy statystyczne.
K_U13	Student potrafi zweryfikować postawione hipotezy dotyczące zjawisk społecznych przy użyciu podstawowych metod statystycznych oraz wyjaśnić uzyskane wyniki.
K_U14	Student potrafi posługiwać się programem komputerowym (IBM Statistics SPSS) służącym do analizy danych, korzystając z jego podstawowych funkcji.
K_K07	Nabyte przez studenta wiedza i umiejętności pozwalają na wyjaśnianie interesujących go zjawisk i procesów społecznych z zastosowaniem komputerowej analizy statystycznej i stosowanie zdobytych kompetencji przy realizacji własnych projektów. Student ma możliwość zapoznawania się z kolejnymi wersjami oprogramowania otrzymanymi w ramach programu ARIADNA.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	Na ocenę składa się suma punktów uzyskanych z kolokwium obejmującego: tworzenie ankiety w programie Word, tworzenie szablonu do tworzenia bazy danych w programie Excel, tworzenie bazy danych w IBM Statistics SPSS, analizy częstości zmiennych, procedurę rekodowania zmiennych, analizy współzależności zmiennych (tabele krzyżowe i test chi-kwadrat), tworzenie zestawów wielokrotnych odpowiedzi i ich analiza; testowanie hipotez statystycznych (t-Studenta) oraz ćwiczeń przewidzianych programem. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W18, K_U04, K_U13, K_U14, K_K07
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń to ocena z kolokwium pisemnego.	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne i niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie raportu z badań	25	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	60	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	35	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Babbie E. (2006) Badania społeczne w praktyce, Warszawa.

Bedyńska S., Brzezicka A (2007) Statystyczny drogowskaz, Warszawa.

Górniak J., Wachnicki J. (2000) Pierwsze kroki w analizie danych SPSS Polska, Kraków.

Pavkov T. W., Pierce K. A. (2005) Do biegu, gotowi – start. Wprowadzenie do SPSS dla Windows, Gdańsk.

Ćwiczenia i materiały własne prowadzącej zajęcia

Literatura uzupełniająca:

Brzeziński J. (red.) Wielozmiennowe modele statystyczne w badaniach psychologicznych, Warszawa-Poznań 1987

P. Francuz, R. Mackiewicz, Liczby nie wiedzą, skąd pochodzą. Przewodnik po metodologii i statystyce. Nie tylko dla psychologów, Lublin 2004

Nawojczyk M. (2004) Przewodnik po statystyce dla socjologów, Kraków.

Wieczorkowska G. (2004) Statystyka. Wprowadzenie do analizy danych sondażowych i eksperymentalnych, Warszawa.

Uwagi:

Studenci mogą w całym cyklu kształcenia otrzymywać licencjonowaną w ramach programu ARIADNA wersję programu IBM Statistics SPSS (w nowej wersji każdego roku) do wykorzystania przy realizacji własnych projektów.

GRUPA D

**GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH ZE ŚCIEŻKĄ
TEMATYCZNĄ (specjalności F1 i F2)**

SOCJOLOGIA PRACY I ZAWODU

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SPIZ
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Joanna Frątczak - Müller
Prowadzący:	Dr Joanna Frątczak – Müller, dr hab. prof. UZ Mariusz Kwiatkowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	III	Zaliczenie z oceną	6	
Ćwiczenia	30	2	III	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		III	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	24		III	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Intencją prowadzącego jest zapoznanie studentów z podstawowymi koncepcjami dotyczącymi rynku pracy oraz wprowadzenie w dyskusję nad jego przemianami we współczesnej Polsce. Dodatkowym celem jest przygotowanie studentów do poszukiwania i analizy danych dotyczących rynku pracy, a także poszukiwania zatrudnienia w ramach przyszłej aktywności zawodowej.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny wykładu:

Praca w ujęciu socjologicznym

Funkcje i metody badań socjologii pracy

Cechy socjalistycznego rynku pracy

Rynek pracy w kapitalizmie ponowoczesnym

Rynek pracy w Polsce po roku 1990

Migracje na rynku pracy

Drenaż mózgów, head hunters

Strategie radzenia sobie na rynku pracy (korporacje, sprzedaż bezpośrednia, instytucje publiczne)

Sukces zawodowy, teoria osobowości merkantylnej, sukces zawodowy w socjalizmie i gospodarce wolnorynkowej

Rynek pracy na wsiach

Bezrobocie w Polsce

Transformacja pracy i zatrudnienia

Elastyczny rynek pracy – modele elastyczności zatrudnienia

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Analiza zapotrzebowania na pracę w woj. lubuskim (źródła wiedzy: Gazeta Wyborcza, Gazeta Lubuska, UP, portale internetowe, Eures)

Analiza oczekiwań pracodawców i warunków zatrudnienia

Praca, rola zawodowa, społeczność zakładu pracy

Desegregacja, gettoizacja i szklany sufit

Sytuacja na rynku pracy wybranych kategorii społecznych (młodzież, kobiety, niepełnosprawni)

Biografie zawodowe (Self-made man, yuppie, guppie, milkie, bobo, zjawisko krótkotrwałych karier zawodowych)

Czynniki sprzyjające sukcesowi na rynku pracy

Działalność agencji rekrutacyjnych

Zatrudnienie – sytuacja na lokalnych rynkach pracy – sfery niedopasowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy

Programy przeciwdziałania bezrobociu

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny; wykład problemowy; metoda tekstu przewodniego; metoda projektu

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W05	Student zna podstawowe instytucje rynku pracy i występujące między nimi zależności.
K_W09	Umie nazwać podstawowe rodzaje więzi występujące w ramach środowisk pracy i scharakteryzować zakres niedopasowania w ramach instytucjonalnej współpracy między podstawowymi uczestnikami rynku pracy (instytucje edukacyjne, pracodawcy; Urzędy Pracy).
K_W10	Umie opisać wpływ społeczno-ekonomicznego porządku na sytuację na rynku pracy w ustrojach socjalistycznym i kapitalistycznym.
K_W22	Posiada podstawową wiedzę na temat funkcjonowania gospodarki oraz jej relacji z instytucjami rynku pracy.
K_U01	Student potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat sytuacji na rynku pracy wybranych kategorii społecznych (młodzież, kobiety, niepełnosprawni).
K_U05	Potrafi formułować proste samodzielne sądy w postaci wystąpień ustnych na temat przykładowych biografii zawodowych.
K_K03	Umie w ramach pracy grupowej przeprowadzić w sposób metodologicznie poprawny proste badanie zapotrzebowania na pracę w województwie lubuskim w oparciu o analizę następujących źródeł wiedzy: dodatki praca z Gazety Wyborczej i Lubuskiej, strony internetowe Urzędów Pracy, portale internetowe, Eures.
K_K06	Student potrafi skutecznie współpracować w grupie podczas przygotowania analizy działalności jednej wybranej agencji rekrutacyjnej.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W05, K_W09, K_W10, K_W22
Zakres materiału kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia)	

Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu ocena z pisemnego kolokwium zaliczeniowego.	
----------------------------------	---	--

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie grupowego projektu nr 1 analizy w formie pisemnej	Projekt analizy zapotrzebowania na pracę w woj. lubuskim. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu.	K_W22, K_K03, K_U01
Przygotowanie grupowego projektu nr 2 analizy w formie pisemnej	projekt analizy działalności jednej wybranej agencji rekrutacyjnej Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu.	K_W22, K_K06, K_U01
Przygotowanie (indywidualne) wybranej biografii zawodowej.	Analiza wybranej biografii zawodowej. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W09, K_U05, K_U01
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.	K_K06
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną wszystkich ocen z projektów analiz (90%) i z aktywności w ramach pracy w grupach (10%).*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie projektu	20	1
4/ konsultacje	10	1
5/ przygotowanie wystąpień	20	1
Razem godzin:	140	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	70	
ECTS	4	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
------------------------	-------	------

1/ udział w zajęciach	38	1
2/ przygotowanie do zajęć	50	2
3/ przygotowanie i realizacja projektu	15	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie wystąpień	20	1
6/ przygotowanie do zaliczenia	10	1
Razem godzin:	138	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	43	
ECTS	2	

Literatura podstawowa:

Banański R. „Jakich wartości osobowych oczekują pracodawcy od kandydatów do pracy?” w: „Etyka biznesu” red. J. Dietl, W. Gasparski, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1997.

Dach Z. „Migracja zarobkowa w procesie transformacji systemowej w Polsce” w: „Praca i zabezpieczenie społeczne”, nr 5, 2000.

Domański H. „Zadowolony niewolnik idzie do pracy”, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1996.

Domaradzka E. „Obcokrajowcy na polskim rynku pracy” w: „Polityka Społeczna”, 2000, nr 5-6.

Drozdowski R. „Rynek pracy w Polsce. Recepcja, oczekiwania, strategie dostosowawcze”, Wyd. UAM, Poznań 2002.

Frąckiewicz L. „Polityka społeczna. Zarys wykładu wybranych problemów”, Wyd. „Śląsk”, Katowice 2002, Gazeta Lubuska – dodatki praca.

Gazeta Wyborcza - dodatki praca.

Grzeszczyk E. „Sukces – amerykańskie wzory polskie realia”, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2003.

GUS – informacje statystyczne o lubuskim rynku pracy.

Jałowiecki B. „Zagraniczne migracje pracowników naukowych” w: „Społeczeństwo polskie wobec wyzwań transformacji systemowej”, Wyd. Elipsa, Warszawa 1998.

Kabaj M. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu. Studium porównawcze”, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 1997.

Korczyńska J. „Zapotrzebowanie na pracę cudzoziemców w Polsce”, ISP, Warszawa 2005

Król M., Przybyłka A. „Rynek osób niepełnosprawnych” w: Polityka Społeczna 2000, nr 2.

Kwiatkowski M. „Niedopasowanie. Kwalifikacje a rynek pracy w Lubuskim Trójmieście”. Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2008.

Marody M. red. „Między rynkiem a etatem. Społeczne negocjowanie rzeczywistości”, Wyd. naukowe Scholar, Warszawa 2000.

Polskie portale internetowe

Rymsza M. red. „Elastyczny rynek pracy i bezpieczeństwo socjalne. Flexicurity po polsku?”, ISP, Warszawa 2005

Sztabiński P.B. „Przywiązanie do miejsca zamieszkania jako wymiar polskiego tradycyjizmu” w: „Elementy nowego ładu” red. H. Domański, A. Rychard, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1997.

Szylko – Skoczny M. „Sytuacja młodzieży na rynkach pracy w wybranych krajach Europy Środkowej i Wschodniej”. Warszawa 1998.

Tablice informacyjne i strony internetowe Urzędów Pracy.

Titkow A. „Szklany sufit. Bariery i ograniczenia karier kobiet”, ISP, Warszawa 2003

Literatura uzupełniająca:

Borkowska S. „Wynagrodzenie godziwe”, IPISS, Warszawa, 1999.

Borkowski T., Marcinkowski A. S. red. „Socjologia bezrobocia”, Wyd. „Śląsk”, Katowice 1999.

Castells M. „Społeczeństwo sieci” Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Gładys – Jakóbiak J. „Różne oblicza i uwarunkowania sukcesu we współczesnej Polsce”, Oficyna Wyd. SGH, Warszawa 2005.

Rifkin J. „Koniec pracy”, Wyd. Dolnośląskie, Wrocław 2003.

Uwagi:

-

SOCJOLOGIA MAŁŻEŃSTWA I RODZINY

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SMIR
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Joanna Frątczak-Muller
Prowadzący:	Dr Joanna Frątczak – Müller, Dr Martyna Roszkowska, mgr Agnieszka Urbaniak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	III	Zaliczenie z oceną	6	
Ćwiczenia	30	2	III	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		III	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	24		III	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zamysłem prowadzącego jest przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu problematyki małżeństwa i rodziny, zapoznanie z podstawowymi koncepcjami teoretycznymi dotyczącymi tej kwestii oraz społeczno-kulturowym tłem ich formowania. Dodatkowym celem jest zapoznanie z różnymi modelami małżeństwa i rodziny oraz przygotowanie studentów do rozpoznawania, oceny, a w rezultacie diagnozy tej formy życia społecznego, a także prognozowania kierunków zmian we współczesnych typach życia małżeńsko-rodzinnego.

Wymagania wstępne:

Student zobowiązany jest do ukończenia kursu z zakresu wprowadzenia do socjologii.

Zakres tematyczny wykładu:

Sytuacja współczesnej rodziny polskiej – czy kryzys rodziny? Dyskusja w oparciu o koncepcję emergentnego strukturalizmu socjologicznego

Kolektywizm i indywidualizm, a tradycyjny model małżeństwa i rodziny

Modele małżeństwa i rodziny we współczesnej Polsce – katolicki i laicki model

Rodzina jako grupa pierwotna i grupa odniesienia – koncepcja Ch.H. Cooley’a i R.K.Mertona

Koncepcja diad i triad G.Simmla na przykładzie rodziny niepełnej

Rodzina jako instytucja społeczna – funkcje założone i rzeczywiste – koncepcja B.Malinowskiego

Pojęcie funkcji rodziny i jej struktura. Zastosowanie koncepcji funkcji rodziny w diagnozie rodziny

Rodzina z problemem – rola struktury i funkcji rodziny w jej funkcjonowaniu

Rodzina jako kapitał społeczno-kulturowy. Dzieci lepszej i gorszej jakości

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Małżeństwo i rodzina jako systemy społeczne

Dobór małżeński. Teorie i wzory doboru małżeńskiego

Przemiany funkcji i wewnętrznej struktury rodziny

Źródła wiedzy o rolach małżeńskich. Wyobrażenia dotyczące ról małżeńskich i rodzinnych

Ontogenetyczne fazy rozwoju rodziny i przemiany ról i interakcji w różnych fazach cyklu

Przemiany życia małżeńsko-rodzinnego – teorie pierwszego i drugiego przejścia demograficznego

Alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego

Praca zawodowa kobiet a ich życie rodzinne

Dezorganizacja i patologia rodziny

Współczesne rodziny polskie, role małżeńsko – rodzinne, wzory dzietności, style wychowania

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny; wykład problemowy; wykład konwersatoryjny; metoda tekstu przewodniego; metoda projektu

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W07	Student umie wskazać podstawowe cechy zróżnicowania społecznego w ramach małych struktur społecznych. Potrafi scharakteryzować czynniki zróżnicowania społecznego, ale także zdiagnozować jego przyczyny i skutki.
K_W11	Student posiada podstawową wiedzę na temat mechanizmów rządzących dynamiką małej grupy społecznej, potrafi je zdiagnozować i opisać oraz wskazać przyczyny i konsekwencje obustronnych zależności między grupą a jednostką.
K_W12	Umie opisać rolę jaką pełnią małżeństwo i grupa rodzinna w budowaniu zarówno społecznej jak i indywidualnej tożsamości człowieka. Zna mechanizmy towarzyszące procesowi tworzenia tożsamości.
K_W20	Student rozpoznaje podmioty życia małżeńsko – rodzinnego, zna normy i reguły organizujące działanie struktur rodzinnych.
K_U01	Potrafi w sposób metodologicznie poprawny dokonać analizy życia małżeńsko – rodzinnego w wymiarze makro- i mikrostrukturalnym, w oparciu o wybrane metody badawcze (analiza wyników badań zastanych oraz raportów CBOS, OBOP).
K_U05	Na podstawie posiadanej wiedzy potrafi formułować proste samodzielne sądy w postaci prac pisemnych na temat przyczyn i skutków istnienia zmian zakresu ról kobiet i mężczyzn w obszarze życia rodzinnego.
K_K01	Student potrafi skutecznie współpracować w grupie podczas przygotowania prostego projektu diagnozy życia małżeńsko-rodzinnego.
K_K11	Stosuje zasady etyki zawodowej w pozyskiwaniu i kompilacji danych dotyczących analizowanych podmiotów życia małżeńsko-rodzinnego. Zna wagę konsekwencji społecznych wynikających ze stawiania diagnozy współczesnej rodziny, wyodrębniania mechanizmów jej funkcjonowania oraz formułowania wniosków.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W07, K_W11, K_W12, K_W20, K_U05
Zakres materiału kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z kolokwium pisemnego.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów za pozytywne odpowiedzi.	K_W07, K_W11, K_W12, K_W20, K_U05
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Przygotowanie projektu w formie pisemnej	Projekt analizy zmian zakresu ról kobiet i mężczyzn w obszarze życia rodzinnego – praca indywidualna Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W12, K_U01, K_K11
Przygotowanie projektu w formie pisemnej i prezentacja podczas zajęć	Projekt diagnozy wybranej formy życia małżeńsko-rodzinnego – praca grupowa Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W12, K_U05. K_K11
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowywanych poza zajęciami.	K_K01
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę końcową z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie projektu	20	1
4/ konsultacje	10	1
5/ przygotowanie wystąpień	20	1
Razem godzin:	140	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	70	
ECTS	4	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	38	1
2/ przygotowanie do zajęć	50	2
3/ przygotowanie projektu	20	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie do zaliczenia	20	1
6/ przygotowanie pracy zaliczeniowej	10	1
Razem godzin:	143	
<hr/>		
ECTS	6	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	43	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Duch-Krzystoszek D. „Kto rządzi w rodzinie. Socjologiczna analiza relacji w małżeństwie”, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2007.

Duch-Krzystoszek D. „Małżeństwo, seks, prokreacja. Analiza socjologiczna”, Wyd. IFiS PAN, Warszawa, 1997.

Kotlarska – Michalska A. „Ważność problematyki „doboru małżeńskiego” w socjologicznych badaniach małżeństwa”, Roczniki Socjologii Rodziny Tom VI, 1994.

Kotlarska-Michalska A. „Małżeństwo jako przedmiot badań socjologicznych” [w] Roczniki Socjologii Rodziny Tom V, 1993.

Kotlarska-Michalska A. Sposoby pojmowania istoty funkcji rodziny w: Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny, zeszyt 3, 1990.

Kwak A. „Rodzina w dobie przemian: małżeństwo i kohabitacja”, Wyd. „Żak”, Warszawa 2005.

Leszkowicz-Baczyńska Ż. „Reinterpretacja sytuacji współczesnej rodziny” w: Rocznik Lubuski nr 30, 2004.

Leszkowicz-Baczyńska Ż. „Rodzina polska – źródło barier czy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego” w: Rocznik Lubuski nr 29, 2003.

Łaciak B., „Obyczajowość polska czasu transformacji”, Warszawa 2005.

Przybył I. „Źródła wiedzy o rolach małżeńskich”, Roczniki Socjologii Rodziny 2001.

Slany K. „Alternatywne formy życia małżeńsko – rodzinnego w ponowoczesnym świecie”, Wyd. NOMOS, Kraków 2002.

„Strategie i system. Polacy w obliczu zmiany społecznej” (red.) Giza – Poleszczuk A., Marody M., Rychard A., Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.

Szlendak T., „Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2010.

Titkow A., Duch-Krzystoszek D., Budrowska B. „Nieodpłatna praca kobiet. Mity, realia perspektywy” Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2004.

Tyszka Z., „System metodologiczny poznańskiej szkoły socjologicznych badań nad rodziną”, Wyd. UAM, Poznań 1997.

Tyszka Zb. „Socjologia rodziny”, PWN, Warszawa 1976.

Warzywoda – Kruszyńska W. „Rodzina w zmieniającym się społeczeństwie polskim” Wyd. UŁ Łódź 2004.

Literatura uzupełniająca:

Szmatka J. „Małe struktury społeczne”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1989.

Giddens A. „Socjologia”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2004.

Uwagi:

-

TECHNIKI KSZTAŁTOWANIA WIZERUNKU PR

Kod przedmiotu:	15.3-WP-SOC-TKWZ
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. prof. UZ Mariusz Kwiatkowski
Prowadzący:	Dr hab. prof. UZ Mariusz Kwiatkowski, mgr Agnieszka Urbaniak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20		IV	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Celem zajęć jest przygotowanie uczestników do krytycznej analiza działań o charakterze propagandowym i manipulatorskim do prowadzenia ewaluacji projektów wizerunkowych oraz do tworzenia kampanii na rzecz celów społecznie użytecznych

Wymagania wstępne:

Podstawowa wiedza z zakresu socjologii i psychologii społecznej

Zakres tematyczny przedmiotu:

Kluczowe pojęcia z zakresu PR
Sztuka wystąpień publicznych
Błędy w dziedzinie PR
Konferencja prasowa
Kampanie społeczne
Zasady tworzenia projektu wizerunkowego
Zasady prezentacji projektu wizerunkowego

Metody kształcenia:

Wykład konwersatoryjny, dyskusja, próbki pracy (symulacja),

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W10	Student rozumie społeczną naturę relacji łączących jednostki, grupy i instytucje społeczne i dzięki temu jest w stanie rozpoznać i zrozumieć techniki wpływu społecznego i techniki manipulacyjne
K_W22	Posiada podstawową wiedzę na temat funkcjonowania gospodarki oraz jej relacji z innymi instytucjami społecznymi i potrafi ją zastosować w tworzeniu projektów wizerunkowych

K_U05	Potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim (w postaci prac pisemnych i wystąpień ustnych)
K_U10	Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę akademicką w praktyce społecznej, tworząc, opracowując i prezentując kampanie społeczne i projekty wizerunkowe
K_K01	Potrafi skutecznie współpracować w grupie w celu opracowania kampanii społecznych

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie projektu w formie pisemnej i prezentacja podczas zajęć	Opracowanie i prezentacja grupowego lub indywidualnego projektu wizerunkowego. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W10, K_U05, K_U10, K_K01
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W22, K_U05
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z projektu i jego prezentacji (80%) i aktywności na zajęciach (20%) *	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zajęć	20	1
3/ przygotowanie projektu	10	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	65	
<hr/>		
ECTS	3	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	35
ECTS	1

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie do zajęć	25	1
3/ przygotowanie projektu	15	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	65	
<hr/>		
ECTS	3	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	25
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Cenker Ewa Małgorzata, Public relations, Poznań 2000.

Drobek – Ostrowska Bogusława (2006), Komunikowanie polityczne i publiczne, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Doliński Dariusz (2006), Techniki wpływu społecznego, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Literatura uzupełniająca:

Flis Jarosław (2010), Samorządowe public relations, Kraków: Wydawnictwo UJ.

Kochan Marek, Pojedynki na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach, Kraków 2005.

Karwat Mirosław, O złośliwej dyskredytacji. Manipulowanie wizerunkiem przeciwnika, Warszawa 2006.

Kiełdanowicz Marta, Public relations w sytuacjach kryzysowych, w: Public relations w teorii i praktyce, red. Beata Ociepka, Wrocław 2003.

Kwiatkowski Mariusz, Działania pozorne w systemie postmonocentrycznym, w: Normatywność współczesnej Polski, red. Jerzy Kwaśniewski, Warszawa 2005.

Musiałowska Ewa, Budowanie wizerunku poprzez wykorzystanie symbolu, w: Kształtowanie wizerunku, red. Beata Ociepka, Wrocław 2005, s. 55 – 73.

Nazarko – Ludwiczak Ewelina, Wprowadzanie działań public relations w instytucjach służby zdrowia na przykładzie Instytutu „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, w: Public relations instytucji użyteczności publicznej, red. Ewa Hope, Gdańsk 2005, s. 135 – 147.

Uwagi:

-

SOCJOLOGIA DEWIACJI I PATOLOGII

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SDIP
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Danuta Chmielewska - Banaszak
Prowadzący:	Dr Danuta Chmielewska – Banaszak, mgr Katarzyna Walentynowicz – Moryl

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20		IV	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu socjologii dewiacji i patologii. Zdefiniowanie pojęć norma, patologia i dewiacja. Przedstawienie wybranych teorii wyjaśniających powstawanie zjawisk patologicznych w społeczeństwie. Przegląd wybranych dewiacji społecznych. Zapoznanie studentów z przyczynami, mechanizmami powstawania i skutkami wybranych dewiacji społecznych.

Wymagania wstępne:

Student powinien mieć ukończone kurs z przedmiotu Wstęp do socjologii

Zakres tematyczny przedmiotu:

Patologia społeczne – definicja pojęcia

Dewiacja społeczna – definicja pojęcia, rodzaje dewiacji

Teoria anomii Roberta K. Mertona

Kierunek kontroli społecznej

Teoria zróżnicowanych powiązań

Teoria stygmatyzacji

Wybrane zjawiska z zakresu patologii i dewiacji społecznych – samobójstwo, alkoholizm, współzależnienie, narkomania, prostytutka, pedofilia

Metody kształcenia:

praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, praca w grupach

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W07	Student potrafi, przy wykorzystaniu wybranych teorii dewiacji, wskazać związek pomiędzy zróżnicowaniem i nierównościami społecznymi a występowaniem u jednostki lub grup społecznych zachowań o charakterze dewiacyjnym
K_W11	Student posiada podstawową wiedzę na temat mechanizmów powodujących powstawanie zachowań o charakterze dewiacyjnym oraz potrafi objaśnić obustronną zależność w ich kształtowaniu pomiędzy grupą a jednostką
K_W20	Student posiada podstawową wiedzę o normach i regułach organizujących funkcjonowanie zarówno jednostek jak i grup społecznych, które charakteryzuje przejawianie zachowań dewiacyjnych
K_U03	Student potrafi zastosować podstawowe terminy i kategorie z zakresu Socjologii dewiacji i patologii społecznej do analizy społeczeństwa
K_K05	Student jest świadomy istnienia różnych teorii wyjaśniających przyczyny, mechanizmy powstania i skutki patologii i dewiacji społecznych dzięki czemu umie dokonać ich krytycznej analizy porównawczej w ramach pracy zespołowej

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów za pozytywne odpowiedzi.	K_W07, K_W11, K_W20
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Przygotowanie i prezentacja materiału na zajęciach	Z prezentacji krytycznej analizy porównawczej dwóch wybranych teorii dewiacji społecznej (praca grupowa). Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_K05
Aktywność podczas zajęć	Poprzez aktywny udział w dyskusjach stanowiących podsumowanie każdego z omawianych tematów Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_K05, K_U03
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen za kolokwium, prezentację i aktywność na zajęciach.*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zajęć	25	1
3/ przygotowanie projektu	10	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	70	
<hr/>		
ECTS	3	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	35	
ECTS	1	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie do kolokwium	10	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	65	
<hr/>		
ECTS	3	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	25	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

PYTKA L., Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa, 2005

POSPISZYŁ I., Patologie społeczne, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, 2009

SZTUMSKI J., Czy możemy mówić o „patologii społecznej”, (w:) Sołtysiak T. (red.) Zjawiska patologii społecznej. Uwarunkowania, rozmiary, profilaktyka, prognozy, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy, Bydgoszcz, 1995

SIEMASZKO A., Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1993

MICHALCZYK T., ŚLIZ A., Czy można mówić o dewiacji pozytywnej?, (w:) Sołtysiak T. (red.) Zjawiska patologii społecznej. Uwarunkowania, rozmiary, profilaktyka, prognozy, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy, Bydgoszcz, 1995

URBAN B., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, 2000

MERTON R. K., Teoria socjologiczna i struktura społeczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2002

GOŁEMBOWSKA M., Funkcjonowanie rodziny z problemem alkoholowym, (w:) Sołtysiak T., Gołembowska M. (red) Zagrożenia i zaburzenia funkcjonowania polskich rodzin, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Włocławek, 2007

Literatura uzupełniająca:

-

ZACHOWANIA KONSUMENTA NA RYNKU

Kod przedmiotu:	14.3-WP-SOC-ZKNR
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Dorota Bazuń
Prowadzący:	Dr Joanna Frątczak-Mueller, mgr Agnieszka Urbaniak, dr Patrycja Łychmus, Dr Dorota Bazuń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20		IV	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Celem jest wyposażenie studenta w podstawową wiedzę na temat zachowań konsumenckich.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny przedmiotu:

Znaczenie czynników kulturowych i osobowościowych w ramach zachowań konsumenckich.

Psychologiczne modele zachowania się konsumenta.

Społeczne determinanty zachowań konsumenckich.

Style życia a modele konsumpcji.

Czynniki kulturowe a rynek i zachowania konsumenckie.

Znaczenie percepcji dla wyborów konsumenckich.

Metody kształcenia:

Praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, dyskusja.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W07	Posiada wiedzę na temat zróżnicowania społecznego oraz istnienia nierówności społecznych, a także ich wpływu na zachowania konsumenckie
K_U03	potrafi zastosować podstawowe terminy i kategorie socjologiczne do analizy zachowań konsumenckich
K_U16	potrafi formułować sądy w języku polskim na temat motywów działania ludzi w związku z funkcjonowaniem na rynku konsumenckim
K_K08	zna i przestrzega zasad etyki zawodowej, w tym zasad poszanowania własności intelektualnej

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie bez oceny	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych.. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów za pozytywne odpowiedzi.	K_W07, K_U16
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U03, K_K08
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen *	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zaliczenia	45	2
3/ konsultacje	10	
Razem godzin:	60	
<hr/>		
ECTS	3	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	35	
ECTS	1	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie do zaliczenia	15	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	40	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	25	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Zachowania konsumenta. Koncepcje i badania europejskie, red. M. Lambkin, G.Foxall, F. Van Raaij, B. Heilbrunn, PWN, Warszawa 2001. Falkowski A., Tyszka T., Psychologia zachowań konsumenckich, GWP, Gdańsk 2003.

Rudnicki L., Zachowanie konsumentów na rynku, PWE, Warszawa 2000. Jachnis A., Terelak J.F., Psychologia konsumenta i reklamy, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz 1998.

Antonides G., van Raaij F.W., Zachowanie konsumenta. Podręcznik akademicki, PWN, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca:

Konsument i konsumpcja we współczesnej gospodarce, red. M. Janoś-Kresło, B. Mróz, SGH, Warszawa 2006.

Konsumpcja elit ekonomicznych w Polsce- ujęcie empiryczne, red.T. Słaby, SGH, Warszawa 2006.

Olejniczuk-Merta A., Młodzi konsumenci w procesie transformacji ustrojowej, WAIP, Warszawa 2009

Zalega T., Konsumpcja w gospodarstwach domowych o niepewnych dochodach, Wyd. UW, Warszawa 2008.

Łodygowska E., Rajewska K., Psychologia kontaktu z klientem, KAW, Warszawa 2001.

Linstrom M., Zakupologia, Prawda i kłamstwa o tym, dlaczego kupujemy, Znak, Kraków 2009

Makowski G., Świątynia konsumpcji. Geneza i społeczne znaczenie centrum handlowego, Trio, Warszawa 2003

Ritzer G., Magiczny świat konsumpcji, Muza, Warszawa 2001.

Underhill P., Dlaczego kupujemy? Nauka o robieniu zakupów. Zachowanie klienta w sklepie, MTBiznes, Warszawa 2001.

Uwagi:

-

SPOŁECZNO-KULTUROWE ASPEKTY STAROŚCI

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SKAS
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Beata Trzop
Prowadzący:	Dr Beata Trzop, Dr Dorota Bazuń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Ćwiczenia	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	2
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20		IV	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Zamysłem prowadzącego jest przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu problematyki dotyczącej społeczno-kulturowych aspektów starości. Zapoznanie z sytuacją społeczną, ekonomiczną oraz zawodową ludzi starych oraz zaznajomienie z podstawowymi czynnikami stanowiącymi o jakości życia ludzi starych. Zaznajomienie ze stereotypem człowieka starego oraz jego konsekwencjami w postaci marginalizacji oraz wykluczenia społecznego.

Wymagania wstępne:

Student zobowiązany jest do znajomości podstawowej problematyki z zakresu mikrostruktur społecznych oraz socjologii małżeństwa i rodziny, a także powinien mieć ukończony kurs wprowadzenia do socjologii oraz psychologii społecznej

Zakres tematyczny przedmiotu:

Starość oraz proces starzenia się – dylematy definicyjne. Starość jako faza życia. Progi starości

Starość i starzenie się w różnych koncepcjach teoretycznych – od biologiczno-psychologicznych do społeczno-kulturowych aspektów starości

Jakość życia ludzi starych. Koncepcje życia ludzi starych. Medyczne, ekonomiczne, społeczno-psychologiczne aspekty życia ludzi starych. Filozoficzno-bioetyczne oraz religijne koncepcje starości

Stereotyp starości i człowieka starego. Konsekwencje

Marginalizacja ludzi starych. Gerontofobia. Wykluczenie społeczne ludzi starych.

Człowiek stary wobec ról społecznych.

Samotność i osamotnienie ludzi starych w świetle danych zastanych

Aktywność ludzi starych w różnych obszarach życia społecznego

Metody kształcenia:

Treści dotyczące ćwiczeń, ujęte we wskazanych punktach, realizowane są pomocą pracy z książką, danymi statystycznymi zawartymi w raportach CBOS-u, OBOP-u oraz pozostałymi danymi zastanymi. Preferowana jest praca w grupach, gdzie efektem końcowym jest dyskusja nad prezentowanymi problemami.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W07	Student potrafi opisać zróżnicowanie społeczne wśród różnych kategorii wiekowych, potrafi wskazać czynniki warunkujące owe zróżnicowanie, a także określić przyczyny i konsekwencje owego zróżnicowania dla ludzi starych. Potrafi wyszczególnić czynniki wpływające na jakość życia ludzi starych oraz ich codzienne funkcjonowanie.
K_W11	Student posiada podstawową wiedzę na temat mechanizmów dynamiki małej grupy społecznej, potrafi zdiagnozować, opisać przyczyny oraz konsekwencje obustronnych zależności między grupą a człowiekiem starym. Umie wskazać negatywne oraz pozytywne mechanizmy relacji człowieka starego z grupą, a także określić czynniki redukujące niepożądane skutki
K_U05	Student potrafi wykorzystać uzyskaną wiedzę do przedstawienia wybranych zagadnień z obszaru społeczno-kulturowych aspektów starości, umie dokonać analizy funkcjonowania człowieka starego we współczesnych realiach.
K_K07	Zajęcia stanowią dla studenta źródło inspiracji do własnych, indywidualnych poszukiwań rozwiązywania kolejnych, nowych problemów dotyczących jakości życia ludzi starych, co sprawia, że pojawia się potrzeba ciągłego dokształcania zarówno zawodowego, jak i rozwoju osobistego studenta.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie i prezentacja materiału na zajęciach (praca grupowa)	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W07, K_W11,K_U05
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_K07
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowywanych poza zajęciami.	K_U05
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną oceny z prezentowanej pracy oraz z aktywności (indywidualnej oraz grupowej na zajęciach).*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie wystąpienia i eseju	15	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	50	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	35	
ECTS	1	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie wystąpienia i eseju	15	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	40	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	25	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Steuden ST., Marczuk M., Starzenie się a satysfakcja z życia, Lublin 2006

Szatur-Jaworska B. 2000, Ludzie starzy i starość w polityce społecznej, Warszawa

Kwestie społeczne i krytyczna sytuacja życiowa u progu lat 90-tych [red.] Jan Danecki, Barbara Rysz-Kowalczyk, 1994, warszawa

Niezabitowski M. 2007, Ludzie starsi w perspektywie socjologicznej, Katowice

Zych a. 1999, Człowiek wobec starości. Szkice z gerontologii społecznej, Katowice

Niepokoje polskie [red.] Henryk Domański, Antonina Ostrowska, Andrzej Rychard, 2004, Warszawa

Pomyślne starzenie się w perspektywie nauk społecznych i humanistycznych, [red.] J.T.Kowalewski, P.Szukalski, Łódź, 2008

Starzenie się a satysfakcja z życia,[red.] St.Steuden, M.Marczuk,. KUL, Lublin 2006

Literatura uzupełniająca:

1.Synak B. Polska starość, Gdańsk, 2003,

2. Synak B. Ludzie starzy w warunkach transformacji ustrojowej, Gdańsk, 2000,

3. Praktyki cielesne, [red] J. Kurczewski, Warszawa, 2006,

SOCJOLOGIA EKONOMICZNA

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SOEK
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Anna Mielczarek - Żejmo
Prowadzący:	Dr Anna Mielczarek – Żejmo, dr hab. Jerzy Leszkowicz-Baczyński

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Ćwiczenia	30	2	III	Zaliczenie z oceną	3
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20		III	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami socjologii ekonomicznej. Celem dodatkowym jest przygotowanie studentów do rozpoznawania i analizowania procesów społecznych we współczesnych systemach gospodarczych.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny przedmiotu:

Koncepcje człowieka w gospodarce (perspektywy teoretyczne).

Główni aktorzy sfery ekonomicznej. Państwo w gospodarce.

Sprawiedliwość społeczna

Rozwój społeczno-gospodarczy. Czynniki rozwoju gospodarczego. Kultura jako czynnik rozwoju gospodarczego

Kultura jako czynnik rozwoju gospodarczego. Powstanie kapitalizmu. Kapitalizm zachodnio-europejski i kapitalizm azjatycki.

Kultura jako czynnik rozwoju gospodarczego. Dystans władzy.

Kultura jako czynnik rozwoju gospodarczego. Indywidualizm.

Etos pracy w Polsce.

Metody kształcenia:

Do metod kształcenia wykorzystywanych w trakcie kursu należy praca z książką, dyskusja wielokrotna, metoda przypadków.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W22	Potrafi wskazać i scharakteryzować głównych aktorów rynku, ze szczególnym uwzględnieniem państwa i gospodarczych instytucji ponadnarodowych, oraz zależności występujące między nimi.
K_W29	Zna ujęcia teoretyczne dotyczące podmiotów gospodarczych charakterystyczne dla socjologii ekonomicznej oraz dyscyplin z nią powiązanych. Uwzględnia konsekwencje wybranych założeń teoretycznych w analizie zjawisk gospodarczych.
K_U02	Szczególnie potrafi wskazać czynniki rozwoju kształtujące systemy gospodarcze w przeszłości i współcześnie.
K_U05	Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim i/lub w języku obcym (w postaci prac pisemnych i wystąpień ustnych) na temat funkcjonowania gospodarki i jej relacji z innymi instytucjami w przeszłości i obecnie.
K_K03	Student potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat zjawisk społecznych w ramach realizowania zadań grupowych związanych z przygotowaniem i udziałem w dyskusji oraz w pracach na zadany temat dotyczący wybranych przypadków.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W22, K_W29, K_U02, K_U05
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabussem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W29
Przygotowanie pracy pisemnej (praca grupowa)	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_U05, K_K03
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (50%), pracy pisemnej (25%) i aktywności na zajęciach (25%)*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zajęć	20	1
3/ przygotowanie pracy pisemnej	5	
4/ konsultacje	10	1
Razem godzin:	65	
<hr/>		
ECTS	3	

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	40
ECTS	1

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1

2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie pracy pisemnej	10	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	65	
<hr/>		
ECTS	3	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	25	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Berger P., Rewolucja Kapitalistyczna. Pięćdziesiąt tez o dobrobycie, równości i wolności, Oficyna Naukowa, Warszawa 1995.

Gardawski J., Gilejko L., Siewierski J., Towalski R., Socjologia gospodarki, Wydawnictwo „Dyfin”, Warszawa 2008.

Gilejko L., Społeczeństwo a gospodarka, Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej, Warszawa 2005.

Hofstede G., Kultury i organizacje. Zaprogramowanie umysłu, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2000.

Kochanowicz J., Marody M., Kultura i gospodarka, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2010.

Krzysztofek K., Szczepański M.S., Zrozumieć rozwój. Od społeczeństw tradycyjnych do informacyjnych, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2005.

Morawski W., Socjologia ekonomiczna. Problemy. Teoria. Empiria, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca:

Bell D., Kulturowe sprzeczności kapitalizmu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998.

Gąciarz B., Pańków W., Dialog społeczny po polsku. Fikcja czy szansa, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2001.

Harrison L.E., Huntington S. (red.), Kultura ma znaczenie. Jak wartości wpływają na rozwój społeczeństw, Wydawnictwo „Zysk i S-ka”, Poznań-Kraków 2004.

Kaczmarczyk M., Wstęp do socjologicznej teorii własności, Oficyna Naukowa, Warszawa 2008.

Landes D., Bogactwo i nędza narodów. Dlaczego jedni są tak bogaci, a inni tak ubodzy, Warszawskie Wydawnictwo Literackie „Muza”, Warszawa 2008.

Milian L., Wprowadzenie do socjologii przemysłu, Wydawnictwo PC, Częstochowa 1996.

Morawski W., Zmiana instytucjonalna. Społeczeństwo. Gospodarka. Polityka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998.

Weber M., Gospodarka i społeczeństwo, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.

Uwagi:

PSYCHOLOGIA WPŁYWU SPOŁECZNEGO

Kod przedmiotu:	14.4-WP-SOC-PSWS
Typ przedmiotu:	Wybieralny
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Danuta Chmielewska-Banaszak
Prowadzący:	Dr Danuta Chmielewska-Banaszak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Ćwiczenia	30	2	III	Zaliczenie z oceną	3	
Studia niestacjonarne						
Ćwiczenia	20		III	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Intencją prowadzącego jest przekazanie wiedzy o metodach i mechanizmach szeroko rozumianego wpływu społecznego, zweryfikowanej przez badania psychologiczne

Wymagania wstępne:

Ukończony kurs: psychologia społeczna

Zakres tematyczny przedmiotu:

Metody i techniki wpływu społecznego

Czynniki modyfikujące efektywność różnych technik wpływu społecznego

Podatność i odporność na wpływ społeczny

Perswazja, propaganda i manipulacja w relacjach społecznych

Wpływ społeczny a skuteczność reklamy

Wpływ społeczny w polityce

Wpływ społeczny i manipulacja w miejscu pracy

Metody kształcenia:

Pogłębiona analiza tekstów naukowych, dyskusja dydaktyczna, dyskusja okrągłego stołu, praca w grupach

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W11	Student zna badania psychologiczne, które dookreślają warunki skuteczności/efektywności wpływu społecznego w relacji ja-inni a także w różnych obszarach życia społecznego. Zna różne techniki wpływu społecznego oraz mechanizm ich oddziaływania.
K_W21	Student posiada podstawową wiedzę o zagrożeniach związanych z manipulacją w życiu prywatnym, zawodowym i społecznym.
K_U05	Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim i/lub w języku obcym (w postaci prac pisemnych i wystąpień ustnych)

K_U16	Student potrafi formułować sądy w języku polskim i/lub w języku obcym na temat motywów ludzkiego działania
K_K04	Student potrafi argumentować stawiane tezy (w języku polskim i/lub języku obcym)
K_K07	Student posiada potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie i prezentacja materiału na zajęciach	Praca grupowa. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W11, K_U05, K_U16
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W11, K_W21, K_U05, K_K07
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowanych poza zajęciami.	K_K04
Przygotowanie pracy pisemnej (referat, raport z badań itp.)	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W11, K_U05, K_U16
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen (prezentacji, pracy pisemnej, aktywności).*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zajęć	20	1
3/ przygotowanie pracy pisemnej i prezentacji	5	
4/ konsultacje	10	1
Razem godzin:	65	

ECTS	3
<hr/>	
zajęcia z bezpośrednim udziałem:	
pkt 1+4	40
ECTS	1

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie do zajęć	25	1
3/ przygotowanie pracy pisemnej i prezentacji	13	1

4/ konsultacje	5
Razem godzin:	63
<hr/>	
ECTS	3
<hr/>	
zajęcia z bezpośrednim udziałem:	
pkt 1+4	25
ECTS	1

Literatura podstawowa:

Aronson E., Pratkanis A., Wiek propagandy. Używanie i nadużywanie propagandy na co dzień, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Doliński D., Psychologia reklamy, GWP, Gdańsk 2003.

Doliński D., Jachnis A., Terelak J.F., Psychologia konsumenta i reklamy, GWP, Gdańsk 1998.

Kwtakowska G., Kwiatkowska G.E., Pomiędzy wpływem społecznym a manipulacją: typowe i nietypowe przejawy, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2008.

Malkin P., Cooper C., Cox Ch., Organizacja a kontrakt psychologiczny, zarządzanie ludźmi w pracy, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.

Schultz D.P., Schultz S.E., Psychologia a wyzwania dzisiejszej pracy, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.

Skarżyńska K., Człowiek a polityka. Zarys psychologii politycznej, Scholar, Warszawa 2005.

Tokarz M., Argumentacja, perswazja, manipulacja. Wykłady z teorii komunikacji, GWP, Gdańsk 2006.

Wren K., Wpływ społeczny, GWP, Gdańsk 2005

Zimbardo Ph.G., Leippe M.R., Psychologia zmiany postaw i wpływu społecznego, Zysk i S-ka, Poznań 2004.

Literatura uzupełniająca:

Doliński D., Cizek M., Godlewski K., Zawadzki M., Huśtawka emocjonalna, bezrefleksyjność i deficyt zasobów poznawczych, „Przegląd Psychologiczny” 2001, nr 44.

Doliński D., Techniki wpływu społecznego, Scholar, Warszawa 2005.

Falkowski A., Tyszka T., Psychologia zachowań konsumenckich, GWP, Gdańsk 2001.

Francuz P., Psychologiczne aspekty odbioru telewizji, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1999.

Francuz P., Rozumienie przekazu telewizyjnego, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2002.

Nawrat R., Manipulacja społeczna – przegląd technik i wybranych wyników badań, „Przegląd Psychologiczny” 1989, nr 1.

Pomieciński A., Odczytać reklamę – zrozumieć kulturę, w: W. Burszta (red.), Ekran, mit, rzeczywistość, Wydawnictwo Książkowe Twój Styl, Warszawa 2003.

Śpiewak S., Dlaczego zatrzaśnięcie drzwi przed nosem skłania nas do uległości?: Przegląd badań nad techniką door-in-the-face, „Studia Psychologiczne” 2005, nr 41.

Witkowski T., Psychomanipulacje, Moderator, Wrocław 2000.

STRATEGIE PERSONALNE

Kod przedmiotu:	14.3-WP-SOC-SPR
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. Mariusz Kwiatkowski
Prowadzący:	Dr hab. Mariusz Kwiatkowski, Dr Joanna Frątczak-Muller, mgr Agnieszka Urbaniak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	VI	Zaliczenie z oceną	5	
Ćwiczenia	30	2	VI	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		VI	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	24		VI	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest przygotowanie uczestników do pracy w roli specjalistów do spraw personalnych oraz do praktycznego wykorzystania wiedzy z zakresu socjologii i dyscyplin pokrewnych w organizacji pracy zespołowej w różnych sektorach życia społecznego.

Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu socjologii ogólnej

Zakres tematyczny wykładu:

Strategie personalne. Wprowadzenie

Koncepcje człowieka a strategie personalne

Koncepcje organizacji i przywództwa a strategie personalne

Rozmowa a strategie personalne

Merytokracja

Teoretyczne podstawy przedsiębiorczości społecznej

Odmiany przedsiębiorstw społecznych

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Specjalista ds. personalnych na rynku pracy

Rozmowa a strategie personalne

Rekrutacja

Selekcja

Ocena pracowników

Szkolenia pracowników

Rozwiązywanie problemów interpersonalnych

Przedsiębiorstwa społeczne a problemy społeczne

Metody kształcenia:

Wykład klasyczny, wykład konwersatoryjny, dyskusje, próbki pracy (metody symulacyjne), projekty zmian organizacyjnych, prezentacje multimedialne

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W21	Student posiada podstawową wiedzę o instytucjach i organizacjach odpowiedzialnych za transmisję norm i reguł w kulturze i społeczeństwie z uwzględnieniem podziału zadań (instytucje sektora publicznego, obywatelskiego i prywatnego).
K_W22	Posiada podstawową wiedzę na temat funkcjonowania gospodarki i jej jednostek organizacyjnych oraz jej relacji z innymi instytucjami społecznymi
K_W23	Posiada elementarną wiedzę na temat funkcjonowania różnego typu organizacji i zarządzania nimi, szczególnie w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi
K_U05	Potrafi formułować samodzielnie sądy w języku polskim i/lub w języku obcym (w postaci prac pisemnych i wystąpień ustnych) w celu publicznego prezentowania projektów zmian organizacyjnych
K_U10	Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę akademicką w organizowaniu procesów kadrowych (rekrutacja, selekcja, ocena pracowników, szkolenia)
K_U15	Potrafi na podstawie posiadanej wiedzy zaproponować odpowiednie działania z zakresu ekonomii społecznej w celu rozwiązania konkretnych problemów społecznych
K_K01	Potrafi skutecznie współpracować w grupie w celu tworzenia projektów zmian organizacyjnych i doskonalenia procesu zarządzania zasobami ludzkimi
K_K06	Potrafi pracować samodzielnie lub zespołowo w celu zapobiegania i rozwiązywania konfliktów interpersonalnych występujących w organizacjach formalnych (przedsiębiorstwach, stowarzyszeniach, urzędach itp.)

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Egzamin pisemny	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W21, K_W22, K_U05
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu stanowić będzie średnią ważoną z oceny z egzaminu (80%) i aktywności na zajęciach (20%)* Ewentualnie jeśli nie egzamin to z pracy zaliczeniowej	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie projektu zespołowego w formie pisemnej i prezentacja podczas zajęć	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W21, K_W22, K_U05
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U10, K_K06
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowywanych poza zajęciami.	K_U05, K_K06
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z prezentacji projektu (70%) i aktywności na zajęciach (30%)*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie projektów	20	1
4/ konsultacje	10	1
Razem godzin:	115	

ECTS	5
------	---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	70
---------	----

ECTS	3
------	---

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	38	1
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie projektów	15	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie do zaliczenia	10	1
Razem godzin:	113	

ECTS	5
------	---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	48
---------	----

ECTS	2
------	---

Literatura podstawowa:

Zarządzanie kadrami, red. Tadeusz Listwan, Warszawa 2004.

Dysfunkcje zarządzania zasobami ludzkimi, red. Z. Janowska, J. Cewińska, K. Wojtaszczyk, Łódź 2005

Kozusznik Barbara, Zachowania człowieka w organizacji, Warszawa 2002.

Masłyk – Musiał Ewa, Społeczeństwo i organizacje. Socjologia organizacji i zarządzania, Lublin 2001.

Literatura uzupełniająca:

David [Bornstein](#), Jak zmieniać świat: przedsiębiorcy społeczni - wizjonerzy naszych czasów, przekł. Lech Kalita, Gdańsk: AnWero Wydawnictwo, 2009

Myśliwiec Marek, Status kierownika personalnego we współczesnych organizacjach gospodarczych, „Problemy Profesjologii” 2006 nr 2, s. 157 – 170.

Tadeusiak Renata, Instytucjonalizacja nowych rynków usług rekrutacyjnych – działalność agencji doradztwa personalnego w Polsce, w: Szkice z socjologii zarządzania, red. K. Konecki, P. Tobera, Łódź 2002, s. 146 – 160.

Doktor Kazimierz, Rola specjalistów w zarządzaniu zasobami ludzkimi, w: Szkice z socjologii zarządzania, red. K. Konecki, P. Tobera, Łódź 2002, s. 103 – 113..

Yunus Muhammad, Przedsiębiorstwo społeczne. Kapitalizm dla ludzi, przekł. Z. Wiankowska – Ładyka, wyd. ConCorda, Warszawa 2011.

Ekonomia społeczna. Perspektywa rynku pracy i pomocy społecznej, red. J. Staręga – Piasek, Instytut Rozwoju Służb Społecznych, Warszawa 2007.

Uwagi:

-

POLITYKA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu:	14.2-WP-POSP
Typ przedmiotu:	Wybieralny
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Joanna Frątczak - Müller
Prowadzący:	Dr Joanna Frątczak – Müller, Dr Izabela Kaźmierczak-Kałużna

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	VI	Zaliczenie z oceną	5	
Ćwiczenia	30	2	VI	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		VI	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	24		VI	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Intencją prowadzącego jest przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu funkcjonowania polityki społecznej jak i społeczno-ekonomicznego porządku, określającego jakość podejmowanych działań w jej ramach. Dodatkowym celem jest przygotowanie studentów do rozpoznawania i oceny podmiotów polityki społecznej i ich aktywności we współczesnej Polsce, analizy strategii polityki społecznej, a także prowadzenia badań dotyczących jakości życia ludności.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny wykładu:

Polityka społeczna jako działalność i jako nauka

Cele i zadania polityki społecznej

Funkcja socjalna państwa. Przesłanki aktywności socjalnej państwa. Funkcja socjalna państwa w socjalizmie.

Funkcja socjalna państwa w okresie transformacji ustrojowej

Doktryny polityki społecznej

Modele polityki społecznej

Organizacja polityki społecznej w Unii Europejskiej. Wartości socjalne Unii

Podmioty i narzędzia polityki społecznej

Koncepcja aktywnej polityki społecznej - gospodarka społeczna

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Kwestia społeczna, wymiary kwestii społecznej. Analiza kwestii społecznych w Polsce

Polska polityka społeczna. Służby społeczne w Polsce

Analiza wybranych polityk szczegółowych stosowanych w ramach polityki społecznej w Polsce

Polityka społeczna w wymiarze lokalnym

Strategia polityki społecznej dla województwa lubuskiego

Sektor gospodarki społecznej w Polsce

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny; wykład problemowy; metoda tekstu przewodniego; metoda projektu

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W08	Student zna cele i narzędzia polityki społecznej w Polsce.
K_W20	Rozpoznaje podmioty polityki społecznej i opisuje reguły organizujące ich działalność.
K_W22	Umie określić wpływ społeczno-ekonomicznego porządku na powstawanie przesłanek do aktywności socjalnej państw.
K_W28	Potrafi scharakteryzować najważniejsze procesy i idee społeczne XX i XXI w., które ukształtowały oblicze współczesnej polityki społecznej.
K_U01	Student umie przeprowadzić analizę jakości życia ludności w wymiarze lokalnym w sposób metodologicznie poprawny.
K_U05	Potrafi formułować proste samodzielne sądy na temat przyczyn i skutków istnienia wybranej kwestii społecznej.
K_U15	Potrafi na podstawie posiadanej wiedzy zaproponować działania w celu rozwiązania konkretnych problemów społecznych związanych z wybranymi politykami szczegółowymi, jak polityka rodzinna, ludnościowa, zdrowotna.
K_K01	Student potrafi skutecznie współpracować w grupie podczas przygotowania projektu polityki społecznej dla województwa lubuskiego.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W08, K_W20, K_W22, K_U05
Zakres materiału kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z kolokwium pisemnego.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów za pozytywne odpowiedzi.	K_W08, K_W20, K_W22, K_U05
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Przygotowanie projektu (grupowego) w formie pisemnej i prezentacja podczas zajęć	Projekt strategii polityki społecznej dla województwa lubuskiego – praca grupowa. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_U05, K_K01
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W20

Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowanych poza zajęciami.	K_K01
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie projektu	10	1
4/ konsultacje	10	1
5/ przygotowanie wystąpień	5	
Razem godzin:	115	

ECTS 5

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4 70

ECTS 3

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	38	1
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie projektu	15	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie wystąpień	10	1
Razem godzin:	113	

ECTS 5

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4 43

ECTS 2

Literatura podstawowa:

Auleytner J. „Polityka społeczna czyli ujarzmianie chaosu socjalnego”, WSP TWP W-a 2002.

Podobnie postępuj w przypadku kolejnych pozycji bibliograficznych literatury podstawowej wciskając [Enter].

Pamiętaj o kolejności: autor, tytuł, wydawnictwo, miejsce, rok wydania! Przed wciśnięciem [Enter] skasuj ukryty tekst: „PodobCCCCzapiński J. „Adaptacja Polaków do zmiany społecznej: dla kogo III Rzeczpospolita okazała się matką, dla kogo zaś – macochą” w: „Reformy społeczne bilans dekady” red. M. Rymsza, ISP, Warszawa 2004.

Dziewięcka-Bokun L. „Systemowe determinanty polityki społecznej”, UW, Wrocław 2000.

GerwińskiGGerwiński M., Rymsza M. „Polityka aktywizacji w Polsce. Usługi reintegracji w sektorze gospodarki społecznej”, WSP TWP, Warszawa 2011.

Głąbicka K. „Polityka społeczna w Unii Europejskiej. Aspekty aksjologiczne i empiryczne”, Elipsa, Warszawa 2001.

Głąbicka K. „Ekonomia społeczna – wyzwanie dla instytucji pomocy społecznej”, Mazowieckie Centrum PS, Warszawa 2010.

Graham A. „Praca socjalna, wspólnota i nieformalne systemy pomocy społecznej” w: „Socjologia pracy socjalnej” red. Davies M., BPS, Katowice 1999.

Frąckiewicz L. „Polityka społeczna. Zarys wykładu wybranych problemów”, Katowice 2002.

Księżopolski M. „Co dalej z polityką społeczną w Polsce?” w: „Reformy społeczne. Bilans dekady” red. Rymsza M., ISP, Warszawa 2004.

Mair J., Robinson J., Hockerts K., „Przedsiębiorczość społeczna”, Dom Wyd. Elipsa, Warszawa 2010.

Raporty z badań CBOS.

Raporty z badań GUS.

Rymsza M. „Reformy społeczne bilans dekady” red. M. Rymsza, ISP, Warszawa 2004.

Rymsza M. Kaźmierczak T. „W stronę aktywnej polityki społecznej”, ISP, Warszawa 2003.

Słodczyk J., Rajchel D. „Przemiany demograficzne i jakość życia ludności miast” UO, Opole 2004.

„Strategia polityki społecznej województwa lubuskiego na lata 2005-2013”, Zielona Góra 2005.

Uwagi:

Zajęcia są realizowane w blokach tematycznych o dużym wymiarze godzin

SOCIOLOGIA INSTYTUCJI I ORGANIZACJI

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SIIO
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Joanna Frątczak - Müller
Prowadzący:	Dr Joanna Frątczak – Müller, dr hab. prof. UZ Mariusz Kwiatkowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	V	Zaliczenie z oceną	5	
Ćwiczenia	30	2	V	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		V	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	24		V	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Intencją prowadzącego jest przekazanie studentom wiedzy na temat prawidłowości funkcjonowania i rozwoju instytucji i organizacji. Dodatkowym celem jest przygotowanie studentów do diagnozowania sprawności organizacji formalnych oraz do projektowania zmian organizacyjnych oraz kierowania nimi.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny wykładu:

Organizacje. Elementy składowe, podstawowe procesy, więzi, struktury organizacyjne

Teorie organizacji

Nowy instytucjonalizm w socjologii

Uczestnictwo w organizacji

Organizacja a otoczenie

Instytucje życia publicznego

Instytucje totalne

Instytucje dobroczynne

Organizacje sektora non-profit i modele ich funkcjonowania

Małe i średnie przedsiębiorstwa

Sieci organizacji

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Zakład pracy jako przykład funkcjonowania organizacji społecznych

Władza w organizacji, style kierowania

Systemy motywacyjne, style motywowania, potrzeby człowieka a motywacja do pracy, systemy sankcji

Komunikacja w organizacji, procesy komunikacyjne

Kultura organizacyjna

Metody diagnozowania organizacji

Zmiana organizacyjna. Projektowanie zmian organizacyjnych

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny; wykład problemowy; metoda tekstu przewodniego; metoda projektu

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W05	Student zna teorie organizacji. Umie wymienić rodzaje organizacji i scharakteryzować podstawowe zasady ich działania.
K_W20	Umie opisać elementy składowe organizacji. Definiuje podstawowe więzi, struktury, procesy organizacyjne.
K_W21	Zna reguły organizujące działalność instytucji. Potrafi scharakteryzować zakres relacji pomiędzy organizacją a jej otoczeniem.
K_W23	Posiada elementarną wiedzę na temat funkcjonowania wybranych typów organizacji i zarządzania nimi.
K_U05	Na podstawie posiadanej wiedzy potrafi zaprojektować działania w celu wprowadzenia podstawowych zmian organizacyjnych z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi. Formuluje na ten temat proste samodzielne sądy w postaci prac pisemnych.
K_U09	Student zna zasady pozyskiwania i kompilacji danych zastanych dotyczących analizowanych organizacji. Potrafi je wykorzystać bez naruszania cudzej własności intelektualnej.
K_K01	Umie współpracować w ramach pracy grupowej nad przygotowaniem prostego projektu diagnozy wybranej organizacji.
K_K02	Student potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat organizacji i zasad ich funkcjonowania przez co włącza się czynnie w proces realizacji zadanych projektów.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu.	K_W05, K_W20, K_W21, K_W23, K_K02
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z pracy pisemnej.	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów za udzielenie poprawnych odpowiedzi.	K_W05, K_W23
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Przygotowanie projektu w formie pisemnej	Projekt diagnozy wybranej organizacji – praca grupowa. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_U05, K_U09, K_K02, K_K01
Przygotowanie projektu w	Projekt wdrożenia zmian w zarządzaniu zasobami ludzkimi – praca	K_U05, K_U09,

formie pisemnej	indywidualna. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_K02,
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_K01
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.	K_K01
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (50%) i projektu zespołowego (40%) i aktywności na zajęciach (10%).*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie projektu	10	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie wystąpień	10	1
Razem godzin:	115	

ECTS 5

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	65
ECTS	3

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	38	1
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie projektu	15	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie wystąpień	10	1
Razem godzin:	113	

ECTS 5

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	43
ECTS	2

Literatura podstawowa:

- Castels M. „Społeczeństwo sieci” Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008.
- Chmielewski P. „Ludzie i instytucje: z historii i teorii nowego instytucjonalizmu”, IPiSP, Warszawa 1995.
- Crozier M., Friedberg E. „Człowiek i system. Ograniczenia działania zespołowego”, PWN, Warszawa 1982.
- Demarco T., Lister T. „Czynnik ludzki. Skuteczne przedsięwzięcia i wydajne zespoły”, WNT, Warszawa 2002.
- „Dylematy i wyzwania współczesnego zarządzania organizacjami publicznymi” (red.) Białas T., Wydawnictwo WSAiB im E. Kwiatkowskiego, Gdynia 2007.
- Gliński P., Lewenstein B., Siciński A., „Samoorganizacja społeczeństwa polskiego: trzeci sektor”, IFiS PAN, Warszawa 2002.
- Goffman E., „Instytucja totalna”, w: „Elementy teorii socjologicznych: materiały do dziejów współczesnej socjologii zachodniej”, wybór W. Derczyński, A. Jasińska-Kania, J. Szacki, PWN, Warszawa 1975.
- Gryffin E. „Podstawy zarządzania organizacjami”, PWE, Warszawa 1998.
- Jacynowski L. „Kierowanie w organizacjach społecznych”, Wyższa Szkoła Biznesu i Administracji, Warszawa 2000.
- Jasińska-Kania A., „Neoinstytucjonalizm” w: „Współczesne teorie socjologiczne, wybór i opracowanie” Jasińska-Kania A., L. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski, PWN, Warszawa 2006.
- Kożusznik B., „Zachowania człowieka w organizacji”, PWE, Warszawa 2002.
- Królikowska J., „Socjologia dobroczynności: zarys problematyki biedy i pomocy na tle doświadczeń angielskich”, Wyd. „Żak”, Warszawa 2004.
- „Kultura organizacji. Badania etnograficzne polskich firm”, (red.) Kostera M., Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007.
- Mastyk – Musiał Ewa, Społeczeństwo i organizacje. Socjologia organizacji i zarządzania, Wyd. UMCS, Lublin 2001.
- „Zarządzanie organizacjami. Organizacja jako proces”, red. Konecki K. T., Chomczyński P., Wyd. UŁ, Łódź 2007.

Literatura uzupełniająca:

- Doktór K. „Patologie administracji publicznej”, w: „Dysfunkcje zarządzania zasobami ludzkimi”, (red.) Janowska Z., Cewińska J., Wojtaszczyk K., Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2005.
- Gabryś L., Okoń-Horodyńska E., „Podejście instytucjonalne - rozważania nad wyznacznikami” w: Gąciarz B. „Instytucjonalizacja samorządności: aktorzy i efekty”, Warszawa: IFiS PAN, 2004.
- Peters G. B. “Institutional Theory in Political Science: The ‘New Institutionalism”, London, New York: Continuum 2005.

Uwagi:

-

SPOŁECZNE ASPEKTY ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SAZS
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Krzysztof Wąż
Prowadzący:	Dr Krzysztof Wąż

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	V	Zaliczenie z oceną	5	
Ćwiczenia	30	2	V	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		V	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	24		V	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Przekazanie studentom wiedzy na temat prawidłowości rozwoju psychoseksualnego człowieka oraz przygotowanie do analizy roli społecznych i kulturowych uwarunkowań aktywności seksualnej człowieka i analizy przemian obyczajowości seksualnej. Zapoznanie studentów ze specyfiką badań seksualności człowieka i aktywności seksualnej.

Wymagania wstępne:

podstawowa wiedza z zakresu socjologii, w tym socjologii rodziny oraz psychologii społecznej.

Zakres tematyczny wykładu:

Seksualność i aktywność seksualna człowieka. Zagadnienia podstawowe

Seksualność człowieka w toku życia

Determinanty inicjacji seksualnej i aktywności seksualnej młodzieży

Seksualność współczesnych Polaków

Socjalizacja seksualna. Agendy socjalizacji seksualnej

Moralność i obyczajowość seksualna

Seksualność w bliskich związkach interpersonalnych. Związki partnerskie i małżeńskie. Życie w pojedynkę

Edukacja seksualna w szkole

Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych

Społeczne uwarunkowania aktywności seksualnej. Podsumowanie zajęć

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Mity, tabu i stereotypy związane z seksualnością i aktywnością seksualną

Psychologia płci (kształtowanie się płci, tożsamość płciowa, różnice między płciami i ich konsekwencje)

Społeczne i kulturowe aspekty normy i patologii w zachowaniach seksualnych

Orientacje seksualne, homoseksualizm

Pornografia. Prostyytucja

Zaburzenia seksualne

Przemoc seksualna

Seks a Internet; zagrożenia związane z Internetem

Społeczne aspekty pandemii HIV/AIDS oraz chorób przenoszonych drogą płciową

Religia a seksualność człowieka

Kultura a seksualność. Erotyzm w kulturze i sztuce

Przykłady sporów i dyskusji wokół problemów związanych z seksualnością człowieka:

Antykoncepcja, planowanie rodziny, in vitro, aborcja

Aktywność seksualna podejmowana w miejscach i sytuacjach publicznych

Obraz seksualności i aktywności seksualnej współczesnych Polaków w mediach

Metody kształcenia:

wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja, pogadanka heurystyczna, metoda projektów

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W13	Student zna podstawowe prawidłowości rozwoju psychoseksualnego i aktywności seksualnej człowieka oraz jej społeczno-kulturowych uwarunkowań
K_U04	Student potrafi samodzielnie zgromadzić informacje i materiały niezbędne do opracowania zagadnienia związanego z seksualnością człowieka i obyczajowością seksualną, korzystając z różnych źródeł, w tym internetowych
K_U05	Student potrafi zredagować opracowanie pisemne poświęcone takim zagadnieniom, jak: zachowania seksualne w miejscach publicznych i obraz medialny seksualności współczesnych Polaków
K_U16	Student potrafi dyskusji formułować i uzasadniać sądy na temat wybranych problemów z zakresu obyczajowości seksualnej
K_K01	Student potrafi skutecznie współpracować w grupie zadaniowej przy realizacji projektu edukacyjnego związanego z seksualnością człowieka i obyczajowością seksualną
K_K07	Student posiada potrzebę wzbogacania wiedzy na temat społecznych uwarunkowań aktywności seksualnej człowieka i doskonalenia umiejętności analizy procesów społecznych, zwłaszcza procesu przemian obyczajowości seksualnej
K_K10	Student jest otwarty na różne poglądy i opinie dotyczące seksualności człowieka; potrafi zidentyfikować poglądy należące do danego typu etyki seksualnej

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów za udzielenie poprawnych odpowiedzi.	K_W13, K_K10
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z pisemnego kolokwium	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie projektu w formie pisemnej i prezentacja podczas zajęć	Projekt „zachowania seksualne w miejscach publicznych” – praca grupowa. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W13, K_U04, K_U05, K_K01
Przygotowanie i prezentacja materiału na zajęciach	Prezentacja wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć – praca grupowa. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_U04, K_U16
Przygotowanie pracy pisemnej	Praca grupowa: ocena monitoringu mediów w zakresie treści i sposobów prezentacji problemów związanych z seksualnością człowieka i obyczajowością seksualną.	K_U05, K_K01
Aktywność podczas zajęć	Ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć. Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U16, K_K07, K_K10
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie projektu	10	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie wystąpień	10	1
Razem godzin:	115	

ECTS 5

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+4	65
ECTS	3

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	38	1

2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie projektu	15	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie wystąpień	10	1
Razem godzin:	113	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	43	
ECTS	2	

Literatura podstawowa:

Bancroft J., Seksualność człowieka, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011

Beisert M., Psychologia zaburzeń seksualnych, w: Psychologia kliniczna, tom 2, red. H. Sęk, PWN, Warszawa 2007

Chomczyńska-Miliszkievicz M., Edukacja seksualna w społeczeństwie współczesnym. Konteksty pedagogiczne i psychologiczne, UMCS, Lublin 2002

Giddens A., Przemiany intymności. Seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach, PWN, Warszawa 2007

Gola B., Modele zachowań seksualnych w prasie młodzieżowej i poglądach nastolatków, Wyd. UJ, Kraków 2008

Izdebski Z. (2010), Rozwój seksualny, w: B. Woynarowska, A. Kowalewska, Z. Izdebski, K. Komosińska, Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa

Izdebski Z., Ryzykowna dekada. Seksualność Polaków w dobie HIV/AIDS. Studium porównawcze 1997 – 2001 – 2006, UZ, Zielona Góra 2006

Izdebski Z., Niemiec T., Wąż K., (Zbyt)młodzi rodzice, Wydawnictwo TRIO, Warszawa 2011

Lew-Starowicz Z.: Przemoc seksualna, Warszawa 1992

Lew-Starowicz Z.: Seks w kulturach świata, Ossolineum, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź 1987

Łaciak B., Obyczajowość polska czasów transformacji czyli wojna postu z karnawałem, Wyd. TRIO, Warszawa 2005

Pankowska D., Wychowanie a role płciowe, GWP, Gdańsk 2005

Seksualność człowieka w cyklu życia, red. M. Beisert, WN PWN, Warszawa 2006

Seksuologia społeczna, red. K. Imieliński, PWN, Warszawa 1974

Szlendak T., Supermarketyzacja. Religia i obyczaje seksualne młodzieży w kulturze konsumpcyjnej, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2004

Literatura uzupełniająca:

Block J.D., Intymność w związku, GWP, Gdańsk 2006

Boczkowski K.: Homoseksualizm, PZWL, Warszawa 1988

Grzelak J., Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych młodzieży. Aktualny stan badań i na świecie i w Polsce, Wyd. Scholar, Warszawa 2006

Kozakiewicz M., Z księgi zakazów, Wyd. JJK, Warszawa 2006

Kurzępa J., Zagrożona niewinność. Zakłócenia rozwoju seksualnego współczesnej młodzieży, Impuls, Kraków 2007

Paprzycka E., Kobiety żyjące w pojedynkę. Między wyborem a przymusem, Wyd. Żak, Toruń 2008

Pawlik W., Grzech. Studium z socjologii moralności, [Zakład Wydawniczy NOMOS](#), Kraków 2007

Zagrożenia okresu dorastania, red. Z. Izdebski, Wyd. UZ, Zielona Góra 2008

Uwagi:

-

SOCJOLOGIA ZDROWIA I CHOROBY

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SZCH
Typ przedmiotu:	Wybieralny
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Danuta Chmielewska-Banaszak
Prowadzący:	Dr Danuta Chmielewska-Banaszak, mgr Katarzyna Walentynowicz-Moryl

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Ćwiczenia	30	2	V	Zaliczenie z oceną	3
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	20		V	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Intencją prowadzącego jest dostarczenie studentom wiedzy o kontekście socjokulturowym zdrowia i choroby oraz przygotowanie ich do promowania zachowań prozdrowotnych

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny przedmiotu:

Współczesne koncepcje dotyczące relacji zdrowie-choroba

Kontekst socjokulturowy zdrowia i choroby

Społeczny kontekst chorób psychosomatycznych

Zaburzenia funkcjonowania społecznego a zaburzenia emocjonalne

Kontekst społeczny chorób psychicznych

Nierówności społeczne w obszarze zdrowia w perspektywie krajowych i międzynarodowych badań

Socjolog jako promotor zdrowia

Metody kształcenia:

Seminarium, dyskusja panelowa, giełda pomysłów i burza mózgów, metoda projektu

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W07	Student jest świadomy istnienia nierówności społecznych w obszarze zdrowia, a także ich wpływu na życie jednostek i funkcjonowanie grup społecznych
K_U02	Student potrafi zinterpretować przeszłe i bieżące wydarzenia społeczne (polityczne, kulturowe, gospodarcze) przy pomocy pojęć z zakresu socjologii zdrowia i nauk pokrewnych(psychologii zdrowia, socjologii medycyny, socjologii w medycynie)
K_U13	Student potrafi zinterpretować proste zjawiska społeczne przy użyciu podstawowych metod statystycznych
K_K06	Student potrafi pracować samodzielnie lub zespołowo w ramach różnorodnych form działalności

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie projektu w formie pisemnej i prezentacja podczas zajęć	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest projekt promocji zachowań prozdrowotnych Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W07, K_U02, K_U13, K_K06
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń to ocena z przygotowania i prezentacji projektu*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zajęć	15	1
3/ przygotowanie projektów	15	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	65	
ECTS	3	
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	40	
ECTS	2	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie do zajęć	25	1
3/ przygotowanie projektów	15	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	65	
ECTS	3	
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	25	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Barański J., Piątkowski W., Zdrowie i choroba: wybrane problemy socjologii medycyny, Atut, Wrocław 2002.

Dolińska-Zygmunt G., Podstawy psychologii zdrowia, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2001.

Piątkowski W., Titkow A., W stronę socjologii zdrowia, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2004.

Seligman M. i In., Psychopatologia, Zysk i S-ka, Poznań 2003.

Gałuszka M. (red.), Zdrowie i choroba w społeczeństwie ryzyka biomedycznego, Wydawnictwo Uniwersytetu medycznego w Łodzi, Łódź 2008.

Uwagi:

-

SOCJOLOGIA REKLAMY

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SREK
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Beata Trzop
Prowadzący:	Dr Beata Trzop, mgr Agnieszka Urbaniak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Ćwiczenia	30	2	V	Zaliczenie z oceną	3	
Studia niestacjonarne						
Ćwiczenia	20		V	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studenta z problematyką reklamy w aspekcie społecznym, rodzajami przekazów reklamowych i modelami ich społecznego odkodowania

Wymagania wstępne:

Student powinien mieć ukończone kursy z metod i technik (jakościowych i ilościowych) badań socjologicznych

Zakres tematyczny przedmiotu:

Podstawowe kwestie definicyjne związane z reklamą : czym jest i jak działa reklama, co może a czego nie może reklama, krótka historia reklamy.

Psychologiczne aspekty reklamy: procesy poznawcze, nastrój i emocje w reklamie, język reklamy i psychologia reklamy.

Społeczne i ekonomiczne aspekty reklamy: do kogo, z kim i jak?, zasady funkcjonowania agencji reklamowych i domów mediowych.

Rodzaje reklam: reklama telewizyjna, reklama prasowa, reklama radiowa, reklama zewnętrzna, reklama społeczna.

Strategia reklamowa: etapy planowania, grupa docelowa, koncepcje przekazu reklamowego, forma przekazu reklamowego.

Odkodowywanie reklamy telewizyjnej: kod ubioru; kod atrybutów pracy zawodowej; kod żywności i napojów; kod spędzania czasu wolnego; kod wystroju wnętrz biurowych i mieszkalnych; kod istotnych, prestiżowych przedmiotów; kod modeli życia małżeńsko – rodzinnego.

Rola badań marketingowych w „życiu” reklamy.

Metody kształcenia:

Treści ujęte we wszystkich punktach na ćwiczeniach realizowane są pomocą pracy z książką i dokumentami źródłowymi. Treści z p. 4, 6 na ćwiczeniach realizowane są jako praca w grupach, zaś treści z p. 7 realizowane są również za pomocą analizy danych zastanych. Po każdej prezentacji grupowej przewidziana jest dyskusja.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W22	Student zna mechanizmy funkcjonowania agencji reklamowych, potrafi wskazać ekonomiczne mechanizmy budowania strategii kampanii reklamowych w oparciu o definiowanie grupy docelowej, orientuje się w wydatkach na reklamę w wybranych sektorach bądź mediach.
K_U01	umie rejestrować i przeprowadzić analizę w sposób metodologicznie poprawny w oparciu o wybrane metody badawcze (analiza treści przekazu reklamy telewizyjnej i prasowej; analiza zawartości reklamy wielkoformatowej).
K_U05	Student potrafi zaprezentować zgromadzoną wiedzę do prezentacji wybranych zagadnień w postaci prezentacji publicznej: analiza potocznej opinii na temat reklamy. Potrafi także zaprezentować i przeanalizować znalezione w swoim najbliższym otoczeniu przykłady murali, reklamy wielkoformatowej, dokonać analizy wybranej reklamy społecznej i wykazać różnice pomiędzy reklamą społeczną i komercyjną, odkodować przekaz reklamy telewizyjnej wg zaproponowanych kodów (w postaci grupowo przygotowanej prezentacji multimedialnej), dokonać analizy wybranego typu reklamy z konkretnym przykładem odwołania się do kultury popularnej, elitarnej, ludowej lub innego typu oraz potrafi stworzyć projekt ulotki reklamowej bądź spotu reklamowego z jasno określoną grupą docelową i wyodrębnionymi podstawowymi cechami danego typu reklamy (w postaci grupowo przygotowanego projektu). Student potrafi również sporządzić analizę typów ról kobiet i mężczyzn prezentowanych w reklamie prasowej (praca pisemna wykonana grupowo).
K_U17	Student potrafi ocenić, w świetle posiadanej wiedzy, kulturotwórczą rolę reklamy odnosząc się zarówno do wiedzy historycznej jak i do współczesnych obszarów funkcjonowania reklamy oraz jej wpływu na życie społeczne. Potrafi zdiagnozować treści odnoszące się do ikon popkultury, elementów kultury narodowej, ludowej, subkultur, dzieł filmowych czy malarskich, symboli kultury wyższej wykorzystanych w różnorodnych przekazach reklamowych. Potrafi także odwołać się do takich przekazów reklamowych, które same w sobie stają się dla określonych grup odbiorców elementami kultury.
K_K01	Wszystkie realizowane na ćwiczeniach zadania mają charakter pracy grupowej, która szczególnie jest niezbędna przy realizacji badań terenowych (w poszukiwaniu murali i billboardów) czy też w zajęciach wymagających kreatywności (projekt ulotki reklamowej lub spotu reklamowego).

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie pracy pisemnej (grupowo)	Analiza typów ról kobiet i mężczyzn prezentowanych w reklamie prasowej (praca pisemna wykonana grupowo, kryterium oceny stanowi dobór pism, konstrukcja narzędzia – klucza kategorizacyjnego, wnioski z analizy). Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W22, K_U01, K_U17, K_K01,
Przygotowanie analizy w formie pisemnej (grupowo)	Analizy spotów reklamowych bądź innych typów reklamy odnoszących się do elementów kultury popularnej, elitarnej bądź ludowej; analizę typów ról kobiet i mężczyzn prezentowanych w reklamie prasowej (praca pisemna wykonana grupowo).	K_W22, K_U01, K_U17, K_K01
Przygotowanie projektu w formie pisemnej i prezentacja podczas zajęć	Analizy znalezionych w swoim najbliższym otoczeniu przykładów murali, reklamy wielkoformatowej, ocena z analizy wybranej reklamy społecznej (z wykazaniem różnic pomiędzy reklamą społeczną i komercyjną). Prezentacja materiału na zajęciach. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W22, K_U01, K_K01, K_U05
Przygotowanie projektu grupowego	Projekt ulotki reklamowej bądź spotu reklamowego z jasno określoną grupą docelową i wyodrębnionymi podstawowymi cechami danego typu reklamy.	K_U17, K_K01
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie do zajęć	15	1
3/ przygotowanie pracy pisemnej	15	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	65	
<hr/>		
ECTS	3	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	35	
ECTS	1	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	20	1
2/ przygotowanie do zajęć	15	1
3/ przygotowanie pracy pisemnej	25	1
4/ konsultacje	5	
Razem godzin:	65	
<hr/>		
ECTS	3	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	25	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

J. Kall, Reklama, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2010

A. Doliński, Psychologiczne mechanizmy reklamy, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot 2003

Wiedza o reklamie: od pomysłu do efektu, PWN, Warszawa 2009

red. D. Maison, A. Noga - Bogomilski, Badania marketingowe. Od teorii do praktyki, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007

Literatura uzupełniająca:

D. Doliński, Psychologia reklamy, Agencja Reklamowa Aida, Wrocław 1999

M. Bogunia-Borowska, Znaczenie przekazów reklamowych w procesie kodyfikacji społecznej w społeczeństwie konsumpcyjnym, Kultura Popularna 0, 2004

O. Toscani, Reklama – uśmiechnięte ścierwo, Agencja Wydawnicza DELTA, Warszawa 2009

METODY BADAŃ MARKETINGOWYCH

Kod przedmiotu:	14.3-WP-SOC-MBM
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Krzysztof Lisowski
Prowadzący:	Dr Krzysztof Lisowski, mgr Tomasz Kołodziej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	VI	Zaliczenie z oceną	5	
Ćwiczenia	30	2	VI	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		VI	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	24		VI	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Zapoznanie studenta z problematyką badań marketingowych, przekazanie kompleksowej wiedzy z zakresu metodologii badań marketingowych, zapoznanie ze specyficznymi metodami i technikami badań marketingowych, przybliżenie rynku badań marketingowych w Polsce

Wymagania wstępne:

Zaliczony kurs z Metod i technik badań ilościowych i jakościowych

Zakres tematyczny wykładów:

Pojęcie i funkcje badań marketingowych

Historia i stan obecny rynku badań marketingowych w Polsce

Charakterystyka ośrodków badawczych

Rola menadżera marketingu

Systemy informacji marketingowej, systemy wspomaganie decyzji

Analiza sytuacji marketingowej przedsiębiorstwa

Proces badawczy i formułowanie problemu

Projektowanie badania – studium przypadku

Metody i formy zbierania danych marketingowych

Etyka badań marketingowych

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Analiza ofert badawczych ośrodków badań marketingowych

Badania mediów – radio, prasa, telewizja, Internet

Badania Mr shopping (tajemniczy klient)

Zogniskowane wywiady grupowe (FGI) – jakościowa metoda badań marketingowych

Techniki projekcyjne w badaniach marketingowych

Badania segmentacyjne

Badania reklamy

Badania trackingowe i panelowe

Testy produktów i usług

Eksperyment w badaniach marketingowych

Jakościowe badania elementów składowych marki

Przygotowanie własnego projektu badań marketingowych

Metody kształcenia:

Wykłady: wykład konwencjonalny, prezentacje

Ćwiczenia: analiza tekstów, dyskusja, prezentacje, metoda projektów

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W15	Student zna podstawowe założenia metodologiczne realizacji badań marketingowych, zna specyficzne metody i techniki badań rynkowych, potrafi wymienić i scharakteryzować wszystkie etapy badań marketingowych, potrafi dobrać odpowiednią metodę i technikę do potrzeb informacyjnych wynikających z konieczności podejmowania decyzji marketingowych
K_W16	Rozumie na czym polega specyfika analizy danych pochodzących z badań marketingowych, wykorzystywanych do podejmowania decyzji biznesowych
K_W17	Wie jak zaplanować i zrealizować badanie marketingowe (ilościowe i jakościowe), zna zasady konstruowania narzędzi badawczych, dobierania prób reprezentatywnych i realizacji fazy terenowej badania
K_W22	Zna rolę menadżera marketingu, posiada podstawową wiedzę na temat funkcjonowania gospodarki, wie jakie obszary wiedzy otoczenia zewnętrznego przedsiębiorstwa podlegać muszą ciągłemu monitoringowi, a także interwencji w postaci badań marketingowych, zna międzynarodowy kodeks etyczny prowadzenia badań marketingowych Esomar
K_U05	Potrafi formułować proste samodzielne sądy na temat stosowanych procedur badawczych w badaniach marketingowych
K_U09	Potrafi stosować zasady etyczne dotyczące relacji z informatorami (respondentami) a także z podmiotami zlecającymi i realizującymi projekty badawcze
K_U11	Potrafi dobrać odpowiednie metody i techniki badawcze w celu dostarczenia wiedzy, niezbędnej do podejmowania optymalnych decyzji biznesowych
K_K01	Student potrafi skutecznie współpracować w grupie podczas przygotowania projektu badań marketingowych

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W15, K_W16, K_W17, K_W22, K_U05
Zakres materiału kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z pisemnego kolokwium (testu).	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	

Przygotowanie projektu w formie pisemnej (grupowo)	Projekt badania marketingowego – praca grupowa. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W15, K_W22, K_U09, K_U11, K_K01
Przygotowanie pracy pisemnej i prezentacja jej podczas zajęć	Przygotowanie analizy oferty badawczej wybranego ośrodka. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_U05, K_U11
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_U05
Ocena za aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowywanych poza zajęciami.	K_K01
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną oceny z projektu grupowego (50%) i aktywności na zajęciach (50%).*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie projektu	10	1
4/ konsultacje	5	
5/ zajęcia w terenie	15	1
Razem godzin:	120	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	65	
ECTS	3	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	38	1
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie projektu	15	1
4/ konsultacje	5	
5/ zajęcia w terenie	15	1
Razem godzin:	118	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		

pkt 1+4	43
ECTS	2

Literatura podstawowa:

Gilbert A. Churchill, Badania marketingowe – podstawy metodologiczne, PWN, Warszawa 2002

Dominika Maison, Artur Noga-Bogomilski (red.), Badania marketingowe. Od teorii do praktyki, GWP, Gdańsk 2007

Dominika Maison, Jakościowe metody badań marketingowych. Jak zrozumieć konsumenta, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010

Dietmar Pfaff, Badania rynku. Jak pozyskiwać najistotniejsze dla firmy informacje marketingowe, Wydawnictwo BC.edu, Warszawa 2010

Krystyna Mazurek-Łopacińska (red.), Badania marketingowe, teoria i praktyka, PWN, Warszawa 2005

Paweł B. Sztabiński, Zbigniew Sawiński, Franciszek Sztabiński (red.), Fieldwork jest sztuką, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2005

Paweł B. Sztabiński, Franciszek Sztabiński, Zbigniew Sawiński (red.), Nowe metody, nowe podejścia w naukach społecznych, IFiS PAN, Warszawa 2004

S. Sudoła, J. Szymczak, M. Haffera, (red.), Marketingowe testowanie produktów, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2000

Literatura uzupełniająca:

Strony internetowe: Polskiego Towarzystwa Badaczy Rynku i Opinii (www.ptbrio.com.pl), ważniejszych ośrodków badawczych (www.tns-global.pl ; www.smgkrc.com.pl; www.abm.pl; www.acnielsen.pl; www.agb.com.pl; www.almares.com.pl; www.arc.com.pl; www.bps.gdansk.pl; www.case-mr.com.pl;

Dominika Maison, Zogniskowane wywiady grupowe, jakościowa metoda badań marketingowych, PWN, Warszawa 2001

Stanisław Kaczmarczyk, Badania marketingowe, metody i techniki, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002

Vittorio Bonari, Giorgio Tassinari, Jak zmierzyć zwrot z inwestycji w reklamę, Biblioteka „Gazety Wyborczej”, Warszawa 2008

Katalogi PTBRiO

Kodeks Esomar, www.ptbrio.com.pl

Uwagi:

-

SOCJOLOGIA MŁODZIEŻY

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SMŁ
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Martyna Roszkowska
Prowadzący:	Dr Martyna Roszkowska, mgr Agnieszka Urbaniak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykłady	30	2	VI	Zaliczenie z oceną	5	
Ćwiczenia	30	2	VI	Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykłady	14		VI	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	24		VI	Zaliczenie z oceną		

Cel przedmiotu:

Z jednej strony, jest to zapoznanie studenta z problematyką mechanizmów powstawania grup rówieśniczych, społeczno-kulturowych uwikłań młodości, preferencji życiowych współczesnej młodzieży oraz niejednoznaczności rozumienia młodości, w świetle różnych teorii. Z drugiej strony celem jest przegląd funkcjonujących współcześnie młodzieżowych subkultur, z ich ideologiami, zapoznanie z wiedzą na temat ich zwyczajów, systemów wartości oraz kierunku ich przeobrażeń.

Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowej problematyki z zakresu grup rówieśniczych, zjawiska socjalizacji, więzi społecznych, czyli student powinien być po ukończonym kursie Wstępu do socjologii.

Zakres tematyczny wykładu:

Socjologia młodzieży, koncepcje i dylematy.

Młodzież, jako obiekt i zjawisko - próba definicji.

Koncepcje młodości w świetle wybranych teorii młodzieży.

Kategoria pokolenia w badaniach nad młodzieżą i kulturą.

Młodzież a przemiany kultury współczesnej. Ponowoczesność jako kontekst wchodzenia w dorosłość.

Kultura młodzieżowa a subkultura – odniesienia teoretyczne

Teorie subkultur dewiacyjnych

Młodzież, kapitał kulturowy, sukces życiowy

Zakres tematyczny ćwiczeń:

Marginalizacja społeczna, przyczyny// młodzieżowe grupy zmarginalizowane

Subkultury młodzieżowe

Sekty w Polsce a młodzież; młodzieżowe ruchy religijne
 Prostytucja wśród młodzieży jako zjawisko społeczne
 Mechanizmy rekrutacji do elit i na margines społeczny
 Młodzież w kontekście badań polskich – wybrane aspekty.

Metody kształcenia:

Zaproponowane treści na etapie wprowadzania w omawianą problematykę przekazywane są za pomocą wykładu konwencjonalnego. Treści ujęte we wszystkich punktach na ćwiczeniach realizowane są za pomocą pracy z książką i dokumentami źródłowymi. Istotna jest metoda dyskusji oraz praca własna studentów – referaty. Dla lepszego zobrazowania niektórych zjawisk przewidziane są filmy dokumentalne.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W07	Student jest świadomy zróżnicowania społecznego oraz istnienia nierówności społecznych, a także ich wpływu na życie jednostek i funkcjonowanie grup społecznych.
K_W09	Student posiada podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach.
K_W12	Student jest świadomy znaczenia nieformalnych grup rówieśniczych dla procesów socjalizacji i w budowaniu społecznej tożsamości człowieka.
K_W26	Posiada podstawową wiedzę na temat aktualnych potrzeb i problemów młodego pokolenia, zmian zachodzących w czasie w tym zakresie, co pozwala poznać i zrozumieć kształt rzeczywistości społecznej, w jakiej żyjemy i kierunek jej przeobrażeń.
K_U05	Potrafi formułować proste samodzielne sądy na temat przyczyn i skutków współczesnych zróżnicowań społecznych.
K_U17	Umie opisać rolę kultury w funkcjonowaniu jednostki i społeczeństwa
K_K07	Posiada potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego
K_K10	Student jest otwarty na różne poglądy i opinie

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.	K_W07, K_W09, K_W12, K_W26, K_U17
Zakres materiału kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).	
Przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej (referat, raport z badań itp.)	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu.	K_W07, K_W12, K_W26, K_U05, K_U17
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen*	

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów za pozytywne odpowiedzi.	K_W07, K_W09, K_W12, K_W26
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów,	K_U05, K_K07,

	umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_K10
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.*	

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	60	2
2/ przygotowanie do zajęć	30	1
3/ przygotowanie kolokwium	15	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie pracy pisemnej	10	1
Razem godzin:	115	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	70	
ECTS	3	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	38	1
2/ przygotowanie do zajęć	45	2
3/ przygotowanie do zaliczenia	10	1
4/ konsultacje	5	
5/ przygotowanie pracy pisemnej	15	1
Razem godzin:	113	
<hr/>		
ECTS	5	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+4	43	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

H. Griese, Socjologiczne teorie młodzieży, Kraków 1996.

Młodość i oświata za burtą przemian, red. K. Szafraniec, Toruń 2008.

- Psychologiczne i społeczne dylematy młodzieży XXI wieku, red. G.E. Kwiatkowska, M. Filipiak, Lublin 2009.
- Młodzież wobec (nie)gościnnej przyszłości, red. R. Leppert, Z. Melosik, B. Wojtasik, Wrocław 2005.
- K.J. Tillmann, Teorie socjalizacji. Społeczność, instytucja, upodmiotowienie, Warszawa 1996.
- T. Kowalak, Marginalność i marginalizacja społeczna, Warszawa 1998.
- P. Piotrowski, Subkultury młodzieżowe, Warszawa 2003.
- Pokolenie wygranych?, red. J. Sztumski, Katowice 2006.
- E. Kołodziejek, Człowiek i świat w języku subkultur, Szczecin 2005.
- M. Filipiak, Od subkultury do kultury alternatywnej. Wprowadzenie do subkultur młodzieżowych, Lublin 2003.
- M. Golka, Socjologia kultury, Warszawa 2008.
- Wł. Nowak, Sekty w Polsce a młodzież, Olsztyn 2001.
- M. Giese, Seksuologia, Warszawa 1976.
- M. Karpiński, Najstarszy zawód świata. Historia prostytutki, Warszawa 2010.
- Jedna Polska? Dawne i nowe zróżnicowania społeczne, red. A. Kojder, Kraków 2007.
- Obywatele czy poddani? Młodzież szkolna a demokracja, red. M. Zahorska, E. Papiór, M. Roszkowska, Warszawa 2009.
- P. Mikiewicz, Społeczne światy szkół średnich – od trajektorii marginesu do trajektorii elit, Wrocław 2005.

Literatura uzupełniająca:

artykuły:

- Z. Bauman, Ponowoczesne wzory osobowe, „Studia Socjologiczne” 1993/2
- A. Kłoskowska, Socjologia młodzieży; przegląd koncepcji, „Kultura i Społeczeństwo” 1987/2
- A. Sosnowski, J. Walkowiak, Zagadnienia i dylematy socjologii młodzieży – próby ich rozwiązania, „Studia Socjologiczne” 1989/4.
- Z. Bokszański, Tożsamość jednostki, „Kultura i Społeczeństwo” 1989/2.
- K. Wielecki, Społeczne czynniki tożsamości pokoleniowej młodzieży, „Studia Socjologiczne” 1990/1-2.
- J. Mikułowski-Pomorski, Pokolenie jako pojęcie socjologiczne, „Studia Socjologiczne” 1968/3-4.
- Młodzi 2011. Raport „Polska 2030”, część 2. Jacy są młodzi? Autorka raportu – K. Szafranec.
- M. Kowalczyk-Jamnica, Środowiskowe uwarunkowania prostytutki nieletnich, „Problemy Rodziny”
- Filmy: Blokersi, reż : S. Latkowski; „Obóz Jezusa” reż ; H. Ewing, R. Grady

Uwagi:

Zajęcia są realizowane w blokach tematycznych o dużym wymiarze godzin

GRUPA E**GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z OGRANICZONYM
WYBOREM**

PRZEDMIOT DO WYBORU: SPOŁECZNE ASPEKTY MUZYKI POPULARNEJ (OFERTA OGÓLNOUCZELNIANA)

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-PDW
Typ przedmiotu:	Wybieralny
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. Mariusz Kwiatkowski, prof. UZ Dr Dorota Bazuń
Prowadzący:	Dr hab. Mariusz Kwiatkowski, prof. UZ Dr Dorota Bazuń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Wykład	30	2	II	Zaliczenie z oceną	2
Studia niestacjonarne					
Wykład	14		II	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zaprezentowanie wybranych zjawisk muzycznych w perspektywie socjologicznej i zapoznanie studentów możliwością opisu socjologicznego w odniesieniu do wybranych aspektów muzyki popularnej.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny przedmiotu:

Muzyka a relacje między pokoleniami

Tłum, audytorium, wspólnota. Jakie są źródła popularności masowych wydarzeń muzycznych?

Grupa muzyczna jako zespół zadaniowy. Co decyduje o trwałym sukcesie zespołu muzycznego?

Siła bardów. Na czym polega rola społeczna barda?

Na pograniczu kiczu. Jakie są przyczyny popularności chałturników?

Od piosenki do oratorium. Dlaczego niektórzy muzycy radykalnie zmieniają i udoskonalają swój repertuar?

Muzyka a tożsamość grupowa – grupy subkulturowe

Muzyka/muzycy wobec problemów tego świata

Muzyka a narkotyki

Metody kształcenia:

Wykład z elementami dyskusji.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W01	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia socjologiczne użyteczne do opisu i analizowania zjawisk muzycznych
K_W13	Posiada podstawową wiedzę o zróżnicowaniu kulturowym wyrażającego się w zróżnicowaniu stylów muzycznych oraz form odbioru muzyki w różnych społeczeństwach.
K_U05	Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim na temat wybranych aspektów i problemów muzyki popularnej
K_K10	Uczestnik zajęć szanuje opinie innych osób a także ich upodobania do różnych wykonawców i stylów muzycznych.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie i prezentacja materiału na zajęciach	Przygotowanie pracy pisemnej na wybrany temat dotyczący zjawisk muzycznych omawianych na zajęciach (przygotowanej przez małe zespoły 2-3 osobowe) i zaprezentowanej na zajęciach. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W01, K_W13, K_U05
Aktywność podczas zajęć	Ocena za merytoryczne wypowiedzi (pisemne lub ustne) w związku z pytaniami/zadaniami proponowanymi przez prowadzącego wykład.	K_U05, K_K10
Aktywność w ramach realizacji zadań grupowych	Ocena za merytoryczne wypowiedzi (pisemne lub ustne) w związku z pytaniami/zadaniami proponowanymi przez prowadzącego wykład.	K_K10
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu stanowić będzie średnią z oceny z pracy pisemnej i jej prezentacji (50%) i aktywności na zajęciach (50%)*	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z wykładu.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie pracy zaliczeniowej	10	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	45	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	35	
ECTS	1	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	14	1

2/ przygotowanie pracy zaliczeniowej	20	1
3/ konsultacje	6	
Razem godzin:	40	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	20	
ECTS	1	

Literatura podstawowa:

Bardowie, red. Jadwiga Sawicka, Ewa Paczoska, wydawnictwo Ibidem, Łódź 2001.

Blaukopf K., *Musical Life in a Changing Society: Aspects of Musical Sociology*. Portland, OR: Amadeus Press 1992.

Kłoskowska A., *Kultura masowa: krytyka i obrona*, PWN, Warszawa 2005.

Kultura dźwięku. Teksty o muzyce nowoczesnej, Christoph Cox, Daniel Warner (red.), Słowo/obraz, terytoria, Gdańsk 2010.

Filipiak G., *Perspektywy socjologicznych badań muzyki*, Wyd. Nakom, Poznań 1997.

Misiak T., *Muzyka jako wspólnota: kulturowe wzory odbioru muzyki w europejskiej kulturze muzycznej XX wieku*, AMFC, Warszawa 1990

Literatura uzupełniająca:

Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, PWN, Warszawa 2003.

Silverman D., *Prowadzenie badań jakościowych*, PWN, Warszawa 2008.

Uwagi:

Przedmiot jest jednym z kilku oferowanych do wyboru dla studiujących na Wydziale Pedagogiki Socjologii i Nauk o Zdrowiu.

PROSEMINARIUM SOCJOLOGICZNE1,2,3,4

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-PRSC1 14.2-WP-SOC-PRSC2 14.2-WP-SOC-PRSC3 14.2-WP-SOC-PRSC4
Typ przedmiotu:	Wybieralny
Język nauczania:	polski, angielski, niemiecki
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. Maria Zielińska prof. UZ dr hab. prof. UZ Hans P. Muller, dr hab. Prof. UZ Maria Zielińska, dr hab. Mariusz Kwiatkowski, prof. UZ, dr Dorota Szaban, Dr Magdalena Pokrzyńska, Dr Dorota Bazuń, Dr Anna Mielczarek-Żejmo, Dr Justyna Nyćkowiak, Dr Joanna Frątczak-Miller, Dr Martyna Roszkowska, Dr Izabela Kaźmierczak-Kałużna, Dr Artur Kinal, mgr Agnieszka Urbaniak, mgr Tomasz Kołodziej, Dr Beata Trzop
Prowadzący:	

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Seminarium	30+30+30+30	2+2+2+2	III, IV, V, VI	Zaliczenie z oceną	2+2+2+2
Studia niestacjonarne					
Seminarium	12+20+20+20		III, IV, V, VI	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Intencją prowadzącego jest zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania różnych wymiarów współczesnych społeczeństw. Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wielością koncepcji teoretycznych odnośnie analizowanych zjawisk. Zadaniem studentów będzie przygotowanie projektu badawczego, następnie przeprowadzenie samodzielnych badań i sporządzenie raportu z badań.

Wymagania wstępne:

-

Zakres tematyczny przedmiotu:

Definicje i teoretyczne uwarunkowania podejętej tematyki.

Przygotowanie projektu badawczego – zarys problematyki i założenia

Przygotowanie projektu badawczego – operacjonalizacja

Przygotowanie projektu badawczego – realizacja terenowa badań

Przygotowanie projektu badawczego – analiza wyników

Prezentacja wyników

Metody kształcenia:

praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, dyskusja (panelowa, okrągłego stołu, wielokrotna), burza mózgów, giełda pomysłów, metody ekspresyjne, referaty i prezentacje

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_U02	potrafi zinterpretować przeszłe i bieżące wydarzenia społeczne (polityczne, kulturowe, gospodarcze) przy pomocy pojęć i teorii socjologicznych
K_U04	potrafi samodzielnie znaleźć informacje i materiały niezbędne do przygotowania własnego projektu badawczego, potrafi przeprowadzić proste analizy socjologiczne, korzystając z różnych źródeł (w języku polskim i/lub obcym) oraz posługując się nowoczesnymi technologiami, potrafi korzystać z istniejących baz danych; potrafi przeprowadzić wywiad pogłębiony, dokonać jego transkrypcji; potrafi zinterpretować uzyskane dane i wyprowadzić wnioski
K_K02	potrafi czynnie włączyć się do realizowanych projektów, potrafi dokonać podziału pracy na poszczególne osoby
K_K04	potrafi argumentować stawiane tezy (w języku polskim i/lub języku obcym)

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie proseminariów

Forma zaliczenia	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie pracy pisemnej na podstawie projektu badawczego	Praca pisemna – własny projekt badawczy z uwzględnieniem metody wywiadu indywidualnego, (pogłębionego lub narracyjnego) Koncepcja i struktura pracy, przygotowanie teoretyczne i metodologiczne, kwerenda, zbieranie i interpretacja danych, redakcja tekstu, prowadzenie badań. Przygotowanie pisemnej wersji poszczególnych części pracy. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_U02, K_U04, K_K02, K_K04
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z proseminarium to ocena z pisemnej pracy zaliczeniowej.	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z proseminarium.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie pracy zaliczeniowej	15	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	50	

ECTS 2

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	35	
ECTS	1	

Studia niestacjonarne semestr III:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	12	1
2/ przygotowanie pracy zaliczeniowej	30	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	47	

ECTS	2
------	---

---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	17
---------	----

ECTS	1
------	---

Studia niestacjonarne semestry IV-VI:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
------------------------	-------	------

1/ udział w zajęciach	20	1
-----------------------	----	---

2/ przygotowanie pracy zaliczeniowej	15	1
--------------------------------------	----	---

3/ konsultacje	5	
----------------	---	--

Razem godzin:	40	
---------------	----	--

ECTS	2
------	---

---

zajęcia z bezpośrednim udziałem:

pkt 1+3	25
---------	----

ECTS	1
------	---

Literatura podstawowa:

Dostosowana do realizowanej tematyki

Literatura uzupełniająca:

Dostosowana do realizowanej tematyki

Uwagi:

Zajęcia realizowane są na tematy proponowane przez prowadzących na początku każdego semestru

SOCIOLOGIA SZCZEGÓŁOWA
WPROWADZENIE DO GENDER STUDIES

Kod przedmiotu:	14.2-WP-SOC-SSZ
Typ przedmiotu:	Wybieralny
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Beata Trzop
Prowadzący:	Dr Beata Trzop

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Wykłady	30	2	V	Zaliczenie z oceną	2
Studia niestacjonarne					
Wykłady	10		V	Zaliczenie z oceną	

Cel przedmiotu:

Celem prowadzącego jest przekazanie wiedzy o podstawowych założeniach teorii gender w kontekście nowoczesnych koncepcji z zakresu socjologii płci – w odniesieniu do literatury światowej i polskiej, ukazanie zakorzenienia gender studies w koncepcjach i nurtach feministycznych, problematyce polityki społecznej, socjologii małżeństwa i rodziny – czyli ukazanie szerokiego, interdyscyplinarnego spektrum problematyki płci kulturowej.

Wymagania wstępne:

brak

Zakres tematyczny przedmiotu:

W poszukiwaniu początku – sufrażystki i początki feminizmu: odmiany, typy i nurty w feminizmie

Ponowoczesność w feminizmie. Feminizm trzeciej fali w Polsce?

Stereotypy dotyczące płci: role kobiet i mężczyzn bez zmian?

Płeć kulturowa a płeć biologiczna: czy istnieje trzecia płeć?

Kobiecość, męskość, tożsamość – kategoria gender w humanistyce

Interes grupowy kobiet - ruchy kobiece i organizacje kobiece

Czy jest możliwy nowy kontrakt płci?

Władza w rodzinie. Ciągłość patriarchy czy zmiana?

Kryzys męskości: nowe wyzwania, nowe standardy, nowe problemy

Nowy podział ról czyli nowoczesne ojcostwo, obowiązki domowe z perspektywy feministycznej

Ponowoczesne rodziny – kalejdoskop współczesnego życia małżeńskiego - rodzinnego

Przejawy perspektywy gender w społeczeństwie polskim: ku powszechności?

Metody kształcenia:

Wiadomości przekazywane są za pomocą wykładu konwencjonalnego.

Efekty kształcenia:

Kod efektu	Opis efektu
K_W04	Student posiada wiedzę w sferze sporów teoretycznych i metodologicznych prowadzonych we współczesnych naukach społecznych z zakresu problematyki płci, ról społecznych, ruchów społecznych.
K_W05	Student posiada podstawową wiedzę o strukturach, wybranych instytucjach społecznych i ich wzajemnych relacjach, w tym w szczególności o współczesnych formach życia małżeńsko – rodzinnego i ich instytucjonalnych funkcjach
K_W09	Student posiada podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach, w tym w szczególności o więziach w grupach pierwotnych oraz relacjach na poziomie większych zbiorowisk o charakterze formalnym: ruchach, zrzeszeniach i organizacjach.
K_U05	Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim i w języku obcym na temat równości płci, problematyki gender w kontekście globalnym oraz w odniesieniu do współczesnego społeczeństwa polskiego.

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Zaliczenie na ocenę	Tak	
Przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej – esej.	Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest praca pisemna - esej na wybrany temat. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu.	K_W04, K_W05, K_W09, K_U05
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z pisemnego eseju na wybrany przez studenta temat.	

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z wykładu.

Obciążenie pracą studenta:

Studia stacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	30	1
2/ przygotowanie pracy pisemnej	10	1
3/ konsultacje	5	
Razem godzin:	45	
<hr/>		
ECTS	2	
<hr/>		
zajęcia z bezpośrednim udziałem:		
pkt 1+3	35	
ECTS	1	

Studia niestacjonarne:

Nakład pracy studenta:	godz.	ECTS
1/ udział w zajęciach	10	1
2/ przygotowanie do zaliczenia –	25	1

pracy pisemnej	
3/ konsultacje	5
Razem godzin:	40
<hr/>	
ECTS	2
<hr/>	
zajęcia z bezpośrednim udziałem:	
pkt 1+3	15
ECTS	1

Literatura podstawowa:

- K. Slany, Alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego w ponowoczesnym, Warszawa 2002
 red. K Slany, J. Struzik, K. Wojnicka, Gender w społeczeństwie polskim, Kraków 2011
 red. K. Slany, Zagadnienia małżeństwa i rodzin w perspektywie feministyczno – gen derowej, Kraków 2013
 A. Titkow, tożsamość polskich kobiet, Warszawa 2007
 red. M. Fuszara, Kobiety w Polsce na przełomie wieków. Nowy kontakt płci? , Warszawa 2002
 D. Duch – Krzystoszek, Kto rządzi w rodzinie, Warszawa 2007
 K .Ślęczka., Feminizm, Katowice 1999
 red. M. Radkiewicz, Gender w humanistyce, Kraków 2001

Literatura uzupełniająca:

- Betty Friedan, Mistyka kobiecości, Warszawa 2012
 red. A. Wachowiak, i. Skórzyńska, Co Betty Friedan dziś mówi kobietom? Szkice, eseje, komentarze s kręgu gender studies, Szczecin 2012
 red. L. Duggan i inni, Kobiety, gender i globalny rozwój, Warszawa 2012
 red. M. Radkiewicz, Gender w kulturze popularnej, Kraków 2003
 H. Bradley, Płeć, Warszawa 2008

Uwagi:

-

Załącznik nr 2. Plan studiów stacjonarnych

STUDIÓW:
ROK REKRUTACJI:
ROK REALIZACJI:

STACJONARNE PIERWSZEGO STOPNIA
2013/2014
2013/2014

ROK: I

NAZWA MODUŁU	KOD PRZEDMIOTU	NAZWA PRZEDMIOTU	oznaczenie uzupełniające	FORMA ZALICZENIA	W TYM:																		
					SEMESTR 1 (ZIMOWY)										SEMESTR 2 (LETNI)								
					LICZBA GODZIN	W	ĆW.	KONW.	SEM.	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS W.	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS W.				
Moduł C	14.2-WP-SOC-DEM	DEMOGRAFIA		E/Z.O.	60	30	30	0	0						30	30				5			
Moduł C	14.2--WP-SOC-WDS	WSTĘP DO SOCJOLOGII		E/Z.O.	60	30	30	0	0	30	30			6									
Moduł C	14.4-WP-SOC-PSSP	PSYCHOLOGIA SPOŁĘCZNA		E/Z.O.	45	15	30	0	0	15	30			5									
Moduł C	14.2-WP-SOC-EKON	EKONOMIA		ZO	30	30	0	0	0	30				2									
Moduł C	14.2-WP-SOC-SMIK1	MIKROSTRUKTURY SPOŁĘCZNE I STRUKTURY POŚREDNIE	1	E/Z.O.	60	30	30	0	0						30	30				6			
Moduł C	14.2-WP-SOC-HMS1,2	HISTORIA MYŚLI SOCJOLOGICZNEJ	1, 2	E/ZO, E/ZO	120	60	60	0	0	30	30			6	30	30				6			
Moduł C	11.2-WP-SOC-STA1	METODY STATYSTYCZNE W SOCJOLOGII	1	ZO	30	0	30	0	0							30				2			
Moduł C	14.2-WP-SOC-EMET	ELEMENTY METODOLOGII		E/Z.O.	60	30	30	0	0	30	30			6									
Moduł C	14.2-WP-SOC-PZS	PROCESY ZMIANY SPOŁĘCZNEJ		Z.O./Z.O.	60	30	30	0	0						30	30				6			
Moduł C	11.3-WP-SOC-TINF	TECHNOLOGIE INFORMACYJNE		ZO	30	0	0	30	0			30		2									
Moduł C	16.1-WP-SOC-WF	W-F	1,2	ZO	60	0	0	60	0			30		1			30			1			
Moduł C	09.0-WP-SOC-JOBC	JĘZYK OBCY	1	ZO	30	0	0	30	0								30			2			
Moduł C	08.3-WP-SOC-HNAJ	HISTORIA NAJNOWSZA		ZO	30	30	0	0	0	30				2									
Moduł E	14.2-WP-SOC-PDW	PRZEDMIOT DO WYBORU		ZO	30	30	0	0	0						30					2			
				Razem	705	315	270	120	0	165	120	60	0	30	150	150	60	0		30			

TYP STUDIÓW: STACJONARNE PIERWSZEGO STOPNIA
 ROK REKRUTACJI: 2013/2014
 ROK REALIZACJI: 2014/2015

ROK: II

NAZWA MODUŁU	KOD PRZEDMIOTU	NAZWA PRZEDMIOTU	oznaczenie uzupełniające	FORMA ZALICZENIA	W TYM:										SEMESTR 3 (ZIMOWY)					SEMESTR 4 (LETNI)				
					LICZBA GODZIN	W	ĆW.	KONW.	SEM.	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS					
Moduł A	14.2-WP-SOC-SL1	SEMINARIUM LICENCJACKIE	1	ZAL	30	0	0	0	30									30	3					
Moduł C	14.2-WP-SOC-SMAK	MAKROSTRUKTURY SPOŁECZNE		E/Z.O.	60	30	30	0	0						30	30			5					
Moduł C	14.2-WP-SOC-SMIK2	MIKROSTRUKTURY SPOŁECZNE I STRUKTURY POŚREDNIE	2	E/Z.O.	60	30	30	0	0	30	30			5										
Moduł C	14.2-WP-SOC-MBI	METODY BADAŃ IŁOŚCIOWYCH		E/Z.O.	60	30	30	0	0	30	30			6										
Moduł C	14.2-WP-SOC-MBJ	METODY BADAŃ JAKOŚCIOWYCH		E/Z.O.	60	30	30	0	0						30	30			6					
Moduł C	14.7-WP-SOC-AKUL	ANTROPOLOGIA KULTUROWA		E/Z.O.	60	30	30	0	0						30	30			5					
Moduł C	14.2-WP-SOC-WM1	WYKŁAD MONOGRAFICZNY	1	ZAL	30	30	0	0	0						30				1					
Moduł C	15.0-WP-SOC-SMED	SOCJOLOGIA MEDIÓW		ZO/ZO	45	15	30	0	0	15	30			3										
Moduł C	09.0-WP-SOC-JOBC	JĘZYK OBCY	2,3	ZO/E	90	0	0	90	0			60		3			30		3					
Moduł C	11.2-WP-SOC-STA2	METODY STATYSTYCZNE W SOCJOLOGII	2	ZO	30	0	30	0	0		30			2										
Moduł D	14.2-WP-SOC-SPIZ	SOCJOLOGIA PRACY I ZAWODU SOCJOLOGIA MAŁŻEŃSTWA I RODZINY	F1/F2	ZO/ZO	60	30	30	0	0	30	30			6										
Moduł D	14.2-WP-SOC-SMIR				60																			
Moduł D	15.3-WP-SOC-TKWZ	TECHNIKI KSZTAŁTOWANIA WIZERUNKU PR	F1/F2	ZO	30	0	30	0	0							30			3					
Moduł D	14.2-WP-SOC-SDIP	SOCJOLOGIA DEWIACJI I PATOLOGII SPOŁECZNEJ			30																			
Moduł D	14.3-WP-SOC-ZKNR	ZACHOWANIA KONSUMENTA NA RYNKU	F1/F2	ZO	30	0	30	0	0							30			2					
Moduł D	14.2-WP-SOC-SKAS	SPOŁECZNO-KULTUROWE ASPEKTY STAROŚCI			30																			
Moduł D	14.2-WP-SOC-SOEK	SOCJOLOGIA EKONOMICZNA	F1/F2	ZO	30	0	30	0	0		30			3										
Moduł D	14.4-WP-SOC-PSWS	PSYCHOLOGIA WPŁYWU SPOŁECZNEGO			30																			
Moduł E	14.2-WP-SOC-PRSC	PROSEMINARIUM SOCJOLOGICZNE	1,2	ZO/ZO	60	0	0	0	60				30	2				30	2					
RAZEM					735	225	330	150	90	105	180	60	30	30	120	150	60	60	30					

TYP STUDIÓW: STACJONARNE PIERWSZEGO STOPNIA
 ROK REKRUTACJI: 2013/14
 ROK REALIZACJI: 2015/16

ROK: III

NAZWA MODUŁU	KOD PRZEDMIOTU	NAZWA PRZEDMIOTU	OZNACZENIE UZUPEŁNIAJĄCE	FORMA ZALICZENIA	W TYM:										SEMESTR 5					SEMESTR 6				
					LICZBA GODZIN	W	ĆW.	KONW.	SEM.	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS					
Moduł A	14.2-WP-SOC-SLIC	SEMINARIUM LICENCJACKIE	2,3	ZAL	60				60				30	4				30	3					
Moduł B	14.2-WP-SOC-PRAK	PRAKTYKA		ZAL	120		120									120			4					
Moduł C	14.2-WP-SOC-ADZ	ANALIZA DANYCH ZASTANYCH		ZO	30		30								30				2					
Moduł C	14.2-WP-SOC-WSP	WSPÓŁCZESNE SPOŁECZEŃSTWO POLSKIE		E/Z.O.	45	15	30								15	30			3					
Moduł C	14.2-WP-SOC-WTS	WSPÓŁCZESNE TEORIE SOCJOLOGICZNE		E/Z.O.	60	30	30			30	30		6											
Moduł C	14.2-WP-SOC-PDBT	PRZYGOTOWANIE DO BADAŃ TERENOWYCH		ZO	30		30				30		2											
Moduł C	14.2-WP-SOC-BDTR	BADANIA TERENOWE		ZO	30		30								30				2					
Moduł C	14.2-WP-SOC-EPZS	ETYCZNE PROBLEMY ZAWODU SOCJOLOGA		ZO	30		30								30				2					
Moduł C	14.2-WP-SOC-MBOS	METODY BADAŃ OPINII SPOŁECZNEJ		E/Z.O.	45	15	30			15	30		3											
Moduł C	14.2-WP-SOC-WM2,3	WYKŁAD MONOGRAFICZNY	2, 3	ZAL	60	60				30			1	30					1					
Moduł C	14.2-WP-SOC-SPSS	KOMPUTEROWE OPRACOWANIE DANYCH - SPSS		ZO	30				30		30		2											
Moduł D	14.3-WP-SOC-SPR	STRATEGIE PERSONALNE	F1 /F2	ZO/ZO	60	30	30								30	30			5					
Moduł D	14.2-WP-SOC-POSP	POLITYKA SPOŁECZNA			60																			
Moduł D	14.2-WP-SOC-SIIO	SOCJOLOGIA INSTYTUCJI I ORGANIZACJI	F1 /F2	ZO/ZO	60	30	30			30	30		5											
Moduł D	14.2-WP-SOC-SAZS	SPOŁECZNE ASPEKTY ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH			60																			
Moduł D	14.2-WP-SOC-SREK	SOCJOLOGIA REKLAMY	F1 /F2	ZO	30		30				30		3											
Moduł D	14.2-WP-SZCH	SOCJOLOGIA ZDROWIA I CHOROBY			30																			
Moduł D	14.3-WP-SOC-MBM	METODY BADAŃ MARKETINGOWYCH	F1 /F2	ZO/ZO	60	30	30							30	30				5					
Moduł D	14.2-WP-SOC-SMŁ	SOCJOLOGIA MŁODZIEŻY			60																			
Moduł E	14.2-WP-SOC-PRSC	PROSEMINARIUM SOCJOLOGICZNE	3,4	ZO/ZO	60			0	60		30		2			30			2					
Moduł E	14.2-WP-SOC-SSZ	SOCJOLOGIA SZCZEGÓŁOWA		ZO	30	30				30			2											
Moduł C	14.2-WP-SOC-PMS	PROBLEMY MARGINALIZACJI SPOŁECZNEJ		ZO	30	30									30				1					
RAZEM					870	270	450	60	90	135	150	60	60	30	135	300	30	30	30					

Załącznik nr 3. Plan studiów niestacjonarnych

TYP STUDIÓW:
ROK REKRUTACJI:
ROK REALIZACJI:

NIESTACJONARNE PIERWSZEGO STOPNIA
2013/14
2013/14

ROK: I

NAZWA MODUŁU	KOD PRZEDMIOTU	NAZWA PRZEDMIOTU	OZNACZENIE UZUPEŁNIAJĄCE	FORMA ZALICZENIA	W TYM:														
					SEMESTR 1					SEMESTR 2									
					LICZBA GODZIN	W	ĆW.	KONW.	SEM.	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS W.	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS W.
MODUŁ C	14.2-WP-SOC-DEM	DEMOGRAFIA		E/ZO	34	14	20								14	20			5
MODUŁ C	14.2--WP-SOC-WDS	WSTĘP DO SOCJOLOGII		E/ZO	42	14	28			14	28			6					
MODUŁ C	14.4-WP-SOC-PSSP	PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA		E/ZO	38	14	24			14	24			5					
MODUŁ C	14.2-WP-SOC-EKON	EKONOMIA		ZO	14	14				14				2					
MODUŁ C	14.2-WP-SOC-SMIK1	MIKROSTRUKTURY SPOŁECZNE I STRUKTURY POŚREDNIE	1	E/ZO	42	14	28								14	28			6
MODUŁ C	14.2-WP-SOC-HMS	HISTORIA MYŚLI SOCJOLOGICZNEJ	1, 2	E/ZO,E/ZO	68	28	40			14	20			6	14	20			6
MODUŁ C	11.2-WP-SOC-STA1	METODY STATYSTYCZNE W SOCJOLOGII	1	ZO	20		20									20			2
MODUŁ C	14.2-WP-SOC-EMET	ELEMENTY METODOLOGII		E/ZO	28	14	14			14	14			6					
MODUŁ C	14.2-WP-SOC-PZS	PROCESY ZMIANY SPOŁECZNEJ		ZO/ZO	28	14	14								14	14			6
MODUŁ C	11.3-WP-SOC-TINF	TECHNOLOGIE INFORMACYJNE		ZO	20			20				20		2					
MODUŁ C	16.1- WP-WF	WSPÓŁCZESNE PROBLEMY EDUKACJI ZDROWOTNEJ	1, 2	ZO	12	12				6				1	6				1
MODUŁ C	09.0-WP-SOC-JOBC	JĘZYK OBCY	1	ZO	20			20									20		2
MODUŁ C	08.3-WP-SOC-HNAJ	HISTORIA NAJNOWSZA		ZO	14	14				14				2					
MODUŁ E	14.2-WP-SOC-PDW	PRZEDMIOT DO WYBORU		ZO	18	18									18				2
RAZEM					398	170	188	40		90	86	20	0	30	80	102	20	0	30

TYP STUDIÓW: NIESTACJONARNE PIERWSZEGO STOPNIA
 ROK REKRUTACJI: 2013/14
 ROK REALIZACJI: 2014/15

ROK: II

NAZWA MODUŁU	KOD PRZEDMIOTU	NAZWA PRZEDMIOTU	oznaczenie uzupełniające	FORMA ZALICZENIA	W TYM:														
					SEMESTR 3					SEMESTR 4									
					LICZBA GODZIN	W	ĆW.	KONW.	SEM.	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS
Moduł A	14.2-WP-SOC-SL1	SEMINARIUM LICENCJACKIE	1	ZAL	30				30									30	3
Moduł C	14.2-WP-SOC-SMAK	MAKROSTRUKTURY SPOŁECZNE		E/ZO	42	14	28								14	28			5
Moduł C	14.2-WP-SOC-SMIK2	MIKROSTRUKTURY SPOŁECZNE I STRUKTURY POŚREDNIE	2	E/ZO	28	14	14			14	14			5					
Moduł C	14.2-WP-SOC-MBI	METODY BADAŃ IŁOŚCIOWYCH		E/ZO	48	24	24			24	24			6					
Moduł C	14.2-WP-SOC-MBJ	METODY BADAŃ JAKOŚCIOWYCH		E/ZO	48	24	24								24	24			6
Moduł C	14.7-WP-SOC-AKUL	ANTROPOLOGIA KULTUROWA		E/ZO	28	14	14								14	14			5
Moduł C	14.2-WP-SOC-WM1	WYKŁAD MONOGRAFICZNY	1	ZAL	8	8									8				1
Moduł C	14.2-WP-SOC-SMED	SOCJOLOGIA MEDIÓW		ZO	22	8	14			8	14			3					
Moduł C	09.0-WP-SOC-JOBC	JĘZYK OBCY	2,3	ZO/E	50			50				30		3			20		3
Moduł C	11.2-WP-SOC-STA1	METODY STATYSTYCZNE W SOCJOLOGII	2	ZO	20		20				20			2					
Moduł D	14.2-WP-SOC-SPIZ 14.2-WP-SOC-SMIR	SOCJOLOGIA PRACY I ZAWODU SOCJOLOGIA MAŁŻEŃSTWA I RODZINY	F1/F2	ZO/ZO	38 38	14	24			14	24			6					
Moduł D	15.3-WP-SOC-TKWZ 14.2-WP-SOC-SDIP	TECHNIKI KSZTAŁTOWANIA WIZERUNKU PR SOCJOLOGIA DEWIACJI I PATOLOGII SPOŁECZNEJ	F1/F2	ZO	20 20		20								20				3
Moduł D	14.3-WP-SOC-ZKNR 14.2-WP-SOC-SKAS	ZACHOWANIA KONSUMENTA NA RYNKU SPOŁECZNO-KULTUROWE ASPEKTY STAROŚCI	F1/F2	ZO	20 20		20								20				2
Moduł D	14.2-WP-SOC-SOEK 14.4-WP-SOC-PSWS	SOCJOLOGIA EKONOMICZNA PSYCHOLOGIA WPŁYWU SPOŁECZNEGO	F1/F2	ZO	20 20		20				20			3					
Moduł E	14.2-WP-SOC-PRSC	PROSEMINARIUM SOCJOLOGICZNE	1,2	ZO	32				32				12	2				20	2
RAZEM					454	120	222	50	62	60	116	30	12	30	60	106	20	50	30

TYP STUDIÓW: NIESTACJONARNE PIERWSZEGO STOPNIA
 ROK REKRUTACJI: 2013/2014
 ROK REALIZACJI: 2015/2016

ROK: III

NAZWA MODUŁU	KOD PRZEDMIOTU	NAZWA PRZEDMIOTU	OZNACZENIE UZUPEŁNIAJĄCE	FORMA ZALICZENIA	W TYM:										SEMESTR 5					SEMESTR 6				
					LICZBA GODZIN	W	ĆW.	KONW.	SEM.	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS	W	ĆW.	KONW.	SEM.	ECTS					
Moduł A	14.2-WP-SOC-SLIC	SEMINARIUM LICENCJACKIE	2,3	ZAL	60				60				30	4				30	3					
Moduł B	14.2-WP-SOC-PRAK	PRAKTYKA		ZAL	120		120									120			4					
Moduł C	14.2-WP-SOC-ADZ	ANALIZA DANYCH ZASTANYCH		ZO	20		20								20				2					
Moduł C	14.2-WP-SOC-WSP	WSPÓŁCZESNE SPOŁECZEŃSTWO POLSKIE		E/ZO	28	14	14							14	14				3					
Moduł C	14.2-WP-SOC-WTS	WSPÓŁCZESNE TEORIE SOCJOLOGICZNE		E/ZO	42	14	28			14	28		6											
Moduł C	14.2-WP-SOC-PDBT	PRZYGOTOWANIE DO BADAŃ TERENOWYCH		ZO	20		20				20		2											
Moduł C	14.2-WP-SOC-BDTR	BADANIA TERENOWE		ZO	20		20								20				2					
Moduł C	14.2-WP-SOC-EPZS	ETYCZNE PROBLEMY ZAWODU SOCJOLOGA		ZO	20		20								20				2					
Moduł C	14.2-WP-SOC-MBOS	METODY BADAŃ OPINII SPOŁECZNEJ		E/ZO	28	14	14			14	14		3											
Moduł C	14.2-WP-SOC-WM2,3	WYKŁAD MONOGRAFICZNY	2, 3	ZAL	16	16				8			1	8					1					
Moduł C	14.2-WP-SOC-SPSS	KOMPUTEROWE OPRACOWANIE DANYCH - SPSS		ZO	30			30				30	2											
Moduł D	14.3-WP-SOC-SPR	STRATEGIE PERSONALNE	F1 /F2	ZO/ZO	38	14	24								14	24				5				
	14.2-WP-SOC-POSP	POLITYKA SPOŁECZNA			38																			
Moduł D	14.2-WP-SOC-SIIO	SOCJOLOGIA INSTYTUCJI I ORGANIZACJI	F1 /F2	ZO/ZO	38	14	24			14	24		5											
	14.2-WP-SOC-SAZS	SPOŁECZNE ASPEKTY ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH			38																			
Moduł D	14.2-WP-SOC-SREK	SOCJOLOGIA REKLAMY	F1 /F2	ZO	20		20				20		3											
	14.2-WP-SZCH	SOCJOLOGIA ZDROWIA I CHOROBY			20																			
Moduł D	14.3-WP-SOC-MBM	METODY BADAŃ MARKETINGOWYCH	F1 /F2	ZO/ZO	38	14	24							14	24					5				
	14.2-WP-SOC-SMŁ	SOCJOLOGIA MŁODZIEŻY			38																			
Moduł E	14.2-WP-SOC-PRSC	PROSEMINARIUM SOCJOLOGICZNE	3,4	ZO/ZO	40			40				20	2					20	2					
Moduł E	14.2-WP-SOC-SSZ	SOCJOLOGIA SZCZEGÓLOWA		ZO	10	10				10			2											
Moduł C	14.2-WP-SOC-PMS	PROBLEMY MARGINALIZACJI SPOŁECZNEJ		ZO	8	8								8					1					
RAZEM					596	118	348	40	90	60	106		60	30	58	242	0	50	30					

Załącznik nr 4

Wymagania stawiane pracom licencjackim oraz magisterskim realizowanym na kierunku socjologia

Podstawowa przesłanka wskazująca na konieczność zróżnicowania obu typów prac wynika ze stawianego celu – odmiennych umiejętności w jakie powinien zostać wyposażony student po ukończeniu kursu licencjackiego oraz magisterskiego na kierunku Socjologia.

- założony cel studiów licencjackich – nabycie umiejętności praktycznych (przygotowanie zawodowe)
- założony cel studiów magisterskich – zaawansowana sprawność w uwzględnieniu szerszych perspektyw teoretycznych, zdolności lokowania problemów badawczych na tle ogólniejszych procesów cywilizacyjnych oraz umiejętność przeprowadzenia analiz porównawczych – także w perspektywie międzykrajowej (połączenie umiejętności zawodowych z interpretacją, wyjaśnianiem mechanizmów działań i zachowań jednostek oraz procesów społecznych za pomocą teorii socjologicznych).

Kryterium zróżnicowania kwalifikacji nabytych przez studentów stało się podstawą do skonstruowania odmiennych dyrektyw dotyczących wymagań, treści merytorycznych oraz formy prac licencjackich oraz magisterskich. W obu przypadkach chodzi o sprawdzenie nabytych przez studentów umiejętności jako efektu końcowego obu typów kursu.

Praca licencjacka – może być realizowana w trzech postaciach:

praca empiryczna

celem jest wykazanie się warsztatem metodologicznym i proceduralnym poprzez praktyczną realizację badań.

Praca winna zawierać trzy części:

- cel badań: uzasadnienie podjętego problemu, opis terenu badań z wyjaśnieniem podstawowych pojęć – „kluczy”, opis aktualnego stanu badań;
- część metodologiczna: winna zawierać problem główny i problemy szczegółowe, hipotezy, zmienne, opis metod oraz techniki badań, narzędzi, zasady doboru próby oraz charakterystykę próby, zasady tworzenia narzędzia badawczego (gotowe narzędzie badawcze powinno znajdować się w aneksie) oraz szczegółowy harmonogram przebiegu badań, uzasadnienie zastosowania konkretnej metody (metod), informacje o przeprowadzeniu badania pilotażowego (zwiadu badawczego) i zaprezentowanie wniosków z badań pilotażowych;
- część empiryczna: zebranie danych i ich obróbka, interpretacja uzyskanych wyników, weryfikacja hipotez badawczych w świetle zgromadzonego materiału empirycznego.

praca –projekt badawczy

Praca o charakterze projektu powinna dotyczyć takich propozycji, które z uwagi na duże próby badawcze lub inne, zakrojone na szeroką skalę działania badawcze, na etapie pracy licencjackiej są niemożliwe do zrealizowania; praca powinna zawierać trzy części:

- cel badań: uzasadnienie podjętego problemu, opis terenu badań

z wyjaśnieniem podstawowych pojęć – „kluczy”, opis aktualnego stanu badań;

- część metodologiczna: winna zawierać problem główny i problemy szczegółowe, hipotezy, zmienne, opis metod oraz techniki badań, narzędzi, zasady doboru próby oraz charakterystykę próby, zasady tworzenia narzędzia badawczego (gotowe narzędzie badawcze powinno znajdować się w aneksie) oraz szczegółowy harmonogram przebiegu badań, uzasadnienie zastosowania konkretnej metody (metod), informacje o przeprowadzeniu badania pilotażowego (zwiadu badawczego);

- sprawozdanie z badania pilotażowego: ta część pracy powinna zawierać wnioski z badania pilotażowego odnoszące się zarówno do narzędzia badawczego jak i założeń badawczych pracy, elementem kończącym powinny być dyrektywy praktyczne związane z proponowanym przedsięwzięciem badawczym.

praca - projekt interwencji społecznej – rozumiany tutaj jako przesłanka, problem, który z różnych powodów wymaga interwencji rozumianej jako: przeciwdziałanie zagrożeniom, udoskonalanie istniejącego stanu rzeczy, zmiana sytuacji, czy wprowadzenie innowacji dla lepszego, bardziej efektywnego działania. Przedmiotem analizy mogą być tutaj określone instytucje, kategorie społeczne, czy grupy. Projekt interwencji społecznej ma charakter autorskiego pomysłu, a jego celem jest wykazanie się wrażliwością społeczną – percepcją „socjologiczną” rzeczywistości (uwrażliwienie na kwestie społeczne – rozpoznanie problemów społecznych), umiejętnością zastosowania warsztatu metodologicznego do podjętych kwestii oraz umiejętnością organizacyjną procesu planowania badań, by w jak najefektywniejszy sposób wspomniane innowacje wprowadzić. Projekt ten zawierać powinien trzy części:

- przedstawienie aktualnego stanu, cel, opis problemu i uzasadnienie wyboru analizowanego terenu oraz uzasadnienie konieczności zmian. Wyjaśnienie zastosowanych pojęć – kluczy.

- diagnoza, sformułowanie problemu oraz próba jego diagnozy (na podstawie dostępnych dokumentów, bądź badań własnych). W przypadku badań własnych projekt interwencji społecznej powinien zawierać część, w której usytuowany byłby problem główny i problemy szczegółowe, oraz opis metod i technik wraz z konstrukcją narzędzi – zgodną z obowiązującymi zasadami procedury badawczej.

- rekomendacja, czyli plan zmian, ich kierunek oraz sposób realizacji.

III. Praca magisterska różniłaby się od licencjackiej częścią teoretyczną, w której student powinien wykazać się nie tylko głęboką wiedzą teoretyczną, znajomością koncepcji adekwatnych do przyjętego problemu oraz umiejętnościami erudycyjnymi, ale także potrafiłby w sposób trafny zastosować przyjętą koncepcję w realizowanej analizie. W przypadku pracy empirycznej, dokonując analizy uzyskanego materiału (w części empirycznej) student winien odwoływać się i wyjaśniać mechanizmy społeczne za pomocą przyjętych wcześniej koncepcji teoretycznych.

Prace magisterskie mogą być także pracami czysto teoretycznymi bądź realizowanymi na podstawie materiału zastanego. Struktura pracy, przypisy, bibliografia itp. zgodna z obowiązującymi do tej pory wymogami².

---

² Wszystkie prace licencjackie i magisterskie, niezależnie od rodzaju i przyjętej koncepcji winny zawierać: bibliografię (efekt kwerendy bibliotecznej), wyjaśnienie pojęć i uzasadnienie ich zastosowania (słowa kluczowe lub koncepcje teoretyczne), jasną oraz zgodną z przyjętymi założeniami strukturę, przypisy, aneksy (które zawierać powinny narzędzia), dane statystyczne oraz wszelkie dokumenty, którymi licencjat posługiwał się podczas pisania pracy; Ostateczną decyzję o kształcie pracy licencjackiej/magisterskiej podejmuje promotor, możliwe są propozycje wychodzące poza zaproponowane schematy.

IV. Egzamin licencjacki/magisterski

egzamin licencjacki:

1. pytanie od promotora,
2. pytanie od recenzenta,
3. pytanie wylosowane (lista pytań do egzaminu licencjackiego dostępna na stronie www.is.uz.zgora.pl).

egzamin magisterski:

pytanie od promotora,

pytanie od recenzenta,

pytanie wylosowane(lista pytań do egzaminu magisterskiego dostępna na stronie www.is.uz.zgora.pl).

Załącznik nr 5

Zasady pisania prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego z obcojęzycznym promotorem

Język pracy dyplomowej

Studenci przygotowują pracę dyplomową w języku obcym oraz streszczenie w języku polskim, które umieszczone jest w pracy w aneksie

Zasady streszczenia

liczba stron: ok. 10% liczby stron pracy dyplomowej

Zawartość:

Strona tytułowa (jak w pracy dyplomowej)

Spis treści pracy dyplomowej

Cel pracy dyplomowej

Główny problem(problemy)

Główna hipoteza (hipotezy)

Główne pojęcia, definicje

Opis zastosowanej metody badawczej

Główne wyniki (wnioski)

Strona tytułowa – tytuł pracy dyplomowej w języku obcym i języku polskim, pozostałe elementy w języku polskim

Język recenzji

Recenzja promotora – w języku obcym

Druga recenzja – w języku wybranym przez recenzenta (obcym lub polskim)

Język egzaminu

Rodzaj pytania	Język	
	Pytanie	Odpowiedź
Losowane	W języku polskim	W języku polskim
Od promotora (w protokole zapisane w języku obcym)	W języku obcym (pracy dyplomowej)	W języku obcym(pracy dyplomowej)
Od recenzenta	W języku polskim lub obcym	W języku polskim lub obcym